

Brüssel, 3. detsember 2025
(OR. en)

16376/25

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/3502 (COD)

ECOFIN 1683
RELEX 1620
COEST 874
FIN 1507
CODEC 2016
ECB
EIB

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	3. detsember 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2025) 3502 final
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega nähakse ette Ukrainale antav reparatsioonilaen ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrust (EL) 2024/792, millega luuakse Ukraina rahastu

---

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2025) 3502 final.

Lisatud: COM(2025) 3502 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 3.12.2025
COM(2025) 3502 final

2025/3502 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega nähakse ette Ukrainale antav reparatsioonilaen ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrust (EL) 2024/792, millega luuakse Ukraina rahastu

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

EL toetab kindlalt Ukrainat, kelle tulevik on ELis. EL toetab Ukraina sõltumatust, suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust tema rahvusvaheliselt tunnustatud piirides ning on vankumatult pühendunud poliitilise, rahalise, majandusliku, humanitaarse, sõjalise ja diplomaatilise toe pakkumisele¹. Võttes arvesse Venemaa eskaleeruvat agressiooni, on vaja kiiresti tegutseda, et tagada Ukrainale juurdepääs tema jaoks hädavajalikele ressurssidele. Käesoleva ettepaneku eesmärk on tagada nende kiireloomuliste vajaduste rahuldamiseks uue rahastamisvahendi loomine ja anda Ukrainale liidu abi laenuna, mis makstakse tagasi Venemaa makstavatest reparatsioonidest.

24. veebruaril 2022 alanud Venemaa ulatuslik sissetung Ukrainasse on tekitanud riigile ja selle kodanikele väga suurt kahju. Hoolimata USA ja Euroopa diplomaatilisest jõupingutustest rahumeelse lahenduse saavutamiseks ning Ukraina valmisolekust alustada dialoogi sõja lõpetamiseks, on Venemaa intensiivistanud oma rünnakuid Ukraina vastu ning võtnud teadlikult sihikule tsiviilisikud ja elutähtsa taristu. See eskalatsioon on humanitaarkriisi veelgi süvendanud, põhjustanud Ukraina rahvale kirjeldamatuid kannatusi ning suurendanud selle provotseerimata ja põhjendamatu sõjalise agressiooni tohtuid inimkaotusi ja rahalisi kulutusi. Venemaa ebaseaduslik agressioonisõda on Ukraina territoriaalse terviklikkuse, suveräänsuse ja sõltumatuse jõhker rikkumine, samuti rikutakse sellega Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) põhikirja artikli 2 lõikes 4 sätestatud jõu kasutamise keeldu, mis on rahvusvahelise õiguse imperatiivne norm, ja ÜRO põhikirja muid põhimõtteid. Ukrainlaste vankumatu otsusekindlus ja vaprus oma kodumaa kaitsmisel annab tunnistust nende tugevusest ning väärib sügavat imetlust ja tunnustust.

Vastuseks Venemaa rünnakute hiljutisele eskaleerumisele kordasid 26 liikmesriiki 23. oktoobril 2025 oma otsust anda Ukrainale ja selle rahvale koostöös sarnaselt meelestatud partnerite ja liitlastega igakülgset poliitilist, rahalist, majanduslikku, humanitaar-, sõjalist ja diplomaatilist toetust. Samal ajal on need 26 liikmesriiki võtnud kohustuse katta Ukraina pakilised rahastamisvajadused aastatel 2026–2027. Alates konflikti puhkemisest on EL, selle liikmesriigid ja Euroopa finantsasutused andnud Ukrainale ühiselt igakülgset abi kogusummas 187,3 miljardit eurot. See näitab ELi vankumatut pühendumust toetada Ukrainat nii kaua ja niivõrd, kui see on vajalik.

Venemaa ägenenud agressioon on aga suurendanud Ukraina rahastamisvajadusi ning nõuab kiireloomulisi investeeringuid Ukraina kaitsesektori tehnoloogilisse ja tööstuslikku baasi. Nüüd on selge, et vaja on täiendavaid rahastamisallikaid nii ELis kui ka rahvusvaheliselt üldsuselt. Ukraina 2026. ja 2027. aasta rahastamisvajadused ületavad Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) seniseid prognoose. IMFi programmi kaheksandas läbivaatamise käigus rõhutati, et riskid ja ebakindlus on endiselt erakordselt suured, kuna olemasoleva programmi võimalused tulla toime uute šokkidega, sealhulgas pikemaajalisest ja intensiivsemast sõjast tulenevate šokkidega, on piiratud. 9. septembril 2025 esitas Ukraina ametliku taotluse IMFi uue programmi kohta, et katta täiendavad rahastamisvajadused aastatel 2026–2029. IMFi suutlikkus seda programmi jätkata sõltub piisavate rahastamistagatiste saamisest partneritelt, sealhulgas liidult.

---

¹ Euroopa Ülemkogu 27. juuni 2024. aasta järeldused, EUCO 15/24.

Ukraina hiljuti esitatud 2026. aasta eelarveprojekti, mis töötati välja koostöös IMFiga, on kaitse- ja julgeolekukulusteks ette nähtud 56 miljardit eurot, mida toetatakse mitterahalise sõjalise abiga 51,6 miljardi euro ulatuses. Võttes arvesse sõja negatiivset mõju Ukraina majandusele, on selles eelarves ette nähtud, et lisaks vajalikule mitterahalisele abile on vaja 43 miljardit eurot rahvusvahelist abi. 2025. aasta novembri seisuga on kindlalt kulukohustustega seotud ainult 22 miljardit eurot. Ukrainal on piiratud võimalused täiendavateks eelarvekohandusteks, kuna edasised kulukärped või maksutõusud võivad veelgi kahjustada majandust, mis on juba niigi haavatav olulise taristu kahjustuste, tööjõupuuduse ning inimeste jätkuva ümberasustamise ja mobiliseerimise tõttu. Kiire finantsabi on hädavajalik, et aidata Ukrainal säilitada riigi põhifunktsioonid, tagada makromajanduslik stabiilsus, taastada elutähtsad energiataristud ning investeerida oma kaitsesektori tehnoloogilisse ja tööstuslikku baasi. Need vajadused lisanduvad juba niigi suurtele majanduse taastamise ja ülesehitamise vajadustele keskpikas perspektiivis.

G7 rahandusministrid leppisid oma 2. oktoobri 2025. aasta tippkohtumise avalduses² kokku ühismeetmetes, millega suurendatakse survet Venemaale lõpetada jätkuv jõhker sõda Ukraina vastu ja toetatakse Ukrainat tema jõupingutustes end kaitsta. Eelkõige võtsid G7 rahandusministrid kohustuse töötada välja mitmesugused võimalused Ukraina rahastamisvajaduste rahuldamiseks, sealhulgas kasutada koordineeritult G7 jurisdiktsioonides tõkestatud Venemaa varade koguväärtust, et lõpetada sõda ning tagada Ukrainas õiglane ja püsiv rahu kooskõlas G7 riikide õigusraamistikega. Samuti märkis Euroopa Ülemkogu oma 27. juuni 2024. aasta, 17. oktoobri 2024. aasta, 19. detsembri 2024. aasta ja 23. oktoobri 2025. aasta järeldustes, et kui liidu õigusest ei tulene teisiti, peaksid Venemaa varad olema tõkestatud seni, kuni Venemaa lõpetab agressioonisõja Ukraina vastu ja hüvitab Ukrainale selles sõjas tekitatud kahju.

Hoolimata Ukraina rahastamisvajadustest Venemaa agressiooni vastu võitlemiseks ja võimaluse korral riigi ülesehitamiseks on liidu ja selle liikmesriikide suutlikkus anda Ukrainale täiendavaid rahalisi vahendeid praegu piiratud ega vasta Ukraina vajaduste ulatusele. Seda arvesse võttes tehakse ettepanek luua Ukraina jaoks uus toetusvahend summas kuni 210 miljardit eurot, mille Ukraina maksaks tagasi alles siis, kui ta saab Venemaalt reparatsioone, mida rahastatakse liidu finantsasutuste rahasaldodest, mis kogunevad, kuna Venemaa Keskpanga varade ja reservidega seotud tehingud ei ole lubatud.

Reparatsioonilaen Ukrainale

Hoolimata Ukraina tohututest vajadustest on Ukraina riigi suutlikkus võtta rohkem laenu väga piiratud. Ukraina võla suhe SKPsse on alates sõja algusest järsult suurenenud, kasvades vähem kui 50 %-lt SKPst 2021. aasta lõpus 85 %-le SKPst 2025. aastal (üle 100 % SKPst koos Euroopa teadusruumi laenudega). Võttes arvesse sõja märkimisväärseid hävitavaid tagajärgi tootlikkusele ja sõja jätkuvat pärssivat mõju majanduskasvu dünaamikale, ei ole Ukrainal võimalik katta väga suuri rahastamisvajadusi ja võtta täiendavaid laene.

Samal ajal taastub liikmesriikide rahandus endiselt viimase kümne aasta jooksul aset leidnud järjestikustest kriisidest, sealhulgas märkimisväärsetest kuludest, mis tulenevad Venemaa sõjast Ukrainas ja Venemaa hübriidkampaniast liidu vastu. Kui liikmesriigid võtaksid kasutusele märkimisväärsed lisavahendid, et oleks võimalik rahastada Ukrainat, oleks see oluline majanduslik väljakutse.

Võttes arvesse Ukraina keerulisi võlasuundumusi, mis on tingitud Venemaa jätkuvast agressioonist ja liikmesriikide rahaliste vahenditega seotud probleemidest, sealhulgas

---

² G7 rahandusministrite avaldus, G7 2025. aastal Kananaskises.

Venemaa tegevusest, on asjakohane töötada välja uuenduslik lahendus, mis eeldatavasti ei tekita finantskoormust ei Ukrainale ega liikmesriikidele.

Kooskõlas rahvusvahelise õiguse komisjoni rahvusvaheliselt õigusvastaste tegude eest riikide vastutust käsitlevate artiklite (ARSIWA)³ eelnõuga ja rahvusvahelise tavaõigusega on Venemaa kui vastutav riik kohustatud Ukraina-vastase agressioonisõjaga tekitatud kahju täielikult hüvitama. Eelkõige on ARSIWA artiklites 30–32 sätestatud, et „rahvusvaheliselt õigusvastase teo eest vastutaval riigil on kohustus: a) lõpetada kõnealune tegevus, kui see jätkub; [...] Vastutaval riigil on kohustus täielikult hüvitada rahvusvaheliselt õigusvastase teoga tekitatud kahju. Kahju hõlmab nii materiaalselt kui ka moraalset kahju, mille riik on tekitanud rahvusvaheliselt õigusvastase teoga.“

Seoses Venemaa juriidilise kohustusega hüvitada kahju, mille ta on tekitanud oma ebaseadusliku agressioonisõjaga, on asjakohane, et liit annab Ukrainale reparaatsioonilaenu piiratud kasutusega laenuna, mis kuulub tasumisele siis, kui Ukraina saab Venemaalt raha või mitterahalist vara reparaatsioonideks, hüvitist või mis tahes rahalist arveldust, mis ei ole territoorium.

Reparaatsioonilaenu rahastamine

Nõukogu võttis 28. veebruaril 2022 vastu otsuse (ÜVJP) 2022/335,⁴ millega muudetakse nõukogu otsust 2014/512/ÜVJP,⁵ millega keelati Venemaa Keskpanga reservide ja varade haldamisega seotud tehingud, sealhulgas tehingud mis tahes juriidilise isiku, üksuse või asutusega, kes tegutseb Venemaa Keskpanga nimel või juhiste alusel. 9. märtsil 2022 võttis nõukogu vastu otsuse (ÜVJP) 2022/395,⁶ et lisada sarnane keeld Venemaa riikliku investeerimisfondi Russian National Wealth Fund kohta. Kõneluste keeldude tulemusel tõkestatakse asjaomased varad, mis on liikmesriikides finantsasutuste valduses. Liidu piires hoitavad varad, mille väärtus on ligikaudu 210 miljardit eurot, moodustavad enamuse sellistest kogu maailmas asuvatest tõkestatud varadest. Euroopa Ülemkogu on korduvalt märkinud, et kui ELi õigusest ei tulene teisiti, peaksid Venemaa varad olema tõkestatud seni, kuni Venemaa lõpetab agressioonisõja Ukraina vastu ja hüvitab Ukrainale sõjas tekitatud kahju.

Seoses oma välisvaluutareservide mitmesuguste investeringutega on Venemaa Keskpangal nõue teatavate liidu finantsasutuste vastu. Nendel finantsasutustel on Venemaa Keskpanga ees tagasimaksekohustus, kuid Venemaa Keskpangale ülekannete tegemise keeld keelab praegu neil finantsasutustel seda nõuet täita. See Venemaa Keskpanga nõue hõlmab Venemaa vara, mis on seotud nende finantsasutuste tagasimaksekohustusega. Seda Venemaa Keskpanga vara – ja seega finantsasutuse tagasimaksekohustust – ei puututa, kui Venemaa Keskpanga omandiõigusesse ei sekkuta.

Keeld teha ülekandeid Venemaa Keskpangale tekitab finantsasutuste bilanssidesse erakorralise ja ootamatu rahasaldo kogunemise. Kõnealust rahasaldo kogunemist põhjustab

³ Artiklid riikide vastutuse kohta rahvusvaheliselt õigusvastaste tegude eest, 2001, rahvusvahelise õiguse komisjon.

⁴ Nõukogu 28. veebruari 2022. aasta otsus (ÜVJP) 2022/335, millega muudetakse otsust 2014/512/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas (ELT L 57, 28.2.2022, lk 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/335/oj>).

⁵ Nõukogu 31. juuli 2014. aasta otsus 2014/512/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas (ELT L 229, 31.7.2014, lk 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2014/512/oj>).

⁶ Nõukogu 9. märtsi 2022. aasta otsus (ÜVJP) 2022/395, millega muudetakse otsust 2014/512/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas (ELT L 81, 9.3.2022, lk 8, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/395/oj>).

Venemaa Keskpanga või mis tahes juriidilise isiku, üksuse või asutuse, kes tegutseb Venemaa Keskpanga nimel või juhiste alusel, nagu Venemaa riiklik investeerimisfond Russian National Wealth Fund, varade ja reservide tõkestamine, kuna kõik põhiosa ja intresside, kupongide, dividendide ja muu väärtpaberitulu maksed Venemaa Keskpangale ja nendele isikutele, üksustele ja asutustele on keelatud. Need rahasaldod ei kuulu Venemaa Keskpangale ega ole kaitstud riikliku puutumatusena.

Reparatsioonilaenu rahastamiseks laenaks liit finantsasutustelt rahasaldod, mis kogunevad, sest Venemaa Keskpanga varade ja reservidega seotud tehingud ei ole lubatud. See tähendab asjaomase finantsasutuse bilansis oleva vara vahetamist liidu võlainstrumendi vastu, kuid see ei mõjuta finantsasutuste tagasimaksekohustust Venemaa Keskpanga ees pärast sanktsioonide tühistamist.

Reparatsioonilaen ei mõjuta Venemaa Keskpanga nõuet. Käesoleva ettepanekuga ette nähtud meetmed seda vara ei mõjuta. Tõkestamise tulemusel finantsasutuste bilanssidesse kogunevad rahasaldod ei kuulu Venemaa Keskpangale ega kujuta endast riigivara.

Finantsasutustelt laenamise kohta tuleb märkida, et otsuses (ÜVJP) 2024/577⁷ selgitatakse, et bilansihalduse tehingute suhtes, mis on seotud Venemaa Keskpanga varade ja reservidega, või mis tahes juriidilise isiku, üksuse või asutuse, kes tegutseb Venemaa Keskpanga nimel või juhiste alusel, nagu Venemaa riiklik investeerimisfond Russian National Wealth Fund, varade ja reservidega, ei kohaldata alates 28. veebruarist 2022 kehtivat tehingute keeldu. Eelkõige jäävad lubatuks sellised bilansihalduse tehingud, mis on seotud tõkestatud kupongi- või dividendimaksete ning lunastusmaksete ja tähtaeguvate hoiuste tõttu kogunenud rahasaldo usaldusväärsete investeerimisühingute kohase reinvesteeringuga vastavalt kohaldatavatele õigusnormidele.

Liit kasutaks sellest võlainstrumendist saadavat sularahatulu, et rahastada piiratud kasutusega reparatsioonilaenu Ukrainale. Ukraina maksaks selle laenu tagasi, kui ta saab Venemaalt tasumisele kuuluvad reparatsioonid, millele tal on seaduslik õigus. Seetõttu on reparatsioonilaen tagasipööratav mehhanism, mille kohaselt juhul, kui Euroopa Ülemkogu ja G7 kehtestatud sanktsioonide tühistamise tingimused on täidetud – nimelt kui Venemaa lõpetab oma agressioonisõja Ukraina vastu ja hüvitab talle selle sõja tekitatud kahju –, maksab Ukraina liidule tagasi, liit maksab tagasi finantsasutustelt võetud laenud ning need finantsasutused maksavad tagasi Venemaa keskpangale.

Piiratud aja jooksul finantsasutustelt selliste rahasaldode laenamist, mis kogunevad üksnes seetõttu, et Venemaa Keskpanga varade ja reservidega seotud tehingud ei ole lubatud, ei kasutataks liidu üldiste kulude katmiseks ning seda kasutatakse üksnes Ukrainale antava reparatsioonilaenu rahastamiseks. Selline lähenemisviis kasutada Ukrainale antava laenu rahastamiseks rahasaldosid, mis ei tulene tavapärasest äritegevusest, on piiratud ja proportsionaalne reaktsioon olukorrale.

Laenud peaksid täielikult kaitsema asjaomase finantsasutuse finantsseisundit ja võimaldama finantsasutusel täita kõiki lepingulisi kohustusi, mis on seotud Venemaa Keskpanga varade ja reservidega. Selleks võivad liikmesriigid anda liidule tagasivõtmataid, tingimusteta ja nõudmisel realiseeritavaid tagatisi, et niisugust laenuvõtmist toetada. Liikmesriigid võivad neid tagatisi anda vastavalt nende suhtelisele osakaalule liidu kogurahvatulus. Teise kaitseliinina peaks liidul olema likviidsusmehhanism, mis võimaldab tal vajaduse korral võtta

---

⁷ Nõukogu 12. veebruari 2024. aasta otsus (ÜVJP) 2024/577, millega muudetakse otsust 2014/512/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas (ELT L, 2024/577, 14.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/577/oj>).

tagasimaksete tegemiseks laenu. Kolmanda kaitsetasandina peaks liit suutma täita oma kohustusi liidu võlaväärtpaberitega. See kolmetasandiline kaitse loob tingimused selleks, et puudub asjaomastele finantsasutustele tagasimaksete tegemata jätmise võimalus, tagamaks, et nad suudavad täita kõik lepingulised kohustused, mis on seotud Venemaa Keskpanga varade ja reservidega.

Venemaa Keskpanga varasid ja reserve hoidvate finantsasutuste kohustus see investering teha on sätestatud eraldi õigusaktides. Võttes arvesse nende meetmete võtmise konteksti ja lisatud ettepanekus esitatud meetmete õiguspärasest eesmärki saavutada liidu välis- ja julgeolekupoliitika eesmärgid, eelkõige säilitada liidu väärtused, põhihuvivid, julgeolek, sõltumatus ja terviklikkus, tugevdada ja toetada demokraatiat, õigusriiki, inimõigusi ja rahvusvahelise õiguse põhimõtteid, sealhulgas rahvusvahelist humanitaarõigust, õigust enesekaitsele ja agressioonikeeldu ÜRO põhikirja alusel, säilitada rahu, ennetada konflikte, tugevdada rahvusvahelist julgeolekut ja kaitsta tsiviilelanikke ning abistada elanikkonda, kes seisab silmitsi selliste inimtegevusest tingitud katastroofidega nagu need, mille Venemaa agressioonisõda on põhjustanud Ukrainale ja selle elanikkonnale, järgitakse nende meetmetega täielikult põhiõiguste hartas, eelkõige selle artiklis 17 tunnustatud põhiõigusi ja -vabadusi, sest need on põhjendatud ja proportsionaalsed artikli 52 kohaselt taotletavate eesmärkidega.

Vahendite kasutamine

Võttes arvesse Ukraina rahastamisvajadusi ja sõjast tulenevat märkimisväärset ebakindlust tuleviku suhtes, on äärmiselt oluline, et reparatsioonilaen oleks paindlik ja seda saaks kasutada vastavalt olukorrale. Raha tuleks kasutada paindlikult, et rahuldada kõige pakilisemaid rahastamisvajadusi, mis on tingitud praegusest sõjaolukorrast, või toetada ülesehitamist rahu ajal.

Käesoleva ettepanekuga nähakse ette Ukrainale antav reparatsioonilaen, mida antakse prognoositavalt, pidevalt, korrakohaselt, paindlikult ja õigeaegselt, et toetada Ukrainat eelkõige Venemaa agressioonisõjast tulenevate rahastamis- ja kaitsevajaduste katmisel. Täpsemalt peaks reparatsioonilaen toetama Ukraina makromajanduslikku stabiilsust ja leevendama riigi välisrahastamise piiranguid, mis on tingitud kas sõjast või ülesehitamisest, ning toetama majandus-, finants- ja tehnilise koostöö kaudu Ukraina kaitsetööstuse suutlikkust.

Selleks et toetada Ukraina makromajanduslikku stabiilsust ja leevendada riigi välisrahastamise piiranguid, luuakse ettepanekuga mitu võimalust, mille kaudu saab vahendeid suunata Ukraina toetamiseks seal, kus toetust saaks anda makromajandusliku finantsabi ja Ukraina rahastu kaudu. Mõlema vahendi puhul seotakse väljamaksed eeltingimuste ja poliitiliste tingimustega. Makromajandusliku finantsabi jaoks sätestatakse need tingimused komisjoni ja Ukraina vahelises vastastikuse mõistmise memorandumis, mis sisaldab tingimusi tulude kasutuselevõtu tugevdamiseks, avaliku sektori kulutuste jätkusuutlikkuse ja kvaliteedi parandamiseks ning riigi rahanduse juhtimise süsteemide tõhususe, läbipaistvuse ja nendega seotud aruandekohustuse suurendamiseks. Ukraina rahastu puhul tuleks Ukraina kava ajakohastada, et kajastada neid lisasummasid, sealhulgas õigusriigi tugevdamise ja korrupsioonivastase võitluse meetmeid.

Selleks et toetada majandus-, finants- ja tehnilise koostöö kaudu Ukraina kaitsetööstuse suutlikkust, nähakse ettepanekuga ette abi, mille eesmärk on võimaldada Ukrainal teha kiireloomulisi ja mahukaid riiklikke investeringuid Ukraina kaitsetööstuse toetuseks ning selle lõimimiseks Euroopa kaitsetööstusega, et reageerida praegusele kriisiolukorrale ja tulevikuvajadustele. Selleks et kiiresti, tõhusalt ja autonoomselt tugevdada Ukraina kaitsektori tööstusbaasi, peaksid rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid olema struktureeritud

nii, et Ukraina kaitsetööstuse suutlikkust toetavad tegevused, kulutused ja meetmed suunatakse Ukraina kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi ülesehitamisse, taastamisse ja ajakohastamisse, võttes arvesse Ukraina järkjärgulist tulevast integreerimist Euroopa kaitsesektori tehnoloogilisse ja tööstuslikku baasi. Selleks et Ukraina saaks finants- ja majandusabi kasutada oludele kõige paremini kohandatud viisil, on asjakohane lubada tal kasutada vahendeid Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks erinevate rakendusmeetoditega, mis kajastavad vajaduste mitmekesisust.

Reparatsioonilaenu raames antav finants- ja majandusabi tehakse Ukrainale kättesaadavaks vastavalt tema rahastamisvajadustele. Selleks esitab Ukraina oma rahastamisvajaduste ja -allikate kohta Ukraina rahastamisstrateegia. Komisjoni hinnangu põhjal kiidaks nõukogu selle hinnangu heaks ja määraks kindlaks Ukrainale kättesaadavaks tehtava abi summa, et aidata Ukraina rahastamisstrateegiat rakendada.

Kui liikmesriik kannab kahju investori ja riigi vaheliste vahekohtuotsuste täitmise tõttu kolmandas riigis seoses Venemaa Keskpanga suhtes kehtestatud piirangutega seotud meetmetega, peaks liit tagama riski õiglase jagamise ja solidaarsuse kõnealuse liikmesriigiga liikmesriikidega selliste tagatislepingute sõlmimise kaudu, mis katavad niisuguse kahju riski. Eraldi ettepanekutega tagatakse, et kõnealust õiglase jagamise ja solidaarsuse mehhanismi tõlgendatakse nii, et tehingukeelu tühistamise korral välditakse topeltmaksleid Venemaa Keskpangale. Kui summad nõutakse sisse kõnealuste tagatiste alusel, vähendatakse summat, mille liit finantsasutustele võlgneb, samaväärse summa võrra. Seejärel vähendavad finantsasutused samaväärse summa võrra oma kohustusi Venemaa Keskpanga ees. Kuni omavahendite süsteemi ja mitmeaastase finantsraamistiku raames on kehtestatud vajalikud sätted, tuleks õiglase jagamise ja solidaarsuse mehhanismis arvesse võtta neid liikmesriike, kes on reparatsioonilaenu raames solidaarselt osaledes riske jaganud.

Teatavate liikmesriikide ja Venemaa Föderatsiooni vahel sõlmitud kahepoolsed investeerimislepingud ei ole kooskõlas investeringute kaitse poliitikaga, mille liit on pärast Lissaboni lepingu jõustumist välja töötanud vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 207. Asjaomased liikmesriigid peavad vajaduse korral kõnealustest kahepoolsetest investeerimislepingutest taganema või need lõpetama ning võtma selle saavutamiseks ühise seisukoha. Komisjon peaks hõlbustama liikmesriikidevahelist koordineerimist, sealhulgas esitades seadusandlikke ettepanekuid.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Reparatsioonilaenu raames antav toetus on vastavuses määruse (EL) 2024/792,⁸ määruse (EL) 2021/947,⁹ määruse (EÜ) nr 1257/96,¹⁰ määruse (EL) 2024/2773¹¹ ja määruse (EL)

---

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrus (EL) 2024/792, millega luuakse Ukraina rahastu (ELT L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/947, millega luuakse naabrusspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument „Globaalne Euroopa“, muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsust nr 466/2014/EL ja tunnistatakse see kehtetuks ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/1601 ja nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 480/2009 (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 209, 14.6.2021, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/2021-06-14>).

¹⁰ Nõukogu 20. juuni 1996. aasta määrus (EÜ) nr 1257/96 humanitaarabi kohta (EÜT L 163, 2.7.1996, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/1257/2019-07-26>).

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 2024. aasta määrus (EL) 2024/2773, millega luuakse Ukraina laenukoostöö mehhanism ja antakse Ukrainale erakorralist makromajanduslikku finantsabi (ELT L, 2024/2773, 28.10.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2773/oj>).

2025/1106¹² alusel antava toetusega ning täiendab seda ning on kooskõlas nende rahastamisvahendite eesmärkide, sekkumisloogika ja reeglitega.

Eelkõige lisandub reparatsioonilaen ELi poolt erakorralise tulu kiirendamise laenude ja Ukraina rahastu raames antavale toetusele ja täiendab seda. Erilist tähelepanu pööratakse Euroopa julgeolekumeetmete rahastamisvahendi määruse ja kavandatava Euroopa kaitsetööstuse programmi määruse alusel antava reparatsioonilaenu omavahelisele järjepidevusele ja vastastikusele tugevdamisele ning kaitsepoliitika rakendamisele.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Reparatsioonilaenu algatuse raames antav toetus on kooskõlas Venemaa vastu suunatud piiravate meetmete (sanktsioonide) kohaldamisega ja täiendab Euroopa rahutagamisrahastut.

Ka Euroopa Ülemkogu poolt 23. juunil 2022 antud kandidaatriigi staatus ja Euroopa Ülemkogu 14.–15. detsembri 2023. aasta otsus alustada Ukrainaga ühinemisläbirääkimisi toetavad kindlalt Ukraina liikumist Euroopa Liidu poole. Seepärast aitavad ELi kõik sammud, millega toetatakse Ukraina vastupanuvõimet ja taastumist – sealhulgas reparatsioonilaenu kaudu, mis on omakorda kooskõlas Ukraina rahastu rakendamisega ja toetab seda – kaasa ka Ukraina ühinemiseelse protsessi varajasele etapile.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

ELi toimimise lepingu artikkel 212 on sobiv õiguslik alus finantsabiprogrammidele, mida liit annab kolmandatele riikidele, mis ei ole arengumaad.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ettepanek vastab subsidiaarsuse põhimõttele, sest liikmesriigid üksi ei suuda saavutada ühtset tegutsemist, mis on vajalik Ukrainale piisavas mahus toetuse andmiseks. Sellise tegevuse mastaabi ja mõju tõttu on seda parem teha ELi tasandil. Peamiselt on see tingitud liikmesriikide fiskaalvõimekusest ja eelarvepiirangutest ning vajadusest rahastajate tegevust kindlakäeliselt koordineerida, et maksimeerida toetuse ulatust ja tulemuslikkust, ent samas vältida Ukraina ametiasutuste halduskoormuse suurendamist, kuna need on praegustes oludes juba niigi üle koormatud. ELil on ainulaadne võimalus anda Ukrainale välisabi, et toetada kiireloomuliste eelarvevajaduste, sealhulgas Ukraina kaitsetööstuse suutlikkusega seotud vajaduste prognoositavat, pidevat, korrapärast ja õigeaegset katmist.

- **Proportsionaalsus**

Venemaa jätkuv provotseerimata ja põhjendamatu sõjaline agressioon nõuab, et Ukrainale antaks käesolevas ettepanekus kirjeldatud eesmärkide ja korra kohaselt täiendavat rahalist abi.

Kavandatavat rahalist toetust Ukrainale peetakse summa poolest piisavaks, lähtudes suurest rahastamisvajadusest ja Ukraina kaitsevajaduste parimast hinnangust, mille on esitanud riigi ametiasutused, ning võttes samal ajal arvesse sõjaolukorra suurt ebakindlust. Selline toetus ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik struktureeritud toetuse pakkumiseks Ukrainale ja sellega seotud rahastamiseks.

Ettepanek on proportsionaalne tuvastatud puudujäägi ulatuse ja tõsidusega, sealhulgas vajadusega anda Ukrainale eelarvetoetust ning teha kiireloomulisi ja mahukaid riiklikke

---

¹² Nõukogu 27. mai 2025. aasta määrus (EL) 2025/1106, millega luuakse rahastamisvahend „Euroopa julgeolekumeetmed (SAFE) Euroopa kaitsetööstuse tugevdamiseks“ (ELT L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj>).

investeringuid, et toetada Ukraina kaitsesektori tehnoloogilist ja tööstuslikku baasi ning selle integreerimist Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasiga. Ettepanekuga austatakse aluslepingutes liidu võimalikule sekkumisele kehtestatud piiranguid.

- **Vahendi valik**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus on sobiv vahend, kuna sellega nähakse ette vahetult kohaldatavad normid reparatsioonilaenu rakendamiseks.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ettepanek on jätkuvalt mitmele makromajandusliku finantsabi meetmele, mida on Ukrainale alates 2015. aastast antud. Varasemate Ukrainale antud makromajandusliku finantsabi meetmete järelhindamine on näidanud, et need olid oma eesmärkide, rahastamispaketi ja poliitiliste tingimuste seisukohast üldiselt väga asjakohased. Eelkõige oli makromajandusliku finantsabi meetmetel tähtis roll Ukraina toetamises tema maksebilansiprobleemide lahendamisel ja peamiste struktuurireformide elluviimisel, et stabiliseerida majandust ja parandada Ukraina välispositsiooni jätkusuutlikkust. See võimaldas eelarvekokkuvõtteid ja rahalist kasu ning aitas kaasata täiendavaid finantstoetusi ja suurendada investorite usaldust. Leiti, et makromajandusliku finantsabi meetmetega seotud tingimuslikkus täiendab IMFi asjaomaseid programme. Sellel oli poliitika tasandil tugevdav mõju, mis aitas mobiliseerida Ukraina ametivõime tegema olulisi reforme, eelkõige sellistes struktuuripoliitika valdkondades, mis on vähem kaetud muude rahvusvaheliste annetusprogrammidega.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Ettepanek on jätk 26 liikmesriigi 23. oktoobri 2025. aasta avaldusele, milles komisjonil paluti võimalikult kiiresti esitada võimalused rahalise toetuse pakkumiseks, tuginedes Ukraina rahastamisvajaduste hinnangule, ning kutsuti komisjoni ja nõukogu üles tööd jätkama. Käesoleva ettepaneku ettevalmistamisel konsulteerisid komisjoni talitused rahvusvaheliste finantsasutuste ning muude kahepoolsete (sealhulgas liikmesriikide ja G7 liikmete) ja mitmepoolsete rahastajatega. Samuti on komisjon pidevalt ühenduses Ukraina ametiasutustega.

Ametlikku konsultatsiooni sidusrühmadega ei olnud võimalik korraldada, sest ettepanek tuli kiiresti ette valmistada, et kaasseadusandjad saaksid selle õigeaegselt vastu võtta, et see hakkaks 2026. aasta alguses toimima. Selle lähenemisviisi eesmärk on rahuldada Venemaa agressioonisõjast tulenevaid tekkivaid ja suurenevaid kaitse- ja eelarvevajadusi. Need vajadused hõlmavad taastamise ja ülesehitamisega seotud jõupingutusi. Euroopa Liit tagab reparatsioonilaenu raames rakendatavate eesmärkide ja meetmete puhul piisava teavitustegevuse ja nähtavuse nii Ukrainas, kogu liidus kui ka rahvusvahelisel tasandil.

- **Ekspertarvamuste kogumine ja kasutamine**

Ettepanek tugineb aastakümnetepikkusele kogemusele makromajandusliku finantsabi vallas ning liidu välistegevuse toetamisel.

Komisjon võttis käesoleva ettepaneku aluseks hoolika analüüsi Ukraina kaitsevajaduste ja laiema makromajandusliku olukorra kohta, tuginedes ka rahvusvaheliste finantsasutuste ja muude pädevate rahvusvaheliste institutsioonide seisukohtadele. Seejuures peeti rahvusvahelistel foorumitel, nagu G7 ja Rahvusvaheline Valuutafond (IMF), regulaarselt arutelusid Ukraina rahastamisvajaduste viimaste prognooside üle ja oldi pidevalt otsekontaktis Ukraina ametiasutustega.

- **Mõjuhindang**

Kuna ettepanek, mille eesmärk on anda sõjas olevale riigile kiireloomulist abi, on oma laadilt edasilükkamatu, siis ei olnud võimalik mõju hinnata. Koostades eelhindangut vajaduste kohta, mida reparatsioonilaenuga kavatakse katta, lähtuti muu hulgas Rahvusvahelise Valuutafondi ja Ukraina ametiasutuste esitatud hiljutistest andmetest. Reparatsioonilaenu raames antav toetus peaks tuginema saadud kogemustele ja hiljutiste toetusalgatuste, nagu G7 erakorralise tulu kiirendamise (ERA) laenu algatuse, saavutustele.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ettepanek ei ole seotud õigusloome kvaliteedi ega tulemuslikkuse programmiga.

- **Põhiõigused**

Reparatsioonilaenu raames antava toetuse eeltingimus on, et Ukraina järgiks ja austaks ka edaspidi tegelikke demokraatlikke mehhanisme ja institutsioone, sealhulgas parlamentaarset mitmeparteisüsteemi ja õigusriiklust, ning tagaks inimõiguste, sealhulgas vähemuste hulka kuuluvate inimeste õiguste austamise. Õigusriigi põhimõtte järgimine ja austamine peaks hõlmama korrupsioonivastast võitlust.

Positiivseks märgiks on Ukraina ametivõimude pühendumus reformidele ja poliitiline tahe, millest annab iseäranis tunnistust asjaolu, et Euroopa Ülemkogu andis Ukrainale 2022. aasta juunis kandidaatriigi staatuse ja 2023. aasta detsembris alustati Euroopa Ülemkogu otsusega Ukrainaga ühinemisläbirääkimisi; samuti asjaolu, et hiljuti Ukrainale antud makromajandusliku finantsabi meetmetega seotud struktuuripoliitika tingimused said järjekordselt edukalt täidetud ja et jätkatakse Ukraina kava rakendamist. 14. mail 2025 võttis Ukraina vastu tegevuskavad (muu hulgas) õigusriigi, avaliku halduse reformi ja demokraatlike institutsioonide toimimise kohta. Kahepoolsed sõelumiskohtumised viidi lõpule 2025. aasta septembris. Venemaa agressiooni järel on Ukraina ametivõimud näidanud üles muljetavaldavat vastupidavust ning neil on endiselt kindel tahe viia neid reforme läbi läbipaistval viisil ja teha tööd ELi normidele vastamiseks, nagu on vaja selleks, et riik saaks liikuda ELiga integreerumise poole.

Seda silmas pidades loetakse reparatsioonilaenu eeltingimus praegu täidetuks. Samal ajal on jätkuv kinnipidamine sellest eeltingimusest edaspidi tagatud eritingimustega, mis on seotud komisjoni hinnangutega Ukraina tulevastele rahastamisstrateegiatele enne väljamaksete tegemist. Sarnane eeltingimus toetuse saamiseks kehtib ka Ukraina kava rakendamisel.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek on kooskõlas 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku ülemmääradega ja omavahendite otsuse kohaste ülemmääradega.

Reparatsioonilaenu Ukrainale on piiratud tagasinõudeõigusega laenu Ukrainale summas kuni 210 miljardit eurot, mis makstakse tagasi Venemaa makstavate reparatsioonidega. Laenu põhineb liikmesriikide tagatiste süsteemil või mitmeaastase finantsraamistiku raames antud tagatisel, millega tagatakse, et reparatsioonilaenust tulenev liidu tingimuslik kohustus on kooskõlas liidu eelarvepiirangutega.

Selleks et lähenemisviis täidaks kavandatud eesmärki, võivad liikmesriigid anda liidule tagasivõetamatuid, tingimusteta ja nõudmisel realiseeritavaid tagatiseid kooskõlas nende vastava suhtelise osaga liidu kogurahvatulust. Kolmandad riigid võivad reparatsioonilaenus osaleda, pakkudes tagasivõetamatuid, tingimusteta ja nõudmisel realiseeritavaid tagatiseid, mis ületavad liikmesriikide antud tagatiseid. Alternatiivse võimalusena võivad kolmandad riigid

reparatsioonilaenus osaleda, toetades valuutariski juhtimist seoses finantsasutustelt laenatud sularahasaldode konverteerimisega.

Lisaks liikmesriikide antud tagatistele on raamistikku lisatud kaitsemeede, et tagada laenuskeemi rahaline usaldusväarsus sihtotstarbelise likviidsusmehhanismi kaudu, mida saab kasutada liidu võlakohustuse tagasimaksmiseks finantsasutustele.

Liikmesriikide poolt liidule antud tagatise ei peaks enam saama realiseerida pärast seda, kui ELi toimimise lepingu artikli 311 teise lõigu kohane otsus liidu omavahendite süsteemi kohta ja ELi toimimise lepingu artikli 312 kohane mitmeaastane finantsraamistik, mille mõlemaga nähakse ette liidu eelarveline tagatis, on jõustunud ja kohaldatavad.

Täpsem teave eelarvemõju kohta on esitatud käesolevale ettepanekule lisatud finantselgituses. Reparatsioonilaenuga tehakse toetus kättesaadavaks järk-järgult pärast iga tagatislepingu jõustumist ja osamaksetena, mis võidakse välja maksta ühes või mitmes osas. Reparatsioonilaen on kättesaadav kuni 31. detsembrini 2030, välja arvatud üksnes erakorralise tulu kiirendamise (ERA) laenude algatuse säilitamiseks mõeldud abi, mis on kättesaadav kuni 31. detsembrini 2055.

5. MUU TEAVE

• Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord

Reparatsioonilaenu maksimumsumma on 210 miljardit eurot, mis tehakse kättesaadavaks vastavalt Ukraina rahastamisvajadustele ja käesoleva ettepaneku sätete kohaselt.

Täpsemalt peab Ukraina reparatsioonilaenu määruse rakendamiseks esitama Euroopa Komisjonile Ukraina rahastamisstrateegia, milles esitatakse üksikasjad Ukraina rahastamisvajaduste ja -allikate kohta üldjuhul järgmise 12 kuu jooksul. Komisjon peab Ukraina rahastamisstrateegiat hindama ja positiivse hinnangu korral esitama nõukogule ettepaneku oma hinnang rakendusotsusega heaks kiita. Komisjoni ettepanekus määratakse kindlaks abisumma, mis tehakse Ukrainale kättesaadavaks Ukraina rahastamisstrateegia rakendamise toetamiseks, sealhulgas abisumma, mis on kättesaadav i) makromajandusliku finantsabi, ii) Ukraina rahastu kaudu antava abi ja iii) Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks antava abi jaoks.

Selleks et saada reparatsioonilaenu raames finants- ja majandusabi, esitab Ukraina komisjonile nõuetekohaselt põhjendatud rahastamisaotluse, mille Ukraina võib esitada komisjonile üldjuhul kuus korda aastas.

Lisaks esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande reparatsioonilaenu määruse rakendamise kohta eelnenud aastal, mis sisaldab hinnangut määruse rakendamise kohta. Samuti esitab komisjon 31. detsembriks 2031 Euroopa Parlamendile ja nõukogule hindamisaruande, milles hinnatakse reparatsioonilaenu määruse alusel antud reparatsioonilaenu tulemusi ja tõhusust ning seda, mil määral on see aidanud kaasa abi eesmärkide saavutamisele.

Liidu institutsioonide, eelkõige Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahelise dialoogi tõhustamiseks ning suurema läbipaistvuse ja vastutuse tagamiseks võib Euroopa Parlamendi pädev komisjon kutsuda Euroopa Komisjoni arutama käesoleva määruse rakendamist.

• Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus

Määruse I peatükk sisaldab üldsätteid.

Artiklis 1 sätestatakse määruse reguleerimise – Ukrainale antava reparatsioonilaenu loomine.

Artiklis 2 määratakse kindlaks reparatsioonilaenu üld- ja erieesmärgid, milleks on anda Ukrainale prognoositavalt ja pidevalt finants- ja majandusabi, toetades Ukraina makromajanduslikku finantsstabiilsust ja kaitsetööstuse suutlikkust.

Artiklis 3 sätestatakse määruse alusel kohaldatavad mõistete määratlused.

Artiklis 4 sätestatakse reparatsioonilaenu raames kättesaadav abi.

Artikliga 5 nähakse ette reparatsioonilaenuna antava abi eeltingimused.

Määruse II peatükk käsitleb reparatsioonilaenu rakendamist.

Artiklis 6 on sätestatud, et Ukraina esitab komisjonile Ukraina rahastamisstrateegia, milles esitatakse üksikasjad Ukraina rahastamisvajaduste ja -allikate kohta järgmise 12 kuu jooksul.

Artikliga 7 nähakse ette, et komisjon hindab Ukraina rahastamisstrateegiat, määrares kindlaks kriteeriumid, mida tuleb järgida.

Artikliga 8 nähakse ette nõukogu rakendusotsus, millega tehakse finants- ja majandusabi kättesaadavaks.

Artikliga 9 nähakse ette tihe koostöö komisjoni, Ukraina, liikmesriikide, asjaomaste rahvusvaheliste organite ja Ukraina rahastajate vahel, et tagada ühtne ja järjepidev lähenemisviis Ukraina finants- ja majandusabi vajaduste rahuldamisele.

Määruse III peatükk käsitleb makromajanduslikku finantsabi.

Artiklis 10 sätestatakse makromajandusliku finantsabi eesmärk, milleks on eelkõige aidata katta Ukraina rahastamispuudujääki, mis on kindlaks määratud positiivse hinnangu saanud Ukraina rahastamisstrateegias.

Artiklis 11 sätestatakse, et komisjon lepib Ukrainaga kokku poliitilistes tingimustes, millega makromajanduslik finantsabi seotakse; neid poliitilisi tingimusi kirjeldatakse vastastikuse mõistmise memorandumis.

Määruse IV peatükis käsitletakse Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks antavat abi.

Artiklis 12 sätestatakse, et abi eesmärk on toetada Ukraina kaitsetööstuse suutlikkust, eelkõige teha kiireloomulisi ja mahukaid riiklikke investeeringuid, et toetada Ukraina kaitsetööstust ja selle integreerimist Euroopa kaitsetööstusega.

Artiklis 13 määratakse kindlaks Ukraina kaitsetööstuse suutlikkust toetavate tegevuste, kulutuste ja meetmete rahastamiskõlblikkuse tingimused.

Artikliga 14 nõutakse, et Ukraina koostaks vormi iga tegevuse, kulu või meetme kohta, mis on seotud kaitseotstarbelise toote või muu kaitse eesmärgil kasutatava tootega, mille jaoks ta kavatseb abi taotleda.

Artikliga 15 nähakse ette Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse eksperdirühma loomine.

Artikliga 16 nähakse ette sellise erikonto avamine, mille ainus eesmärk on hallata finants- ja majandusabi, mida Ukraina on saanud oma kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks.

Artiklis 17 on sätestatud nõuded Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks antava abi järelevalve kohta.

Artiklis 18 määratakse kindlaks kaitseotstarbeliste toodete kehtiva raamlepingu või lepingu muutmise tingimused.

Artikli 19 kohaselt võivad liikmesriigid üksnes käesoleva määruse kohaldamise eesmärgil taotleda, et nende territooriumil asuv ettevõtja prioriseeriks kaitseotstarbeliste toodete teatavaid tellimusi.

Määruse V peatükk käsitleb reparatsioonilaenu rahastamist ja rakendamist.

Artiklis 20 sätestatakse, et reparatsioonilaenu üksikasjalikud finantstingimused sätestatakse reparatsioonilaenulepingus, ja kehtestatakse teatavad kohustuslikud nõuded.

Artiklis 21 sätestatakse, et finants- ja majandusabi saamiseks esitab Ukraina komisjonile nõuetekohaselt põhjendatud rahastustaotluse.

Artikliga 22 nähakse ette nõuded, mille alusel komisjon teeb reparatsioonilaenu osamakse väljamaksmise kohta otsuse.

Artikliga 23 antakse komisjonile õigus laenata liidu nimel reparatsioonilaenu rahastamiseks vajalikud rahasaldod.

Artiklis 24 sätestatakse reparatsioonilaenuga seonduvad õiglase riski jagamise ja solidaarsuse põhimõtted.

Artiklis 25 sätestatakse, et liikmesriigid võivad osaleda reparatsioonilaenule tagatise pakkumise teel reparatsioonilaenu kogusumma ulatuses.

Artiklis 26 sätestatakse komisjoni ja artiklis 25 osutatud tagatise andvate liikmesriikide vahel sõlmitava tagatislepingu sätted.

Artikliga 27 lubatakse kolmandatel riikidel pakkuda tagatise või toetada valuutariski juhtimist.

Artiklis 28 sätestatakse salastatud teavet ja tundlikku teavet reguleerivate eeskirjade kohaldamine.

Määruse VI peatükis käsitletakse lõppsätteid.

Artikliga 29 antakse komisjonile õigus võtta teatavatel tingimustel vastu delegeeritud õigusakte.

Artikkel 30 reguleerib juhtimist komiteemenetluste kaudu.

Artiklis 31 sätestatakse reparatsioonilaenu dialoog, millega nähakse ette teabevahetuse tõhustamine liidu institutsioonide, eelkõige Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel.

Artikliga 32 nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu teavitamine.

Artikkel 33 reguleerib jõustumist.

2025/3502 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega nähakse ette Ukrainale antav reparatsioonilaen ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrust (EL) 2024/792, millega luuakse Ukraina rahastu

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 212,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) 24. veebruaril 2022 teatas Venemaa Föderatsiooni president sõjalisest operatsioonist Ukrainas ning Venemaa relvajõud alustasid provotseerimata ja põhjendamatu sõjalist agressiooni Ukraina vastu. See ebaseaduslik agressioonisõda on Ukraina territoriaalse terviklikkuse, suveräänsuse ja sõltumatus jõe rikkumine, samuti rikutakse sellega Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) põhikirja artikli 2 lõikes 4 sätestatud jõu kasutamise keeldu, mis on rahvusvahelise õiguse imperatiivne norm, ja ÜRO põhikirja muid põhimõtteid.
- (2) Pärast seda, kui Venemaa alustas Ukraina vastu provotseerimata ja põhjendamatu agressioonisõda, on liit, selle liikmesriigid ja Euroopa finantsasutused toetanud enneolematu ulatuses Ukraina majanduslikku, sotsiaalset, rahandus- ja kaitsealast vastupanuvõimet. Kõnealune toetus hõlmab nii liidu eelarvest antavat toetust, sealhulgas erakorralist makromajanduslikku finantsabi, Euroopa Investeerimispanka ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga toetust, mis on täielikult või osaliselt tagatud liidu eelarvega, kui ka liikmesriikide täiendavat rahalist toetust.
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega (EL) 2022/313,¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega (EL) 2022/1201,¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega (EL) 2022/1628¹⁵ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2022/2463¹⁶ tehti

---

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. veebruari 2022. aasta otsus (EL) 2022/313 makromajandusliku finantsabi andmise kohta Ukrainale (ELT L 55, 28.2.2022, lk 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/313/oj>).

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2022. aasta otsus (EL) 2022/1201 erakorralise makromajandusliku finantsabi andmise kohta Ukrainale (ELT L 186, 13.7.2022, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1201/oj>).

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. septembri 2022. aasta otsus (EL) 2022/1628, millega antakse Ukrainale erakorralist makromajanduslikku finantsabi, tugevdatakse ühist eraldisfondi liikmesriikide tagatistega ning otsuse nr 466/2014/EL alusel tagatud ja Ukrainaga seotud finantsvastutuse katteks ette nähtud eraldistega ning muudetakse otsust (EL) 2022/1201 (ELT L 245, 22.9.2022, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1628/oj>).

Ukrainale 2022. ja 2023. aastal ühiselt kättesaadavaks 25,2 miljardit eurot makromajanduslikku finantsabi. See toetus suurendas kriitilisel ajal oluliselt Ukraina makromajanduslikku ja rahandusalast vastupanuvõimet.

- (4) 29. veebruaril 2024 loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2024/792¹⁷ Ukraina rahastu kui erakorraline keskpika perioodi rahastamisvahend, mis koondab liidu poolt Ukrainale antava kahepoolse toetuse, tagades koordineerimise ja tõhususe (edaspidi „Ukraina rahastu“). Ajavahemikul 2024–2027 aitab Ukraina rahastu rahuldada Ukraina rahastamisvajadusi ning toetada Ukraina taastamis-, ülesehitus- ja moderniseerimisvajadusi, hoogustades samal ajal reforme, mida Ukraina teeb teel liiduga ühinemise poole.
- (5) 24. oktoobril 2024. aastal loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2024/2773¹⁸ Ukraina laenukoostöö mehhanism ja nähti ette erakorralise makromajandusliku finantsabi andmine Ukrainale. See abi oli liidu osalus G7 algatuse „Erakorralise tulu kiirendamise laenu Ukrainale“ raames, mis aitas ühiselt vähendada Ukraina 2025. aasta rahastamispuudujääki.
- (6) Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu on põhjustanud Ukrainas tohutut kahju, kusjuures taastamis- ja ülesehituskulud on 31. detsembri 2024. aasta seisuga hinnanguliselt 506 miljardit eurot. Lisaks on Ukraina kaotanud juurdepääsu rahvusvahelistele finantsturgudele ja avaliku sektori tulud on märkimisväärselt vähenenud, samal ajal kui kulutused on oluliselt suurenenud. Seda arvesse võttes võib ette näha, et riigil on eelseisvatel aastatel oluline rahastamisvajadus.
- (7) 9. septembril 2025 esitas Ukraina IMFi ametliku taotluse uue programmi kohta, et katta täiendavad rahastamisvajadused aastatel 2026–2029. See programm oleks jätk olemasoleva IMFi programmi edukale rakendamisele, mille raames Ukraina viis lõpule kaheksa läbivaatamist, kuid uues programmis võetaks arvesse, et Venemaa agressioonisõda on jätkunud. IMFi suutlikkus uue programmiga edasi liikuda sõltub piisavate rahastamistagatiste saamisest muudelt partneritelt, sealhulgas Euroopa Liidult.
- (8) 23. oktoobril 2025 võtsid 26 liikmesriiki kohustuse rahuldada Ukraina pakilised rahastamisvajadused aastatel 2026–2027, sealhulgas Ukraina sõjaliste ja kaitsealaste jõupingutustega seonduvad rahastamisvajadused. Kõnealused liikmesriigid rõhutasid ka tungivat vajadust tagada, et Ukraina oleks jätkuvalt vastupidav ning et tal oleksid eelarve- ja sõjalised vahendid, et jätkata oma võõrandamatu enesekaitseõiguse kasutamist ja võidelda Venemaa agressiooni vastu, ning kinnitasid taas, et Euroopa Liit jätkab koostöös sarnaselt meelestatud partnerite ja liitlastega Ukrainale ja selle rahvale ulatusliku poliitilise, rahalise, majandusliku, humanitaar-, sõjalise ja diplomaatilise toetuse andmist. Lisaks märkisid kõnealused liikmesriigid ka, et Ukrainale kogu sõjalise toetuse ja julgeolekutagatiste andmisel austatakse täielikult konkreetsete liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsepoliitikat ning võetakse arvesse kõigi liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsehuve. Samal kuupäeval rõhutas Euroopa Ülemkogu,

---

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2463, millega luuakse rahastamisvahend Ukraina toetamiseks 2023. aastal (makromajanduslik finantsabi+) (ELT L 322, 16.12.2022, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2463/oj>).

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrus (EL) 2024/792, millega luuakse Ukraina rahastu (ELT L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 2024. aasta määrus (EL) 2024/2773, millega luuakse Ukraina laenukoostöö mehhanism ja antakse Ukrainale erakorralist makromajanduslikku finantsabi (ELT L, 2024/2773, 28.10.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2773/oj>).

et „Venemaa Ukraina-vastane agressioonisõda ja selle tagajärjed Euroopa julgeolekule kujutavad endast Euroopa Liidu jaoks eksistentsiaalset väljakutset“.

- (9) Hoolimata käimasolevatest rahvusvahelistest jõupingutustest leida konfliktile rahumeelne lahendus, on Venemaa agressioonisõja pikenemine põhjustanud märkimisväärsed kahju Ukraina elutähtsale kaitse-, tsiviil- ja energiataristule, mistõttu on riigi kiireloomuliste rahastamisvajaduste rahuldamiseks vaja kasutusele võtta märkimisväärsed lisavahendid.
- (10) Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu kujutab endast strateegilist geopoliitilist ohtu liidule tervikuna ning eeldab, et liikmesriigid jäävad tugevaks ja ühtseks. Seepärast on oluline, et liidu toetus võetaks kiiresti kasutusele ning et seda oleks tulevase ülesehitamise suunas liikudes võimalik paindlikult kohandada kohese abi andmiseks ja lühiajaliste taastustööde tegemiseks.
- (11) Kooskõlas rahvusvaheliselt õigusvastaste tegude eest riikide vastutust käsitlevate artiklitega ja rahvusvahelise tavaõigusega on Venemaa kui vastutav riik kohustatud Ukraina-vastase agressioonisõjaga tekitatud kahju täielikult hüvitama.
- (12) Euroopa Ülemkogu märkis oma 27. juuni 2024. aasta, 17. oktoobri 2024. aasta ja 19. detsembri 2024. aasta järeldustes, et kui liidu õigusest ei tulene teisiti, peaksid Venemaa varad olema tõkestatud seni, kuni Venemaa lõpetab agressioonisõja Ukraina vastu ja hüvitab Ukrainale selles sõjas tekitatud kahju.
- (13) Võttes arvesse Ukraina rahastamispositsiooni ja asjaolu, et vahendite olemasolu Venemaa agressiooni vastu võitlemiseks ja võimaluse korral ülesehitustegevuseks on Ukraina jaoks kriitilise tähtsusega, on asjakohane, et liit annab Ukraina kiireloomuliste rahastamisvajaduste rahuldamiseks ja IMFi programmi rakendamise hõlbustamiseks lisatoetust.
- (14) Liidu ja selle liikmesriikide suutlikkus anda Ukrainale täiendavaid rahalisi vahendeid on praegu piiratud ega vasta vajaduste ulatusele. Kui liikmesriigid võtaksid kasutusele märkimisväärsed lisavahendid, et oleks võimalik rahastada Ukrainat, oleks see oluline majanduslik väljakutse. Komisjon kutsus oma 19. märtsi 2025. aasta teatises kõiki liikmesriike üles kasutama riikide vabastusklausliga ette nähtud paindlikkust koordineeritud viisil, et maksimeerida mõju ELi kaitsevõimele. Seni on kõnealuse klausli aktiveerimist otsustanud taotleda Belgia, Bulgaaria, Tšehhi, Taani, Saksamaa, Eesti, Kreeka, Horvaatia, Läti, Leedu, Ungari, Poola, Portugal, Sloveenia, Slovakkia ja Soome. Kuigi selle klausli aktiveerimine on liikmesriikide jaoks sobiv vahend kaitsekulutuste suurendamiseks, ilma et rikutaks ELi eelarve-eeskirjadest tulenevaid kohustusi, vähendavad selle mõju eelarvepiirangud liikmesriikides, mida on kümnendi jooksul tõsiselt mõjutanud järjestikused kriisid.
- (15) Seda silmas pidades on liidu ja liikmesriikide piirangutest hoolimata vaja tagada, et Ukrainale antakse piisavat ja pidevat rahalist toetust praegusele kriisiolukorrale reageerimiseks ja ka pärast seda. Selleks on asjakohane luua vahend liidu toetuse andmiseks Ukrainale laenuna, mis makstakse tagasi Venemaa makstavate reparatsioonidega (edaspidi „reparatsioonilaen“).
- (16) Reparatsioonilaenuga tuleks anda Ukrainale prognoositavalt, pidevalt, korrakohaselt, paindlikult ja õigeaegselt rahalist abi, et toetada Ukrainat eelkõige Venemaa agressioonisõjast tulenevate rahastamis- ja kaitsevajaduste katmisel. Täpsemalt peaks reparatsioonilaen toetama Ukraina makromajanduslikku finantsstabiilsust, lihtsustama riigi välisrahastamist ja toetama Ukraina kaitsetõustuse suutlikkust majandus-, finants- ja tehnilise koostöö kaudu, aidates seeläbi anda Ukrainale kvalitatiivse sõjalise eelise.

- (17) Reparatsioonilaenuga tuleks Ukrainale anda teatavatel tingimustel laenu vormis toetust kuni 210 000 000 000 euro ulatuses. Usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet silmas pidades peaks komisjon tegema reparatsioonilaenu kättesaadavaks osamaksetena, mis võidakse välja maksta ühes või mitmes osas.
- (18) Reparatsioonilaenuna Ukrainale antava toetuse eeltingimus peaks olema see, et Ukraina järgib ja austab ka edaspidi tegelikke demokraatlikke mehhanisme, sealhulgas parlamentaarset mitmeparteisüsteemi ja õigusriiklust, ning tagab jätkuvalt inimõiguste, sealhulgas vähemuste hulka kuuluvate inimeste õiguste austamise. Õigusriigi põhimõtte järgimine ja austamine peaks hõlmama korrupsioonivastast võitlust.
- (19) Reparatsioonilaenu raames antav finants- ja majandusabi tuleks teha Ukrainale kättesaadavaks vastavalt tema rahastamisvajadustele. Selleks peaks Ukraina esitama oma rahastamisvajaduste ja -allikate kohta Ukraina rahastamisstrateegia. Kõnealune Ukraina rahastamisstrateegia peaks sisaldama põhiteavet Ukraina eelarve, finants- ja majandusolukorra kohta ning toetuse kohta, mida Ukraina saab rahvusvaheliselt üldsuselt.
- (20) Komisjon peaks hindama Ukraina rahastamisstrateegiat põhjendamatu viivitusega ning tegutsema tihedas koostöös Ukrainaga. Arvestades seda, kui suur on Ukraina vajadus nii eelarveabi kui ka kaitsetööstussuutlikkuse alase abi järele, ning seda, millised piirangud on mõningad välispartnerid enda pakutavale abile seadnud, on otstarbekas panna paika reparatsioonilaenu soovituslik jaotus nende kahe rahastamisvajaduse vahel. See jaotus peaks olema soovituslik, et võtta arvesse muutuvaid asjaolusid, mis võivad mõjutada Ukraina rahastamisvajadusi, ja tagada, et nende vajadustega tegeletakse prognoositavalt, pidevalt, korralduslikult, paindlikult ja õigeaegselt. Ukraina rahastamisstrateegiat hinnates peaks komisjon kaaluma, kuivõrd on eeldatav välisrahastamise puudujääk selle soovitusliku jaotusega kooskõlas.
- (21) Arvestades kehtestatud meetmete finantsmõju olulisust, tuleks rakendamise volitused anda nõukogule, kes peaks tegutsema komisjoni ettepaneku alusel. Nõukogu peaks kiitma Ukraina rahastamisstrateegiale antud hinnangu heaks rakendusotsusega, mille ta peaks püüdma vastu võtta ilma ettepaneku vastuvõtmise järel põhjendamata viivitamata. Selle rakendusotsusega tuleks kindlaks määrata abi summa, mis tehakse Ukrainale kättesaadavaks, et aidata rakendada Ukraina rahastamisstrateegiat, ning see peaks hõlmama nii eelarveabiks mõeldud summat kui ka Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks mõeldud summat. Samuti tuleks selle rakendusotsusega näha ette eelarveabi osamaksete maksimaalne arv ja soovituslik väärtus. Võttes arvesse usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet ning selleks, et hõlbustada Ukraina ametiasutustel likviidsuse juhtimist ja tagada prognoositavus, peaks kõnealuse eelarveabi osamaksete olema põhimõtteliselt maksimaalselt neli. Mis puudutab üksnes erakorralise tulu kiirendamise laenude algatuse säilitamiseks kättesaadavat toetust, juhul kui kogu reparatsioonilaenu raames antav mittesihotstarbeline eelarveabi on nõukogu rakendusotsusega kättesaadavaks tehtud, peaks liit tegema allesoleva siohtstarbelise eelarveabi erandkorras kättesaadavaks kooskõlas komisjoni ja Ukraina vahelises vastastikuse mõistmise memorandumis kokkulepitud tingimustega.
- (22) Eelarveabina antav finants- ja majandusabi tuleks teha kättesaadavaks, et toetada Ukrainat tema rahastamisvajaduse katmisel. Et tagada nende vajaduste täitmisel paindlikkus, on otstarbekas kasutada mitut abi andmise viisi, et abi saaks anda nii makromajandusliku finantsabi kaudu kui ka laenuna, mida rakendatakse vastavalt Ukraina rahastu III peatükile.

- (23) Ukraina rahastu III peatükiga on ette nähtud rahastuse pakkumine Ukrainale, kui rahuldavalt on täidetud tingimused, mis on sätestatud Ukraina kavas, millega on kehtestatud Ukraina reformi- ja investeerimiskava. Kuna tegemist on keskpika perioodi rahastamisvahendiga, mille eesmärk on toetada Ukraina taastamist ja ülesehitamist, järkjärgulist integreerumist siseturuga ning muu hulgas ka selliste poliitiliste, institutsiooniliste, õigus-, haldus-, sotsiaal- ja majandusreformide vastuvõtmist ja rakendamist, mis on vajalikud liidu väärtustega vastavusse viimiseks ning oma õigusnormide järk-järgult vastavusse viimiseks liidu normide, standardite, poliitika ja tavade (edaspidi „*acquis*“), pidades silmas tulevast liidu liikmesust, aidates seeläbi kaasa vastastikusele stabiilsusele, julgeolekule, rahule, jõukusele ja kestlikkusele, on otstarbekas ette näha, et reparatsioonilaenust tulenevaid summasid kasutatakse Ukraina rahastu kaudu. Ukraina kava tuleks nende lisasummade kajastamiseks ajakohastada, muu hulgas meetmetega, mis tugevdavad õigusriiklust ja korruptsioonivastast võitlust. Ukraina rahastut tuleks muuta, et neid lisasummasid saaks selle vahendi kaudu rakendada.
- (24) Makromajanduslik finantsabi peaks olema seotud poliitikingimustega, mis pannakse paika vastastikuse mõistmise memorandumis. Vastastikuse mõistmise memorandum peaks sisaldama Ukraina võetavaid kohustusi, nagu on asjakohane, sealhulgas kohustusi, et tugevdada tulude kasutuselevõttu, parandada avaliku sektori kulutuste jätkusuutlikkust ja kvaliteeti ning suurendada riigi rahanduse juhtimise süsteemide tõhusust, läbipaistvust ja nendega seotud aruandekohustust. Ukraina võib sellist makromajanduslikku finantsabi kasutada selleks, et aidata rahastada reparatsioonidena hüvitiste maksmist Venemaa ebaseadusliku tegevuse tõttu kahju kandnud inimestele, muu hulgas Euroopa nõukogu egiidi all loodud Ukraina jaoks mõeldud rahvusvahelise kahjunõuete komisjoni kaudu.
- (25) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamise ühetaolised tingimused ja tõhusust silmas pidades, tuleks komisjonile anda volitused pidada Ukraina ametiasutustega selliste makromajandusliku finantsabi tingimuste üle läbirääkimisi liikmesriikide esindajate komitee järelevalve all kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹⁹. Võttes arvesse asjaolu, et abil võib olla oluline mõju, on asjakohane kasutada määruses (EL) nr 182/2011 kindlaks määratud kontrollimenetlust. Võttes arvesse Ukrainale antava reparatsioonilaenu suurust, tuleks kontrollimenetlust kohaldada ka vastastikuse mõistmise memorandumis vastuvõtmise ning reparatsioonilaenu vähendamise või lõpetamise suhtes.
- (26) Reparatsioonilaenuga tuleks anda finants- ja majandusabi Ukrainale kui sõjas olevale riigile, mille finantsstabiilsus on lahutamatu seotud riigi võimega ennast agressiooni eest kaitsta ja sõltub sellest võimest. Sel põhjusel tuleks Ukrainale antavast finants- ja majandusabist teatav summa kasutada selleks, et suurendada Ukraina suutlikkust tulla toime eelarvevajadustega, mis on seotud riigi suutlikkusega tugevdada oma sõjalist ja kaitsevõimet, ning toetada sellega Ukrainale kvalitatiivse sõjalise eelise andmist. Selle finants- ja majandusabi eesmärk peaks olema võimaldada Ukrainal teha kiireloomulisi ja mahukaid riiklikke investeeringuid Ukraina kaitsetööstuse toetuseks ning selle lõimimiseks Euroopa kaitsetööstusega, nii praegusele kriisiolukorrale reageerides kui ka pärast seda. Kõnealune abi peaks eelkõige aitama kaasa Ukraina kaitsesektori

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

tehnoloogilise ja tööstusliku baasi ülesehitamisele, taastamisele ja ajakohastamisele, et suurendada kaitsetööstuse valmisolekut, võttes arvesse selle järkjärgulist tulevast lõimimist Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasiga ning toetades kaitseotstarbeliste toodete ja muude kaitse eesmärgil kasutatavate toodete õigeaegset kättesaadavust liidu ja Ukraina koostöö kaudu.

- (27) Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks mõeldud finants- ja majandusabi tuleks teha kättesaadavaks tegevuste, kulutuste ja meetmete jaoks, mis on seotud kaitseotstarbeliste toodete või muude kaitse eesmärgil kasutatavate toodetega, mis vastavad teatavatele rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidele. Selleks et Ukraina kaitsesektori tööstusbaasi kiiresti, tõhusalt ja autonoomselt tugevdada, peaksid need rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid olema struktureeritud nii, et Ukraina kaitsetööstuse suutlikkust toetavad tegevused, kulutused ja meetmed suunatakse Ukraina kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi ülesehitamise, taastamise ja ajakohastamise, võttes arvesse Ukraina järkjärgulist tulevast lõimimist Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi. Kui analüüsitakse, kas tootjad on kolmandate riikide või kolmandate riikide üksuste kontrolli all, tuleks kontrolli selles kontekstis käsitleda kui võimet avaldada õigussubjektile otsust või kaudset otsustavat mõju ühe või mitme vahepealse õigussubjekti kaudu.
- (28) Selleks et Ukraina saaks finants- ja majandusabi kasutada oludele kõige paremini kohandatud viisil, on asjakohane lubada tal kasutada vahendeid Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks erinevate rakendusmeetoditega, mis kajastavad vajaduste mitmekesisust. Eeskätt on asjakohane, et vahendeid kasutatakse tegevuste, kulutuste ja meetmete toetamiseks riikides või koostöös riikidega, mis toetavad aktiivselt Ukrainat ja Ukraina kaitsesektori tehnoloogilist ja tööstuslikku baasi. Vahendeid võib kasutada ka määruse (EL) [*Euroopa kaitsetööstuse programmi määrus*] kohase Ukraina toetusvahendi jaoks, Ukraina rahastu raames loodud Ukraina investeerimisraamistiku jaoks kahesuguse kasutusega kaupade puhul ja muude liidu programmide jaoks. Lisaks peaksid vahendid võimaldama Ukrainal jõuliselt sekkuda kaitseotstarbeliste toodete nõudlusesse, et luua sobivad tingimused, mis motiveeriksid tegema suuri investeeringuid tootmisvõimsuse suurendamiseks ja uute toodete arendamiseks. Sel eesmärgil peaks Ukrainal olema lubatud kasutada neid vahendeid kaitseotstarbeliste toodete suurte hangete algatamiseks Ukraina kaitsesektori tehnoloogilisest ja tööstuslikust baasist ja Euroopa kaitsesektori tehnoloogilisest ja tööstuslikust baasist, kasutades selleks nõukogu määrusega (EL) 2025/1106²⁰ loodud Euroopa julgeolekumeetmete rahastamisvahendi või, eeldusel, et need on kinnitatud, muude tingimuste kohaseid hankeid.
- (29) Et tagada käesoleva määruse sujuv rakendamine koostoimes SAFE-rahastamisvahendiga, on otstarbekas kohaldada samalaadseid rahastamiskõlblikkuse tingimusi. Ukraina on sõjas olev riik, mille suutlikkus kaitsta oma territooriumi võib oleneda konkreetse toote kättesaadavusest väga lühikese aja jooksul, ning seda asjaolu arvestades tuleks Ukrainal lubada hankida tooteid, mis ei vasta neile rahastamiskõlblikkuse tingimustele, kui mõnd toodet on vaja väga kiiresti ja alternatiivseid tooteid ei ole võimalik hankida. Euroopa Parlamendi ja nõukogu

---

²⁰ Nõukogu 27. mai 2025. aasta määrus (EL) 2025/1106, millega luuakse rahastamisvahend „Euroopa julgeolekumeetmed (SAFE) Euroopa kaitsetööstuse tugevdamiseks“ (ELT L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj>).

direktiiv 2009/81/EÜ²¹ käsitleb muu hulgas Euroopa kaitsetstarbelise varustuse turu loomise eelduseks oleva asjakohase õigusraamistiku loomist, mis käsitleb riigihankelepingute sõlmimiseks korraldatavate hankemenetluste kooskõlastamist nii, et täidetud oleksid liikmesriikide julgeolekunõuded ja Euroopa Liidu toimimise lepingust tulenevad kohustused. Samas ei sobi see Liidu piiri ääres sõdiva riigi kiireloomuliste ja suurte vajaduste rahuldamiseks. Selliste asjaolude korral võib olla otstarbekas avada olemasolev raamleping Ukraina avaliku sektori hankijatele isegi siis, kui nad ei olnud algselt selle osalised ja kui algupärasest raamlepingust ei olnud sellist võimalust ette nähtud.

- (30) Finants- ja majandusabi üldine ülesehitus sõltub sellest, milline on eri poolte osalus Ukraina rahastamisvajaduste rahuldamises. Seetõttu on otstarbekas, et Ukraina kaitsetööstuse suutlikkust toetav finants- ja majandusabi võimaldab Ukrainal teha koostööd kolmandate riikidega, kes samuti toetavad Ukraina kaitsetööstuse suutlikkust. Konkreetsemalt peaks Ukrainal olema võimalik kasutada abi selleks, et toetada oma kaitsetööstuse suutlikkust teha koostööd selliste riikidega, mis ei ole vastuolus liidu ja selle liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsehuvidega, tingimusel, et sellised riigid annavad Ukrainale märkimisväärset lisatoetust, mida saab kasutada kulutusteks, mis aitavad kaasa Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamise eesmärkide saavutamisele, ning et need kulutused on osalemiseks avatud nii Euroopa kui ka Ukraina tööstusele. Ukraina peaks võtma tema kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks antava abi raames asjakohaseid meetmeid, et tagada, et vahendeid ei kasutata riikides, mis ei toeta Ukrainat, sest selline tegevus ei aitaks kaasa abi eesmärgi saavutamisele.
- (31) Käesolev määrus ei piira kohaldatava rahvusvahelise õiguse kohaldamist, millega keelatakse teatavate kaitsetstarbeliste toodete ja kaitsetehnoloogia kasutamine, arendamine või tootmine.
- (32) Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks mõeldud abi tuleks rakendada kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega, tagades liidu finantshuvide kaitse, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2024/2509²² artikli 223 lõikes 4. Sellekohased üksikasjalikud nõuded võib lisada komisjoni ja Ukraina allkirjastatavasse kokkuleppesse. Ukraina peaks avama Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks saadud finants- ja majandusabi haldamiseks ühe konto, mille kaudu abi hallata, ja komisjonil peaks olema võimalik seda kontot seirata.
- (33) Et aidata kaasa Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks antava abi rakendamisele, peaks komisjon moodustama Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse eksperdirühma. Eksperdirühm peaks andma komisjonile nõu küsimustes, mis on seotud Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks antava abiga.
- (34) Komisjon peaks seirama Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks antava abi rakendamist, muu hulgas eeskätt toodete tarnimist. Selleks tuleks kehtestada mitmesugused seirekorrad, võttes sealjuures arvesse erinevaid rakendamismeetodeid.

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/81/EÜ, millega kooskõlastatakse teatavate kaitse- ja julgeolekuvaldkonnas ostjate poolt sõlmitavate ehitustööde ning asjade ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise kord ja muudetakse direktiive 2004/17/EÜ ja 2004/18/EÜ (ELT L 216, 20.8.2009, lk 76, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj>).

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2024. aasta määrus (EL, Euratom) 2024/2509, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid (ELT L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (35) Direktiiv 2009/81/EÜ käsitleb muu hulgas asjakohase õigusraamistiku loomist, mis käsitleb riigihankelepingute sõlmimiseks korraldatavate hankemenetluste kooskõlastamist nii, et täidetud oleksid liikmesriikide julgeolekunõuded ja Euroopa Liidu toimimise lepingust tulenevad kohustused. Selle eesmärgi saavutamiseks on direktiivis 2009/81/EÜ käsitletud esmajoones kriisiolukordade lahendamist eeskätt erinormidega, mida kohaldatakse kriisist tingitud kiireloomulistel juhtudel, sealhulgas nähakse ette lühendatud tähtajad pakkumuste esitamiseks ja võimalus kasutada väljakuulutamisetähtaegade lühendamise teel läbirääkimistega hankemenetlust. Teatavatel kiireloomulistel juhtudel ei pruugi need normid siiski olla piisavad, seda eeskätt juhul, kui kriisist tingitud kiireloomulisuse saab lahendada üksnes nii, et Ukraina ja vähemalt üks liikmesriik osalevad ühishankes. Sellistel juhtudel võib sageli ette tulla, et ainus lahendus, mis tagab nende riikide julgeolekuhuvid, on avada liikmesriigi olemasolev raamleping või leping Ukraina avaliku sektori hankijatele, kes ei olnud algselt selle osalised, kuigi seda võimalust ei olnud esialgses raamlepingus või lepingus ette nähtud. Käesoleva määruse jõustumise ajal ei ole selliseid võimalusi direktiiviga 2009/81/EÜ ette nähtud ning seepärast sätestatakse määruuses võimalus täiendada praeguses Venemaa agressioonisõjast tulenevas kriisiolukorras nimetatud direktiivi sätteid või teha neist erandeid tingimusel, et raamlepingu sõlminud ettevõtjalt on saadud nõusolek Ukrainale mõeldud lisakoguste puhul peaks Ukraina avaliku sektori hankijatele olema tagatud samad tingimused kui algsele avaliku sektori hankijale, kes sõlmis algse raamlepingu. Lisaks tuleks võtta asjakohaseid läbipaistvusmeetmeid, et tagada kõigi potentsiaalselt huvitatud isikute teavitamine.
- (36) Nõukogu määrusega (EL) 2025/1106 on liikmesriikidele ette nähtud finantsabi, mis võimaldab neil teha kiireloomulisi ja suuremahulisi avaliku sektori investeeringuid Euroopa kaitsetööstuse toetuseks, et reageerida liidu julgeolekuolukorra järsust halvenemisest tulenevale kriisiolukorrale. Selle vahendiga hakkas liit pakkuma liikmesriikidele toetust, et nad saaksid kiiresti tellimusi esitada, ja motiveeris kaitsetööstuse sektorit investeerima kiirkorras tootmisvõimsuse tugevdamisse, et suuta 2030. aastaks täita liikmesriikide vajadusi. Lisaks toetatakse käesoleva määrusega Ukraina tellimuste esitamist Euroopa kaitsesektori tehnoloogilisele ja tööstuslikule baasile, et toetada Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi ja Ukraina kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi koostööd. Sellise erakordselt suure nõudlusega erisuguste kaitsetarbeliste toodete järgi kaasneb möödapääsmatult risk, et siseturu nõuetekohane toimimine saab tõsiselt kahjustatud. Võttes arvesse Ukraina konkreetset olukorda, võivad liidu tasandi prioriseerimismeetmed, mille eesmärk on kindlustada asjaomaste kaitsetarbeliste toodete kättesaadavus, osutada selle riski kõrvaldamiseks ja käesoleva määruse eesmärke silmas pidades hädavajalikuks, et kindlustada kaitsetarbeliste toodete siseturu ja selle tarneahelate nõuetekohane toimimine. Seoses sellega peaks komisjonil olema võimalik kasutada liikmesriigi taotluse korral prioriteetseid taotlusi kaitsetarbeliste toodete tarnimise hõlbustamiseks, et saavutada käeoleva määruse eesmärgid.
- (37) Prioriteetseks hinnatud taotlused peaksid koosnema komisjoni poolt liikmesriigi algatusel liidus asutatud asjaomastele ettevõtjatele esitatud taotlustest võtta vastu või prioriseerida kriisi korral oluliste toodete tellimusi. Neid prioriteetseks hinnatud taotlusi tuleks kasutada üksnes juhul, kui see on vajalik ja proportsionaalne kaitsevaldkonna tarneahelate normaalse toimimise tagamiseks, ning nende eesmärk peaks olema toetada Ukrainat, kellel on tõsiseid raskusi kas tellimuse esitamisel või kaitsetarbeliste toodete tarnelepingu täitmisel. Ettevõtjatel peaks olema võimalus keelduda prioriteetseks hinnatud taotluse vastuvõtmisest. Prioriteetseks hinnatud taotluse esitamisel tuleks lähtuda objektiivsetest, faktilistest, mõõdetavatest ja

põhjustatud andmetest. Seejuures tuleks arvesse võtta ettevõtjate õigustatud huve ning tootmisjärjekorra muutmiseks vajalikke kulusid ja jõupingutusi. Vastuvõtmise korral peaks prioriteetseks hinnatud taotluse täitmise kohustus olema ülemuslik era- või avalik-õiguslike kohustuste suhtes. Võttes arvesse, kui oluline on tagada kaitseotstarbeliste toodete tarnimine, mis on hädavajalikud siseturu ja selle tarneahelate korralikuks toimimiseks, ei tohiks prioriteetseks hinnatud taotluse täitmise kohustus kaasa tuua vastutust kolmandate isikute ees kahju eest, mis võib tekkida liikmesriigi õigusega reguleeritud lepinguliste kohustuste rikkumise tõttu, niivõrd kui lepinguliste kohustuste rikkumine oli vajalik selleks, et järgida kohustuslikku prioriseerimist. Kui ettevõtja on prioriteetseks hinnatud taotluse sõnaselgelt vastu võtnud ja komisjon on pärast seda vastu võtnud rakendusakti, peaks ettevõtja täitma kõiki kõnealuse rakendusakti tingimusi. Kui ettevõtja ei täida rakendusaktis sätestatud tingimusi, peaks ta selle tagajärjel jääma ilma võimalusest kasutada lepingulisest vastutusest vabastust. Kui tingimuste täitmata jätmine on tahtlik või tingitud raskest hooletusest, peaks komisjonil olema võimalik määrata ettevõtjale trahv, järgides proportsionaalsuse põhimõtet.

- (38) Võttes arvesse, et eelarveabiks ja Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks antavaks abiks tuleks teha kättesaadavaks konkreetsed summad, tuleks nende rakendamisel tagada sidusus ja vastastikune täiendavus.
- (39) Käesoleva määruse kohaldamine ei tohiks mõjutada teatavate liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsepoliitika eripära.
- (40) Komisjoni ja Ukraina ametiasutuste vahel sõlmitav reparatsioonilaenuleping peaks sisaldama sätteid, mis on kooskõlas õiguste, vastutuse ja kohustustega, mis on sätestatud määruse (EL) 2024/792 artikli 9 kohases liidu ja Ukraina vahel allkirjastatud ja 20. juunil 2024 jõustunud rahastu rakendamise raamlepingus. Sellega tagatakse, et liidu finantshuvid, mis on seotud reparatsioonilaenuga, on tõhusalt kaitstud, ja nähakse ette asjakohased meetmed kõnealuse abiga seotud kelmuste ja pettuste ning korruptsiooni ning muude rikkumiste ärahoidmiseks ja tõkestamiseks. Samuti antakse sellega määruse (EL, Euratom) 2024/2509 kohaselt komisjonile, Euroopa Pettustevastasele Ametile (OLAF), Euroopa Kontrollikoja ja vajaduse korral Euroopa Prokuratuurile vajalikud õigused ja juurdepääs; sealhulgas annavad sellised õigused ja juurdepääsu kolmandad isikud, kes on seotud liidu vahendite rakendamisega reparatsioonilaenu kättesaadavuse perioodil ja pärast seda. Samuti peaks Ukraina teatama komisjonile Ukraina rahastu rakendamise raamlepingus sätestatud korra kohaselt rahaliste vahendite kasutamisega seotud rikkumistest.
- (41) Kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 223 lõikega 4 tuleks reparatsioonilaenulepinguga tagada, et Ukraina kannab kõik liidu kulud, mis on seotud reparatsioonilaenuga, sealhulgas asjakohasel juhul valuutavahetuskulud.
- (42) Võttes arvesse Ukraina rasket olukorda, mille on põhjustanud Venemaa agressioonisõda, ja selleks, et toetada Ukrainat pikaajalise stabiilsuse saavutamisel, on asjakohane, et liit annab Ukrainale reparatsioonilaenu piiratud tagasinõudeõigusega laenuna, mis kuulub tasumisele siis, kui Ukraina saab Venemaalt raha või mitterahalist vara reparatsioonideks, hüvitist või mis tahes rahalist arveldust, mis ei ole territoorium.
- (43) Reparatsioonilaenu rahaliste vahendite väljamaksmine peaks sõltuma komisjoni positiivsest hinnangust Ukraina esitatud rahastamisaotlusele. Makromajandusliku finantsabi tingimuste hindamine ei tohiks piirata muude liidu programmide ja rahastamisvahendite tingimuste täitmise hindamist. Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse

toetamiseks antava abi puhul peaks rahaliste vahendite väljamaksmine olema seotud selliste tegevuste, kulutuste ja meetmete lepingute või kokkulepetega, millega toetatakse Ukraina kaitsetööstuse suutlikkust, mis on seotud kaitsetarbeliste toodete või muude kaitse eesmärgil kasutatavate toodetega.

- (44) Käesoleva määrusega tuleks kehtestada asjakohased sätted reparatsioonilaenu rahastamiseks.
- (45) Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja laastav mõju kandub liidule märkimisväärselt üle, sealhulgas liidu välispiire ähvardavate ohtude, küber- ja hübriidrännakute, energia- ja transpordihäirete, sundränne ja idanaabruse destabiliseerimise kaudu, mõjutades seeläbi liidu ja selle liikmesriikide julgeoleku-, kaitse- ja majandushuve. Venemaa agressioonisõjast Ukraina vastu tingitud kriis ei ole mitte ainult toonud ilmsiks puudujäägid liidu ja Ukraina kaitsetööstuse sektoris, vaid näidanud ka seda, et Ukraina ja liidu julgeolek on lahutamatu seotud ning et liidu enda rahu, jõukus ja vastupanuvõime sõltuvad Ukraina suutlikkusest kaitsta oma suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust. Seepärast peab liit varustama end vahenditega, millega tugevdada oma kollektiivset kaitset ja vastupanuvõimet ning jätkata Ukraina toetamist. Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja tagajärgedega toime tulekuks on vaja erakordselt suuri rahalisi vahendeid, ilma et see suurendaks survet liikmesriikide rahandusele. Seepärast tuleks võtta erakorralisi meetmeid liidu tasandil. Sel põhjusel on asjakohane anda komisjonile erandkorras õigus laenata vajalikke liidu finantsasutustes hoitavaid rahasaldosid, mis kogunevad seetõttu, et Venemaa Keskpanga varade ja reserveidega seotud tehingud ei ole lubatud, ning kasutada neid üksnes Ukrainale antava reparatsioonilaenu rahastamiseks ainsa eesmärgiga tegeleda Venemaa Ukraina-vastase agressiooni tagajärgedega. Laenu tuleks võtta nii, asjaomase finantsasutuse finantsseisund oleks täielikult kaitstud ja finantsasutus suudaks täita kõiki lepingulisi kohustusi, mis on seotud Venemaa Keskpanga varade ja reserveidega.
- (46) Need erimeetmed ei mõjuta Venemaa Keskpanga nõuet. Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed seda vara ei mõjuta. Tõkestamise tulemusel finantsasutuste bilanssidesse kogunevad rahasaldod ei kuulu Venemaa Keskpanngale ega kujuta endast riigivara.
- (47) Võttes arvesse, et osa liidu finantsasutustes hoitavatest rahasaldodest, mis kogunevad seetõttu, et Venemaa Keskpanga varade ja reserveidega seotud tehingud ei ole lubatud, on muus valuutas kui euro, on asjakohane anda liidule võimalus võtta laenu ja anda laenu selles valuutas.
- (48) Reparatsioonilaenu ainulaadse rahastamismeetodi tõttu tuleks selle rahastamine hoida lahus muude liidu programmide rahastamisest. Täpsemalt ei tohiks reparatsioonilaenu rahastamiseks kasutada määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artiklis 224 sätestatud mitmekesise rahastamise strateegiat.
- (49) Kuna finantsasutuste rahasaldod, mida kasutatakse reparatsioonilaenu rahastamiseks, ei pruugi enam asjaomasele finantsasutusele intressitulu tuua, on asjakohane, et osa reparatsioonilaenust eraldatakse G7 erakorralise tulu kiirendamise laenude algatuse säilitamiseks.
- (50) Venemaa agressioonisõja märkimisväärne mõju Euroopa julgeolekustruktuurile nõuab ka liikmesriikide kollektiivset osalemist tagatiste andmise teel, millega toetatakse reparatsioonilaenu liidu eelarvest. Need tagatised on vajalikud selleks, et liit saaks anda Ukrainale reparatsioonilaenu ja katta riski, et Venemaa keskpanga varad

vabastatakse ilma, et Venemaa maksaks Ukrainale reparatsioone. Tagamaks, et liidu poolt Ukrainale antud reparatsioonilaenu tulenev tingimuslik kohustus on kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklis 312 osutatud kohaldatava mitmeaastase finantsraamistikuga ja ELi toimimise lepingu artikli 311 kolmandas lõigus osutatud omavahendite ülemmääradega, peaksid liikmesriikide antud tagatised olema tagasivõtmatud, tingimusteta ja nõudmisel realiseeritavad, samal ajal kui täiendavad kaitsemeetmed peaksid suurendama süsteemi usaldusväarsust.

- (51) Komisjon peaks esitama rahastamisnõude rahasaldosid hoidvatele finantsasutustele ja emiteerima võlainstrumendi, milles on eelkõige kindlaks määratud intressid ja tähtajad. Samuti peaks olema võimalik kokku leppida korras, millega täpsustatakse eelkõige rahastamisnõude esitamise ja liidu tagasimaksete tegemise korda, milles tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta liidu kui emitendi turukaalutlusi ja finantsasutuste likviidsusvajadusi. Selliste kaalutlustega võib täpsustada raha ekvivalendi kasutamise tingimusi, kui liit on need ette näinud. Kord võib hõlmata ka finantsasutuste selliste kulude katmist või hüvitamist, mis on tekkinud seoses rahaliste vahendite eraldamisega.
- (52) Oluline on näha ette meetmed, mis võimaldavad liidul vajaduse korral võlainstrumendi finantsasutustele lühikese aja jooksul tagasi maksta. Nende meetmete osana tuleks luua liidu likviidsusmehhanism, et tagada võlalepingu tagasimaksmiseks vajalike vahendite õigeaegne kättesaadavus. Seda mehhanismi tuleks rangelt kasutada liidu kohustuste õigeaegseks tagasimaksmiseks finantsasutustele. Liidu likviidsusmehhanism peaks põhinema komisjonile antud loal teha toiminguid, eelkõige likviidsusjuhtimistoiminguid, määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artiklis 224 osutatud mitmekesise rahastamise strateegia raames. Need toimingud peaksid hõlmama mitmesuguseid meetmeid, mis võimaldavad komisjonil suurendada likviidsust nõutava aja jooksul, ja võimalust emiteerida liidu võlaväärtpabereid. Nende toimingute puhul tuleks kinni pidada omavahendite ülemmäärade ja mitmeaastase finantsraamistiku kohastest eelarvepiirangutest.
- (53) Pärast seda, kui omavahendite süsteemi ja mitmeaastase finantsraamistiku raames on kehtestatud vajalikud sätted, tuleks reparatsioonilaenu ja liidu likviidsusmehhanismi kate tagada liidu eelarvest. Kuni liidu eelarve kaudu katte tagamiseni tuleks liidu likviidsusmehhanismi kasutada üksnes selleks, et tagada tagatise realiseerimine täielikult ja õigeaegselt. Liikmesriigid peaksid tegema kindlaks rahalised vahendid, mida nad saaksid varem kasutusele võtta, samas kui mis tahes puudujäägi puhul tuleks liidu likviidsusmehhanismi käsitada liikmesriikide taotletud mehhanismina. Liidu likviidsusmehhanismile põhisumma ja intresside tagasimaksmine liikmesriikide poolt tuleks integreerida tagatistesse kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artiklis 223 sätestatud tingimustega ning seepärast tuleks liidu likviidsusmehhanismile tagasimaksmise suhtes kohaldada määruse (EL, Euratom) 2020/2053 artikli 2 lõikes 3 sätestatud tagatist.
- (54) Kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 21 lõike 2 punktiga a võivad liikmesriigid reparatsioonilaenu rakendamises vabatahtlikult osaleda. Need osalused võivad muu hulgas aidata katta võlainstrumendi rakendamisel tasumisele kuuluvaid intresse.
- (55) Kolmandatel riikidel või muudel allikatel peaks olema võimalus reparatsioonilaenus osaleda, andes tagasivõetamatuid, tingimusteta ja nõudmisel realiseeritavaid tagatise, mis täiendavad ja ületavad liikmesriikide antud tagatise. Alternatiivse võimalusena võivad kolmandad riigid reparatsioonilaenus osaleda nii, et nad toetavad valuutariski

juhtimist seoses finantsasutustelt laenatud rahaliste vahendite konverteerimisega. Sellist osalust tuleks käsitada vastavalt määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 21 lõike 2 punktidele a, d ja e sihtotstarbelise välistuluna.

- (56) Erandina määruse (EL) 2021/947²³ artikli 31 lõikest 3 ei tohiks käesoleva määruse kohastest laenudest tulenevat finantskohustust katta kõnealuse määrusega loodud välistegevuse tagatisega. Käesoleva määruse alusel laenudena antav toetus peaks olema finantsabi määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 223 lõike 1 tähenduses. Võttes arvesse finantsriske ja tagatiste olemasolu, ei tohiks käesoleva määruse alusel laenudena antava toetuse jaoks ette näha üle ülemmäära tagatavaid eraldisi ning erandina määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 214 lõikest 1 ei tohiks kehtestada eraldiste määra.
- (57) Kui liikmesriigid seisavad silmitsi vahekohtuotsustega, mis on tehtud nende vastu investori ja riigi vaheliste vaidluste lahendamise menetluse raames seoses määruse (EL) nr 833/2014 või määruse (EL) nr [määrus 122] alusel kehtestatud meetmetega, peaksid nad lojaalse koostöö põhimõtte kohaselt minimeerima käesoleva määruse kohaldamisega seotud finants- ja õiguslikke riske. Nad peaksid esitama selliste otsuste tunnustamise ja täitmise kohta kõik vastuväited, mis on neile kättesaadavad siseriiklikes või välismaistes menetlustes. See hõlmab välisriigi vahekohtu otsuste tunnustamise ja täitmise 1958. aasta konventsiooni kohase vastuväite esitamist selle kohta, et otsuse tunnustamine või täitmine oleks vastuolus selle riigi avaliku poliitikaga, kus tunnustamist ja täitmist taotletakse, samuti muid vastuväiteid, mis põhinevad liikmesriigi, liidu või rahvusvahelisel õigusel. Lisaks peaksid liikmesriigid tagama, et selliseid vahekohtuotsuseid ei tunnustata ega täideta liidus.
- (58) Kui liikmesriik kannab kahju investori ja riigi vaheliste vahekohtuotsuste täitmise tõttu kolmandas riigis seoses määruse (EL) nr 833/2014 või määruse (EL) nr [määrus 122] alusel kehtestatud meetmetega, peaks liit tagama õiglase jagamise ja solidaarsuse selle liikmesriigiga, sõlmides liikmesriikidega tagatislepingud, mis katavad sellise kahju riski. Seda õiglase jagamise ja solidaarsuse mehhanismi tuleks tõlgendada nii, et tehingukeelu tühistamise korral välditakse topeltnakseid Venemaa Keskpangale. Kui summad nõutakse sisse kõnealuste tagatiste alusel, tuleks vähendada summat, mille liit finantsasutustele võlgneb, samaväärse summa võrra. Kooskõlas määrusega (EL) nr 833/2014 või määrusega (EL) nr [määrus 122] peaksid finantsasutused seejärel vähendama oma kohustusi Venemaa Keskpanga ees samaväärse summa võrra. Kuni omavahendite süsteemi ja mitmeaastase finantsraamistiku raames on kehtestatud vajalikud sätted, tuleks õiglase jagamise ja solidaarsuse mehhanismis arvesse võtta neid liikmesriike, kes on reparatsioonilaenu raames solidaarselt osaledes riske jaganud.
- (59) Teatavate liikmesriikide ja Venemaa Föderatsiooni vahel sõlmitud kahepoolsed investeerimislepingud ei ole kooskõlas investeringute kaitse poliitikaga, mille liit on välja töötanud vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 207 alates Lissaboni lepingu jõustumisest. Asjaomased liikmesriigid peavad vajaduse korral kõnealustest kahepoolsetest investeerimislepingutest taganema või need lõpetama ning võtma selle

---

²³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/947, millega luuakse naabrusspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument „Gloaalne Euroopa“, muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsust nr 466/2014/EL ja tunnistatakse see kehtetuks ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/1601 ja nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 480/2009 (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 209, 14.6.2021, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/2021-06-14>).

saavutamiseks ühise seisukoha. Komisjon peaks hõlbustama liikmesriikidevahelist koordineerimist.

- (60) Käesoleva määruse kohast liidu toetust Ukrainale peaks haldama komisjon.
- (61) Reparatsioonilaenu Ukraina antav abi peaks lisanduma Ukraina rahastust antavale liidu toetusele ja täiendama seda. Komisjon peaks võimaluse korral püüdma minimeerida Ukraina haldus- ja aruandluskoormust.
- (62) Komisjon peaks võtma nõuetekohaselt arvesse nõukogu otsust 2010/427/EL²⁴ ja Euroopa välisteenistuse rolli kooskõlas nende pädevustega.
- (63) Euroopa Parlamendi pädev komisjon võib kutsuda Euroopa Komisjoni üles arutama reparaatsioonilaenu dialoogi raames määruse rakendamisega seotud küsimusi. Komisjon peaks võtma arvesse kõiki reparaatsioonilaenu dialoogi käigus, sealhulgas võimalikes Euroopa Parlamendi resolutsioonides, väljendatud seisukohtadega seotud üksikasju.
- (64) Selleks et Euroopa Parlament ja nõukogu saaksid jälgida käesoleva määruse rakendamist, peaks komisjon neid korrapäraselt teavitama käesoleva määruse kohase liidu abiga Ukrainale seotud asjade käigust ning edastama neile asjakohased dokumendid.
- (65) Et tagada käesoleva määrusega kehtestatud korra jätkuv tulemuslikkus, peaks komisjon selle piisavuse korrapäraselt läbi vaatama ning esitama selle kohta Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, tagades seeläbi läbipaistvuse ja vastutuse.
- (66) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamise volitused. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011.
- (67) Kuna käesoleva määruse eesmärke – nimelt anda Ukrainale prognoositavalt, pidevalt, korrapäraselt ja õigeaegselt rahalist ja majanduslikku abi, et aidata Ukrainal rahuldada Venemaa agressioonist tulenevaid rahastamisvajadusi – ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid selle tegevuse mastaabi ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (68) Võttes arvesse kiireloomulisust, mis tuleneb erandlikest asjaoludest, mille on põhjustanud Venemaa provotseerimata ja põhjendamatu agressioonist, peetakse asjakohaseks teha erand Euroopa Liidu lepingule, Euroopa Liidu toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatud protokoll nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklis 4 sätestatud kaheksa nädala pikkusest tähtajast.
- (69) Pidades silmas olukorda Ukrainas, peaks käesolev määrus jõustuma kiiremas korras järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

---

²⁴ Nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsus 2010/427/EL, millega määratakse kindlaks Euroopa välisteenistuse korraldus ja toimimine (ELT L 201, 3.8.2010, lk 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj>).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimise

1. Käesoleva määrusega luuakse vahend liidu abi andmiseks Ukrainale laenuna, mis makstakse tagasi Venemaa makstavate reparaatsioonidega (edaspidi „reparaatsioonilaen“).
2. Selles sätestatakse reparaatsioonilaenu eesmärk ja rahastamine, selle raames liidu poolt pakutava rahastuse vormid ja sellise rahastuse andmise reeglid.

Artikkel 2

Reparaatsioonilaenu eesmärgid

1. Reparaatsioonilaenu üldeesmärk on anda Ukrainale prognoositavalt, pidevalt, korralduslikult ja õigeaegselt rahalist ja majanduslikku abi, et aidata Ukrainal rahuldada rahastamisvajadusi, mis tulenevad eelkõige Venemaa agressioonisõjast ja sellest, et Venemaa ei maksa tasumisele kuuluvaid reparaatioone.
2. Selle üldeesmärgi saavutamiseks on reparaatsioonilaenu erieesmärgid järgmised:
  - a. toetada Ukraina makromajanduslikku finantsstabiilsust välis- ja siserahastamise piirangute leevendamise kaudu;
  - b. toetada Ukraina kaitsetööstuse suutlikkust majandus-, finants- ja tehnilise koostöö kaudu.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „kaitsetarbeline toode“ – kaubad, teenused ja ehitustööd, mis kuuluvad direktiivi 2009/81/EÜ artiklis 2 sätestatud kohaldamisalasse;
- (2) „sihtotstarbeline eelarveabi“ – III peatüki kohaselt antav abi, mis on ette nähtud üksnes erakorralise tulu kiirendamise laenude algatuse säilitamiseks;
- (3) „EMP EFTA riik“ – Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni liige, kes on Euroopa Majanduspiirkonna liige;
- (4) „erakorralise tulu kiirendamise laenud“ – rahastamiskõlblikud kahepoolsed laenud ja liidu makromajandusliku finantsabi laen vastavalt määrusele (EL) 2024/2773;

- (5) „finantsasutus“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013²⁵ artiklis 4 määratletud finantssektori ettevõtja, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ²⁶ artiklis 13 määratletud kindlustus- ja edasikindlustusandja, määruse (EL) nr 909/2014²⁷ artiklis 2 määratletud väärtpaberite keskdepositoorium või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 648/2012²⁸ artiklis 2 määratletud keskne vastaspool;
- (6) „muud kaitse eesmärgil kasutatavad tooted“ – kaubad, teenused ja ehitustööd, mis ei kuulu direktiivi 2009/81/EÜ artiklis 2 sätestatud kohaldamisalasse ning mis on vajalikud või toodetud kaitse eesmärgil;
- (7) „mittesihtotstarbeline eelarveabi“ – III peatüki kohaselt antav makromajanduslik finantsabi, mis ei ole ette nähtud üksnes selleks, et säilitada erakorralise tulu kiirendamise laenude algatus ja laenuna antav abi, mida rakendatakse vastavalt määruse (EL) 2024/792 III peatükile.

Artikkel 4

Reparatsioonilaenu raames kättesaadav abi

1. Reparatsioonilaenu maksimumsumma on 210 000 000 000 eurot. See summa tehakse Ukrainale kättesaadavaks kooskõlas Ukraina rahastamisvajadustega, nagu on ette nähtud artikli 8 kohaselt heaks kiidetud Ukraina rahastamisstrateegias, tingimusel et:
  - a. järgitakse nõuet, et kättesaadavaks tehtud laenujääk ei tohi kunagi ületada liidu finantsasutustes hoitavate rahasaldode summat, mis kogunevad seetõttu, et Venemaa Keskpanga varade ja reservidega seotud tehingud ei ole lubatud; ning
  - b. artiklis 26 osutatud tagatislepingud on jõustunud. Laenusumma tehakse kättesaadavaks järk-järgult pärast iga vastava tagatislepingu jõustumist, tingimusel et ühtegi summat ei tehta kättesaadavaks enne, kui artikli 25 lõike 4 kohaselt tagatise iga osa suhtes kehtivate tagatiste kumulatiivne ülemmäär ületab 50 % vastava osa maksimumsummast. Kättesaadavaks tehtud laenusumma ei tohi ületada artikli 25 lõike 4 kohaselt kehtivate tagatiste kumulatiivset ülemmäära.

---

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013, mis käsitleb krediitiasutuste suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ja millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>).

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/138/oj>).

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 909/2014, mis käsitleb väärtpaberiarvelduse parandamist Euroopa Liidus ja väärtpaberite keskdepositooriume ning millega muudetakse direktiive 98/26/EÜ ja 2014/65/EL ning määrust (EL) nr 236/2012 (ELT L 257, 28.8.2014, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/909/oj>).

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabeohidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj>).

2. Reparatsioonilaen on kättesaadav kuni 31. detsembrini 2030, välja arvatud sihtotstarbeline eelarveabi, mis on kättesaadav kuni 31. detsembrini 2055. Komisjon teeb selle kättesaadavaks osamaksetena, mille võib välja maksta ühes või mitmes osas. Osamaksed või osad võib välja maksta eurodes või muus vääringus kui euro nendes vääringutes finantsasutustes hoitavate rahasaldode summade puhul, mis kogunevad seetõttu, et Venemaa Keskpanga varade ja reservidega seotud tehingud ei ole lubatud.
3. Kui lõike 1 punktidest a ja b ei tulene teisiti, on 31. detsembriks 2027 Ukrainale laenu osamaksetena väljamakstav hinnanguline maksimumsumma kuni 90 000 000 000 eurot.
4. Kui Ukraina rahastamisvajadus reparaatsioonilaenu kättesaadavuse ajal oluliselt väheneb, sealhulgas juhul, kui Venemaa hüvitab Ukraina sõjakahjud, võib komisjon artikli 30 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt vähendada reparaatsioonilaenu väljamaksmata summat või selle tühistada.
5. Lõike 1 punkti b kohaldamine lõpetatakse, kui kumulatiivselt on täidetud järgmised tingimused:
  - a. otsus, millega kehtestatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 311 kolmandas lõigus osutatud liidu omavahendite süsteemiga seotud sätted, millega nähakse ette vahendid, mis võimaldavad anda liidu eelarve raames tagatise artiklis 23 osutatud rahastusele, on jõustunud ja seda kohaldatakse, ning
  - b. Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 312 osutatud mitmeaastane finantsraamistik, millega nähakse liidu eelarves ette reparaatsioonilaenu ja kulude vajaliku rahastamise tagatis, on jõustunud ja seda kohaldatakse.

Artikkel 5

Reparaatsioonilaenuna antava abi eeltingimused

1. Reparatsioonilaenuna antava abi eeltingimus on see, et Ukraina jätkab tulemuslike demokraatlike mehhanismide, sealhulgas parlamentaarse mitmeparteisüsteemi ja õigusriigi järgimist ja austamist ning tagab jätkuvalt inimõiguste, sealhulgas vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamise. Õigusriigi põhimõtte järgimine ja austamine hõlmab ka korrupsioonivastast võitlust.
2. Komisjoni talitused ja Euroopa välis teenistus teevad järelevalvet lõikes 1 sätestatud eeltingimuse täitmise üle, eelkõige enne artiklis 8 osutatud nõukogu rakendusotsuse vastuvõtmist ja artiklis 22 osutatud vahendite väljamaksmist. Lisaks võetakse järelevalve

raames arvesse rahvusvaheliste organite, näiteks Euroopa Nõukogu ja selle Veneetsia komisjoni asjakohaseid soovitusi. Komisjon teavitab järelevalvest Euroopa Parlamenti ja nõukogu.

II PEATÜKK

REPARATSIOONILAENU RAKENDAMINE

Artikkel 6

Ukraina rahastamisstrateegia

1. Reparatsioonilaenu raames finants- ja majandusabi saamiseks esitab Ukraina üldjuhul igal aastal komisjonile Ukraina rahastamisstrateegia, milles kirjeldatakse üksikasjalikult Ukraina rahastamisvajadusi ja -allikaid eelseisvaks 12 kuuks.
2. Ukraina rahastamisstrateegia sisaldab järgmist:
  - a. Ukraina rahastamisstrateegia aluseks olevad peamised makromajanduslikud eeldused;
  - b. teave Ukraina eelarve kohta kvartalite lõikes, sealhulgas:
    - i. kavandatav valitsemissektori eelarvepositsioon protsendina SKPst, esitatud valitsemissektori allsektorite lõikes;
    - ii. valitsemissektori ja selle peamiste allsektorite kulu- ja tuluprognosid protsendina SKPst ning kulude ja tulude peamised komponendid vastavalt majanduslikule klassifikatsioonile;
    - iii. asjakohane teave valitsemissektori kulutuste kohta funktsioonide järgi, eelkõige kaitsekulutuste kohta;
    - iv. eelarves sisalduvate tulu- ja kulumeetmete kirjeldus ja maht;
    - v. lisa, mis sisaldab eelarveprognoside aluseks olevat metoodikat ja eeldusi ning muid asjakohaseid parameetreid;
  - c. teave Ukraina valitsemissektori varasema ja prognoositud finantsarengu kohta kvartalite kaupa, sealhulgas:
    - i. teave valitsemissektori ja selle peamiste allsektorite likviidsusolukorra (sularahasaldo) kohta;
    - ii. võla amortiseerimine;

- iii. võlakirjade emiteerimise strateegia;
  - iv. muud võlga tekitavad ja vähendavad vood;
- d. teave reparaatsioonilaenu raames antud varasema abi rakendamise kohta, sealhulgas tagasinõuete kohta;
  - e. teave kavandatud mitterahalise sõjalise abi kohta;
  - f. Ukraina eelarve ja kavandatud mitterahalise sõjalise abi põhjal eeldatav välisrahastamisvajadus Ukraina rahastamisstrateegiaga hõlmatud ajavahemikul, sealhulgas kõnealuse eelarve summade jaotus, mis on vajalik käesoleva määruse artikli 2 lõike 2 punktide a ja b kohaldamiseks. See jaotus peab sisaldama väljastpoolt liitu ja Ukrainat ostetavate kaitsetarbeliste toodete väärtust;
  - g. Ukraina rahastamisstrateegia esitamise ajal võetud kulukohustused ja eeldatav välisrahastamine kõnealuse Ukraina rahastamisstrateegiaga hõlmatud ajavahemikul, sealhulgas sellise välisrahastamise summade jaotus, mida kasutatakse käesoleva määruse artikli 2 lõike 2 punktide a ja b kohaldamiseks;
  - h. käesoleva lõike punktides f ja g esitatud teabe põhjal eeldatav välisrahastamise puudujääk, mille jaoks Ukraina taotleb Ukraina rahastamisstrateegia raames reparaatsioonilaenuna antavat abi, sealhulgas kõnealuse välisrahastamise puudujäägi summade jaotus käesoleva määruse artikli 2 lõike 2 punktide a ja b kohaldamiseks;
  - i. teave võimalike mitmeaastaste vajaduste ja nendega seotud eelarve kohta, et toetada käesoleva määruse IV peatüki kohaseid mitmeaastaseid kulutusi.
- 3. Ukraina võib esitada ajakohastatud Ukraina rahastamisstrateegiaid seni, kuni kogu mittesihotstarbeline eelarveabi ja IV peatüki kohane abi on reparaatsioonilaenu raames tehtud kättesaadavaks kooskõlas artikliga 8.
  - 4. Erandina lõikest 1 võib Ukraina saada reparaatsioonilaenust ka finantsabi, nagu on sätestatud artikli 10 lõikes 3.

Artikkel 7

Komisjoni hinnang Ukraina rahastamisstrateegiale

- 1. Komisjon hindab artikli 6 kohaselt esitatud Ukraina rahastamisstrateegiat põhjendamatu viivitusega.

2. Lõikes 1 osutatud hindamisel teeb komisjon tihedat koostööd Ukrainaga. Komisjon võib esitada tähelepanekuid või küsida lisateavet, sealhulgas kontrollida teavet liikmesriikide, kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega. Ukraina esitab nõutud lisateabe ja võib vajaduse korral Ukraina rahastamisstrateegia läbi vaadata, sealhulgas pärast selle esitamist.
3. Komisjon hindab Ukraina rahastamisstrateegiat ja eelkõige järgmist:
  - a. Ukraina rahastamisstrateegia täielikkus, teostatavus ja sidusus selle aluseks olevate eeldustega;
  - b. Ukraina rahastamisstrateegias sisalduva teabe kooskõla välisallikatega, sealhulgas Rahvusvahelise Valuutafondi hiljutiste ülevaadetega ning Ukraina rahastajate platvormilt ja Ukraina kaitseküsimuste kontaktrühmalt saadud teabega;
  - c. eeldatava välisrahastamise puudujäägi kooskõla reparatsioonilaenu järgmise soovitusliku jaotusega:
    - i. 95 000 000 000 eurot makromajandusliku finantsabi jaoks kooskõlas III peatükiga, millest 45 000 000 000 eurot on ette nähtud sihtotstarbeliseks eelarveabiks erakorralise tulu kiirendamise laenude tagasimaksmiseks või laenu vormis antavaks abiks, mida rakendatakse Ukraina rahastu raames vastavalt määruse (EL) 2024/792 III peatükile;
    - ii. 115 000 000 000 eurot Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks kooskõlas IV peatükiga;
  - d. artikli 5 lõikes 1 sätestatud eeltingimuse täitmine.

Hindamisel võtab komisjon arvesse artiklis 23 osutatud reparatsioonilaenu rahastamise võimalikku mõju liidu korrapärasele esindatusele kapitaliturul.

4. Kui komisjon annab Ukraina rahastamisstrateegiale positiivse hinnangu, esitab ta viivitamata ettepaneku nõukogu rakendusotsuse kohta kooskõlas artikliga 8.
5. Kui komisjon annab Ukraina rahastamisstrateegiale negatiivse hinnangu, teavitab ta sellest viivitamata Ukrainat ja põhjendab oma hinnangut. Negatiivne hinnang ei takista Ukrainat esitamast muudetud Ukraina rahastamisstrateegiat.
6. Kui komisjon hindab Ukraina rahastamisstrateegia ajakohastamist, kohaldatakse käesoleva artikli sätteid.

Artikkel 8

Nõukogu rakendusotsus

1. Kui komisjon annab Ukraina rahastamisstrateegiale või selle ajakohastatud versioonile positiivse hinnangu, esitab ta nõukogule ettepaneku rakendusotsuse kohta, millega tehakse finants- ja majandusabi kättesaadavaks.
2. Lõikes 1 osutatud nõukogu rakendusotsuses:
  - a. määratakse kindlaks Ukrainale kättesaadavaks tehtava abi summa, et aidata kaasa Ukraina rahastamisstrateegia rakendamisele, sealhulgas abi summa:
    - i. makromajandusliku finantsabi jaoks kooskõlas III peatükiga ning summa, mis on kättesaadav üksnes erakorralise tulu kiirendamise laenude algatuse säilitamiseks;
    - ii. laenuna antava abi jaoks, mida rakendatakse vastavalt määruse (EL) 2024/792 III peatükile;
    - iii. Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks kooskõlas IV peatükiga;
  - b. määratakse kindlaks makromajandusliku finantsabi osamaksete maksimaalne arv ja soovituslik väärtus kooskõlas III peatükiga.
3. Kättesaadavaks tehtava reparatsioonilaenu summade kindlaksmääramisel:
  - a. peetakse kinni artikli 4 lõikes 1 sätestatud reparatsioonilaenu maksimumsummast, tagades samal ajal piisavad vahendid artikli 10 lõike 2 nõuete täitmiseks;
  - b. võetakse arvesse vajadust tagada koormuse õiglane jagamine teiste rahastajatega Ukraina rahastamisvajaduste katmisel.
4. Nõukogu võtab lõikes 1 osutatud rakendusotsuse vastu põhjendamatu viivitusega.

Artikkel 9

Vastastikune täiendavus ja kooskõlastamine

1. Reparatsioonilaenu rakendamisel teeb komisjon tihedat koostööd Ukraina, liikmesriikide, asjaomaste rahvusvaheliste organite ja Ukraina rahastajatega, eelkõige Ukraina rahastajate platvormi ja Ukraina kaitseküsimuste kontaktrühma kaudu, et tagada ühtne ja järjepidev lähenemisviis Ukraina finants- ja majandusabi vajaduste rahuldamisele. Seejuures tugineb komisjon Euroopa välisesteenistuse eksperditeadmistele.

2. Artikleid 5, 7, 13, 14, 15 ja artikli 22 lõike 1 punkti c kohaldatakse kooskõlas otsusega 2010/427/EL.

III PEATÜKK

MAKROMAJANDUSLIK FINANTSABI

Artikkel 10

Eesmärk

1. Makromajanduslik finantsabi aitab katta Ukraina rahastamispuudujääki, mis on kindlaks määratud positiivse hinnangu saanud Ukraina rahastamisstrateegias.
2. Kuni erakorralise tulu kiirendamise laenude täieliku tagasimaksmiseni tehakse 45 000 000 000 eurot makromajanduslikku finantsabi kättesaadavaks üksnes erakorralise tulu kiirendamise laenude algatuse jätkamiseks.
3. Kui kogu mittesihotstarbeline eelarveabi ja IV peatüki kohaselt antav abi on tehtud kättesaadavaks heakskiidetud Ukraina rahastamisstrateegiate alusel kooskõlas artikliga 8, teeb liit Ukrainale kättesaadavaks ülejäänud sihtotstarbelise eelarveabi vastavalt artikli 11 lõikes 3 osutatud vastastikuse mõistmise memorandumis kokku lepitud korrale.
4. Makromajandusliku finantsabi andmist haldab komisjon, tuginedes oma hinnangule artiklis 5 osutatud eeltingimuse kohta ja sellele, kas artiklis 11 osutatud vastastikuse mõistmise memorandumis sisalduvad poliitilised tingimused on rahuldavalt täidetud.

Artikkel 11

Vastastikuse mõistmise memorandum

1. Artikli 8 lõike 2 punkti a alapunktis i osutatud makromajandusliku finantsabi heakskiidetud summade puhul lepib komisjon Ukrainaga kokku poliitilistes tingimustes, millega makromajanduslik finantsabi seotakse. Need poliitilised tingimused sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis.
2. Vastastikuse mõistmise memorandum peaks hõlmama kohustusi, mille eesmärk on muu hulgas tugevdada tulude kasutuselevõttu, parandada avaliku sektori kulutuste jätkusuutlikkust ja kvaliteeti ning suurendada riigi rahanduse juhtimise süsteemide tõhusust, läbipaistvust ning nendega seotud aruandekohustust.

3. Vastastikuse mõistmise memorandumis lepib komisjon Ukrainaga kokku selles, kuidas kasutatakse makromajanduslikku finantsabi erakorralise tulu kiirendamise laenude algatuse säilitamiseks.
4. Komisjon kiidab vastastikuse mõistmise memorandumit ja selle muudatuste allkirjastamise heaks rakendusaktidega. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 30 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

IV PEATÜKK

ABI UKRAINA KAITSETÖÖSTUSE SUUTLIKKUSE TOETAMISEKS

Artikkel 12

Eesmärk

Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks antav abi peaks võimaldama Ukrainal teha kiireloomulisi ja mahukaid riiklikke investeeringuid, et toetada Ukraina kaitsetööstust ning selle integreerimist Euroopa kaitsetööstusega, võttes arvesse praegust kriisi ja edasisi väljavaateid. Eelkõige peaks kõnealune abi aitama kaasa Ukraina kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi ülesehitamisele, taastamisele ja ajakohastamisele, et suurendada kaitsetööstuse valmisolekut, võttes arvesse selle järkjärgulist tulevast integreerimist Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasiga ning toetades kaitseotstarbeliste toodete ja muude kaitse eesmärgil kasutatavate toodete õigeaegset kättesaadavust liidu ja Ukraina koostöö kaudu.

Artikkel 13

Rahastamiskõlblikkus

1. Ukraina kaitsetööstuse suutlikkust toetavad tegevused, kulutused ja meetmed on rahastamiskõlblikud, tingimusel et need vastavad käesolevas artiklis sätestatud rahastamiskõlblikkuse tingimustele.
2. Ukraina kaitsetööstuse suutlikkust toetavad tegevused, kulutused ja meetmed peavad olema seotud kaitseotstarbeliste toodete või muude kaitse eesmärgil kasutatavate toodetega ning nende eesmärk peab olema:
  - a. kiirendada Ukraina kaitsetööstuse kohanemist struktuursete muutustega, sealhulgas tööstusharu tootmisvõimsuste loomise ja suurendamise ning asjakohase toetava tegevuse kaudu;
  - b. parandada Ukraina kaitsevajaduste rahuldamiseks kaitseotstarbeliste toodete või muude kaitse eesmärgil kasutatavate toodete õigeaegset kättesaadavust, sealhulgas

tarneaja lühendamise, tootmisaegade reserveerimise või kaitseotstarbeliste toodete või muude kaitse eesmärgil kasutatavate toodete, vahetoodete või toorainete varude soetamise kaudu; või

- c. tõhustada piiriülest koostööd Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi ning Ukraina kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi vahel, võttes arvesse Ukraina kaitsetööstuse tugevdamise ja kaitsealaste hangete vajadusi, võimaldades Ukraina ja Euroopa kaitsetööstuse toodetud kaitseotstarbeliste toodete või muude kaitse eesmärgil kasutatavate toodete asendatavust.

3. Kaitseotstarbelisi tooteid toodetakse kooskõlas järgmiste tingimustega.

- a. Tootmisega seotud tootjad ja alltöövõtjad peavad olema asutatud ja nende juhtimisstruktuurid peavad asuma liidus, EMP EFTA riigis või Ukrainas. Nad ei tohi olla sellise kolmanda riigi kontrolli all, mis ei ole EMP EFTA riik või Ukraina, ega muu kolmanda riigi üksuse kontrolli all, mis ei ole asutatud liidus, EMP EFTA riigis või Ukrainas.
- b. Erandina punktist a ja selleks, et võtta arvesse tööstuskoostööd ELi-väliste partneritega, on rahastamiskõlblikud kaitseotstarbelised tooted, mille tootmisega on seotud alltöövõtja, kellele eraldatakse 15–35 % lepingu maksumusest ja kes ei ole asutatud või kelle juhtimisstruktuurid ei asu liidus, EMP EFTA riigis ega Ukrainas, tingimusel et täidetud on vähemalt üks järgmistest tingimustest:
  - i. tootja ja alltöövõtja otsene, kaitseotstarbelise tootega seotud lepinguline suhe kujunes välja enne 28. maid 2025;
  - ii. tootja kohustub kahe aasta jooksul uurima, kas selle alltöövõtja sisend on võimalik asendada liidust, EMP EFTA riikidest või Ukrainast pärit alternatiivse, piiranguteta sisendiga, mis vastab tehnilistele ja ajalistele nõuetele.
- c. Erandina punktist a on rahastamiskõlblikud kaitseotstarbelised tooted, millega on seotud liidus asutatud tootjad või alltöövõtjad, keda kontrollib muu kolmas riik või muu kolmanda riigi üksus, mis ei ole EMP EFTA riik ega Ukraina, kui sellele tootjale või alltöövõtjale on tehtud taustauuring määruse (EL) 2019/452 tähenduses ja vajaduse korral on võetud asjakohaseid leevendusmeetmeid või kui see tootja on esitanud punkti d kohased tagatised, mida on kontrollinud liikmesriik, kus ta on asutatud.

- d. Käesoleva lõike punktis c osutatud tagatised peavad andma kindluse selle kohta, et tootja või alltöövõtja osalemine kaitsetstarbelise toote tootmises ei ole vastuolus liidu ega selle liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsehuvidega, mis on määratud kindlaks Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohase ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames. Tagatistest peab eeskätt nähtuma, et tegevuste, kulutuste ja meetmete eesmärkide saavutamiseks on olemas meetmed, millega tagatakse, et:
- i. tootja või alltöövõtja üle ei teostata kontrolli viisil, mis takistaks või piiraks tema suutlikkust rakendada toetatavaid tegevusi, kulutusi ja meetmeid; ning
  - ii. mitteassotsieerunud kolmandal riigil või mitteassotsieerunud kolmanda riigi üksusel puudub juurdepääs toodetava kaitsetstarbelise tootega seotud salastatud või tundlikule teabele ning kaitsetstarbelise toote tootmisega seotud töötajad või muud isikud on vajaduse korral läbinud kooskõlas riigisiseste õigusnormidega liikmesriigi julgeolekukontrolli.
- e. Tootmisega seotud tootjate ja alltöövõtjate taristu, rajatised, vara ja ressursid, mida kasutatakse tootmise jaoks, peavad paiknema mõne liikmesriigi, EMP EFTA riigi või Ukraina territooriumil. Kui tootmisega seotud tootjal või alltöövõtjal ei ole liikmesriigi, EMP EFTA riigi või Ukraina territooriumil hõlpsasti kättesaadavaid alternatiive või asjakohast taristut, rajatisi, vara ega ressursse, võib ta kasutada oma taristut, rajatisi, vara ja ressursse, mis paiknevad või mida hoitakse väljaspool neid territooriume, eeldusel et nende kasutamine ei ole vastuolus liidu ega selle liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsehuvidega.
- f. Tootmisega seotud tootjaid ja alltöövõtjaid võidakse lugeda käesolevas lõikes osutatud rahastamiskõlblikkuse tingimustele vastavaks, kui nad on täitnud samaväärsed tingimused, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustes (EL) 2018/1092,²⁹ (EL) 2021/697,³⁰ (EL) 2023/1525³¹ ja (EL)

---

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL) 2018/1092, millega kehtestatakse Euroopa kaitsevaldkonna tööstusliku arendamise programm eesmärgiga toetada liidu kaitsetööstuse konkurentsivõime ja uuendusvõimet (ELT L 200, 7.8.2018, lk 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj>).

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/697, millega luuakse Euroopa Kaitsefond ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2018/1092 (ELT L 170, 12.5.2021, lk 149, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuli 2023. aasta määrus (EL) 2023/1525, mis käsitleb laskemoona tootmise toetamist (ELT L 185, 24.7.2023, lk 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj>).

2023/2418³² või määruses (EL) 2025/1106, ning tingimusel, et ükski hilisem muudatus ei sea nende tingimuste täitmist kahtluse alla.

- g. Väljastpoolt liitu, EMP EFTA riike ja Ukrainat pärit komponentide maksumus ei tohi olla suurem kui 35 % kaitseotstarbelise toote komponentide hinnangulisest maksumusest. Ühtegi komponenti ei tohi hankida sellisest kolmandast riigist, kes tegutseb vastuolus liidu ja selle liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsehuvidega.
  - h. Käesoleva lõike kohaldamisel tähendab „tootmisega seotud alltöövõtja“ õigussubjekti, kes pakub kriitilise tähtsusega sisendeid, millel on toote toimimise seisukohast olulised ainulaadsed omadused, ja kellele eraldatakse vähemalt 15 % lepingu maksumusest ning kes vajab lepingu täitmiseks juurdepääsu salastatud teabele.
4. Erandina lõikest 3 on rahastamiskõlblik kaitseotstarbeline toode, mis ei vasta vähemalt ühele kõnealuses lõikes sätestatud tingimusele, kui lõikele 3 vastava kaitseotstarbelise toote kättesaadavus või tarneaeg ei vasta Ukraina nõudmistele, isegi kui selle toote kohta on esitatud artiklis 19 osutatud prioriteetne taotlus, tingimusel, et kaitseotstarbelise toote tootja on asutatud liidus, EMP EFTA riigis või Ukrainas. Kui aga tootmisega seotud tootjal ei ole liikmesriigi, EMP EFTA riigi või Ukraina territooriumil hõlpsasti kättesaadavaid alternatiive või asjakohast taristut, rajatise ega vara, võib ta kasutada oma taristut, rajatise, vara ja ressursse, mis paiknevad või mida hoitakse väljaspool neid territooriume, eeldusel et nende kasutamine ei ole vastuolus liidu ega selle liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsehuvidega. Seda erandit ei kohaldata, kui tootjal ei ole liikmesriigi, EMP EFTA riigi või Ukraina territooriumil kaitsesektori tööstusliku ja tehnoloogilise baasi taristut, rajatise või varasid.
  5. Muude kaitse eesmärgil kasutatavate toodete tootjad peavad olema asutatud liidus, EMP EFTA riigis või Ukrainas.
  6. Erandina lõigetest 3 ja 5 kasutatakse käesoleva artikli lõike 8 punkti e kohast osalust kooskõlas vastava liidu programmi rahastamiskõlblikkuse tingimustega.
  7. Erandina lõigetest 3 ja 4 võib kaitseotstarbelise toote hange, mis ei vasta nimetatud lõigetes sätestatud tingimustele, olla komisjoni nõusolekul käesoleva peatüki alusel

---

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. oktoobri 2023. aasta määrus (EL) 2023/2418, millega luuakse instrument Euroopa kaitsetööstuse tugevdamiseks ühishangete kaudu (EDIRPA) (ELT L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj>).

rahastamiskõlblik, kui konkreetse kaitseotstarbelise toote järele on kiireloomuline vajadus, mis tuleneb Venemaa Ukraina-vastasest agressioonisõjast, eeldusel et selline hange ei ole vastuolus liidu ega selle liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsehuvidega, ning tingimusel et:

- a. puudub samaväärne toode, mis rahuldaks sellist kiireloomulist vajadust ja vastaks lõigetes 3 ja 4 sätestatud tingimustele, või see ei ole nõutavas ulatuses kättesaadav; või
- b. sellise toote tarneaeg on oluliselt lühem kui tootel, mis vastaks lõigetes 3 ja 4 sätestatud tingimustele, isegi kui selle toote kohta on esitatud artiklis 19 osutatud prioriteetne taotlus.

Sellisel juhul esitab Ukraina komisjonile kontrollimiseks kõik tõendid selle kohta, et kõnealuse erandi kohaldamise tingimused, sealhulgas punkti b puhul tootja juriidiline kohustus pidada kinni tarnetähtajast, on täidetud.

8. Kaitseotstarbeliste toodete või muude kaitse eesmärgil kasutatavate toodetega seotud tegevusi, kulutusi ja meetmeid rakendatakse ühe järgmise rakendamismeetodi alusel:
  - a. Ukraina hanked, tingimusel et komisjon või asjaomased liikmesriigid on hanke või tarne kinnitanud. Ukraina vastutab selliste hangete eest kooskõlas Ukraina õigusega ning komisjoni või liikmesriikide poolne kinnitamine hõlmab lepingudokumentide, arvete ja tarnesertifikaatide pistelist kontrolli ning tarnijate ja tarnete füüsilist kontrolli;
  - b. Ukraina hanked, mida käsitatakse ühishangetena kooskõlas määrusega (EL) 2025/1106;
  - c. Ukraina ja liikmesriikide või Euroopa Kaitseagentuuri vahelised lepingud;
  - d. Ukraina ja rahvusvaheliste või valitsustevaheliste organisatsioonide vahelised hankelepingud;
  - e. Ukraina osalus [*Euroopa kaitsetööstuse programmi määrusega*] loodud Ukraina toetusvahendis, määrusega (EL) 2024/792 loodud Ukraina investeerimisraamistikus seoses kahesuguse kasutusega kaupadega või muudes liidu programmides.

Alla 7 000 000 euro suuruste hangete puhul võib muude kaitse eesmärgil kasutatavate toodetega seotud tegevusi, kulutusi ja meetmeid rakendada ka Ukraina hangete kaudu, tingimusel et on tagatud usaldusväärne finantsjuhtimine ja liidu finantshuvide kaitse.

9. Lõikes 8 osutatud hangete, kokkulepete või osalusega seotud lepingud on rahastamiskõlblikud, kui need allkirjastatakse pärast [*komisjoni ettepaneku kuupäev*], tingimusel et need vastavad käesolevas artiklis sätestatud nõuetele.
10. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusakt, et täiendada käesolevat määrust, laiendades rahastamiskõlblikkuse kriteeriume muudele kolmandatele riikidele kui EMP EFTA riigid ja Ukraina, kui see ei ole vastuolus liidu ja selle liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsehuvidega, tingimusel et need riigid annavad Ukrainale märkimisväärset lisatoetust, mida saab kasutada kulutusteks, mis aitavad kaasa lõikes 2 sätestatud eesmärkide saavutamisele, ning milles saavad osaleda nii Euroopa kui ka Ukraina tööstus. Selle kindlaksmääramiseks, kas riik on Ukrainale andnud märkimisväärset lisatoetust, võtab komisjon arvesse lisatoetust protsendina Ukraina rahastamisvajadusest, võrreldes riigi SKPd liidu SKP suhtes.

Artikkel 14

Tootevormid

1. Artikli 8 lõike 2 punkti a alapunktis iii osutatud Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks heakskiidetud abisummade suhtes koostab Ukraina vormi iga tegevuse, kulu ja meetme kohta, mis on seotud kaitseotstarbelise toote või muu kaitse eesmärgil kasutatava tootega, mille jaoks ta kavatseb abi taotleda. Vormil esitatakse:
  - a. kaitseotstarbelise toote või muu kaitse eesmärgil kasutatava toote kirjeldus;
  - b. teave artiklis 13 sätestatud nõuete täitmise kohta.
2. Ukraina konsulteerib vormi üle komisjoniga, et tagada vastavus artiklile 13. Kui Ukraina ei määra kindlaks artikli 13 lõike 8 kohast rakendamismeetodit või kui komisjon leiab, et alternatiivne rakendamismeetod on ökonoomsem, tõhusam või tulemuslikum, võib komisjon teha Ukrainale rakendamismeetodi kohta ettepaneku. Ukrainale kõige sobivama rakendamismeetodi kohta ettepanekut tehes võtab komisjon arvesse asjaomase toote tarnimise, tegevuse, kulutuse või meetme tähtsust, kättesaadavaid hindu, asjaomase rakendamismeetodiga saadud varasemaid kogemusi ja, kui see on põhjendatud, selle rakendamismeetodi alusel tootjatega saadud varasemaid kogemusi.
3. Erandina lõikest 1 ei nõuta Ukrainalt vormi koostamist artikli 13 lõike 8 punkti e rakendamise suhtes.

Artikkel 15

Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse eksperdirühm

1. Et aidata kaasa Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks antava abi rakendamisele, moodustab komisjon Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse eksperdirühma.
2. Lisaks komisjoni talituste ja Euroopa välisteenistuse esindajatele kuuluvad Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse eksperdirühma liikmesriikide ja EMP EFTA riikide esindajad. Esindajaid on lubatud nimetada artikli 13 lõikes 9 osutatud kolmandatel riikidel. Ukraina kutsutakse Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse eksperdirühma koosolekutele, kui see on asjakohane.
3. Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse eksperdirühm annab kaitseotstarbeliste toodete ja muude kaitse eesmärkidel kasutatavate toodete ning rakendamismeetodi kohta nõu, jagab eksperditeadmisi ning pakub tuge.

Artikkel 16

Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks antava abi haldamine

Ukraina avab erikonto, mille ainus eesmärk on hallata finants- ja majandusabi, mida ta on saanud oma kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks. Erikonto suhtes kehtivad järgmised tingimused:

- a. kõik maksed, mis on seotud Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks antava abi jaoks vajalike lepingute ja kokkulepetega, tehakse sellelt kontolt;
- b. komisjonile antakse selle konto üle järelevalve teostamise õigus;
- c. Ukraina esitab komisjonile kümne tööpäeva jooksul pärast iga kuu lõppu igakuise aruande, mis sisaldab järgmist teavet:
  - i. iga eelmisel kuul kontolt tehtud makse kuupäev ja summa;
  - ii. iga makse saaja nimi;
  - iii. iga makse otstarbe kirjeldus ja selle seos rahastustaotluses esitatud lepingute või kokkulepetega;
  - iv. mis tahes muu teave, mida komisjon võib põhjendatult nõuda.

Artikkel 17

Rakendamise järelevalve

1. Komisjon teeb Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks antava abi rakendamise ja sealhulgas toodete tarnimise üle käesoleva artikli kohast järelevalvet.

2. Artikli 13 lõike 8 punkti a kohaste Ukraina hangete puhul, mille kinnitab komisjon, rakendab komisjon selles punktis sätestatud kinnitamisprotsessi.
3. Artikli 13 lõike 8 punkti a kohaste Ukraina hangete puhul, mille on kinnitavad liikmesriigid, teeb kooskõlas kõnealuse sättega hanke rakendamise ja tarnete üle järelevalvet liikmesriik, kes annab selle kohta komisjonile aru.
4. Artikli 13 lõike 8 punkti b kohaste Ukraina hangete puhul teevad hanke rakendamise ja tarnete üle järelevalvet sellises ühishankes osalevad liikmesriigid, kes annavad selle kohta komisjonile aru.
5. Artikli 13 lõike 8 punkti c kohaste Ukraina ja liikmesriikide vaheliste hangete puhul teeb lepingu rakendamise ja tarnete üle järelevalvet liikmesriik, kes annab selle kohta komisjonile aru.
6. Artikli 13 lõike 8 punkti c kohaste Ukraina ja Euroopa Kaitseagentuuri vaheliste hangete puhul teeb lepingu rakendamise ja tarnete üle järelevalvet Euroopa Kaitseagentuur, kes annab selle kohta komisjonile aru.
7. Artikli 13 lõike 8 punkti d kohaste Ukraina ja rahvusvaheliste või valitsustevaheliste organisatsioonide vaheliste hankelepingute puhul lisab Ukraina sellisesse hankelepingusse vastava rahvusvahelise või valitsustevahelise organisatsiooni kohustuse jälgida hanke rakendamist ja tarneid ning anda selle kohta komisjonile aru.
8. Kui Ukraina teavitab kooskõlas artikli 20 lõike 2 punktiga g komisjoni lepingu rakendamata jätmisest või kui komisjon saab teada käesoleva artikli kohaste toodete tarnimata jätmisest või artiklis 16 osutatud kontrol olevate rahaliste vahendite kasutamata jätmisest, teeb komisjon Ukrainaga koostööd, et need rahalised vahendid käesoleva määruse sätete kohaselt ümber suunata.

Artikkel 18

Raamlepingute ja lepingute muutmine

1. Kui kaitseotstarbeliste toodetega seotud tegevusi, kulutusi või meetmeid rakendatakse liidus artikli 13 lõike 8 punktis b või c osutatud meetodi abil, kohaldatakse kehtiva raamlepingu või lepingu suhtes lõigetes 2–4 sätestatud norme, kui sellise raamlepingu või lepingu esemeks on kaitseotstarbeliste toodete ostmine ja seda kasutatakse kõnealuses rakendusmeetodi puhul ning sellega ei ole ette nähtud oluliste muudatuste tegemise võimalust. Kui raamlepingu või lepingu sõlminud hankija kohaldab lõikeid 2

ja 3, peab ta saama eelneva nõusoleku ettevõtjalt, kellega ta on kõnealuse raamlepingu või lepingu sõlminud.

2. Kui kehtiv kaitseotstarbeliste toodete raamleping või leping on sõlmitud ettevõtjaga, kes vastab käesoleva määruse artikli 13 lõigetes 3 ja 4 sätestatuga samaväärsetele kriteeriumidele, võib liikmesriigi hankija seda muuta, et lisada raamlepingu või lepingu osaliste hulka Ukraina.
3. Erandina direktiivi 2009/81/EÜ artikli 29 lõike 2 kolmandast lõigust võib liikmesriigi hankija oluliselt muuta koguseid, mis on sätestatud raamlepingus või lepingus, mille eeldatav maksumus ületab direktiivi 2009/81/EÜ artiklis 8 kindlaks määratud piirmäära, kui kõnealune raamleping või leping on sõlmitud ettevõtjaga, kes vastab käesoleva määruse artikli 13 lõigetes 3 ja 4 sätestatuga samaväärsetele kriteeriumidele, ja kõnealune muudatus on rangelt vajalik käesoleva artikli lõike 2 kohaldamiseks.
4. Kui leping sisaldab indekseerimisklauslit, on käesoleva artikli lõikes 3 osutatud maksumuse arvutamisel kontrollväärtuseks ajakohastatud maksumus.
5. Hankija, kes on lõikes 2 või 3 osutatud juhtudel raamlepingut või lepingut muutnud, avaldab kooskõlas direktiivi 2009/81/EÜ artikliga 32 *Euroopa Liidu Teatajas* sellekohase teate.
6. Lõigetes 2 ja 3 osutatud juhtudel kohaldatakse raamlepingu või lepingu osaliseks olevate hankijate suhtes võrdsete õiguste ja kohustuste põhimõtet, eelkõige seoses hangitavate lisakoguste maksumusega.

Artikkel 19

Kaitseotstarbeliste toodete vabatahtlik prioriseerimine

1. Üksnes käesoleva määruse kohaldamise eesmärgil ja juhul, kui Ukrainal on suuri raskusi hädavajalike ja artikli 13 lõikes 3 või 4 sätestatud rahastamiskõlblikkuse nõuetele vastavate kaitseotstarbeliste toodete tarnelepingute sõlmimisel või täitmisel, võib ettevõtja koos liikmesriigiga, kelle territooriumil tema tootmiskoht asub, esitada komisjonile ühiselt taotluse võtta prioriseerimismeede, millega prioriseerida kõnealuse ettevõtja poolt toodetud selliste toodete teatav tellimus.
2. Lõikes 1 osutatud ühistaotlus sisaldab järgmisi elemente:
  - (a) Ukraina esialgne taotlus;

- (b) loetelu toodetest, mille suhtes prioriseerimismeedet kohaldatakse, nende spetsifikatsioon ja tarnitav kogus;
  - (c) tähtaeg, mille jooksul tuleb nende toodete tarned lõpule viia;
  - (d) tõendid selle kohta, et ilma prioriseerimismeetmeta ei saa ettevõtja punktis a osutatud Ukraina taotlust rahuldada;
  - (e) viide õiglasele ja mõistlikule hinnale, millega prioriseerimismeedet saab rakendada, ning seda hinda põhjendavad asjaolud.
3. Lõikes 1 osutatud taotluse saamisel hindab komisjon seda põhjendamatu viivitusega.
4. Komisjon tugineb lõikes 3 osutatud hindamisel objektiivsetele, faktilistele, mõõdetavatele ja põhjendatud andmetele, et teha kindlaks, kas selline prioriseerimine on lõikes 1 osutatud suurtest raskustest ülesaamiseks mõõdapääsmatu.
5. Kui lõikes 3 osutatud hindamisel jõutakse järeldusele, et prioriseerimine on mõõdapääsmatu, võtab komisjon prioriseerimismeetme vastu rakendusaktiga, milles sätestatakse:
- a. prioriteetseks hinnatud taotluse õiguslik alus, mida ettevõtja peab järgima;
  - b. loetelu toodetest, mille suhtes prioriteetseks hinnatud taotlust kohaldatakse, nende spetsifikatsioon ja tarnitav kogus;
  - c. tähtaeg, mille jooksul prioriteetseks hinnatud taotlus tuleb täita;
  - d. prioriteetseks hinnatud taotluse täitjad;
  - e. selliste lepinguliste kohustuste ulatus, mille suhtes prioriteetne taotlus on ülimuslik;
  - f. lepingulisest vastutusest vabastamine käesoleva artikli lõikes 7 sätestatud tingimustel ning
  - g. käesoleva artikli lõigetes 12–18 sätestatud karistused kõnealusest rakendusaktist tulenevate kohustuste täitmata jätmise eest.
- Käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 30 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
6. Lõikes 5 osutatud prioriseerimismeede:
- a. sisaldab õiglast ja mõistlikku hinda, mille puhul on võetud nõuetekohaselt arvesse ettevõtjale prioriseerimismeetme täitmisel olemasolevate lepinguliste kohustustega võrreldes tekkivaid alternatiivkulusid, ning

- b. on lõikes 5 osutatud rakendusaktis sätestatud tingimustel ülimuslik era- ja avalik-õiguslike lepinguliste kohustuste suhtes, mis on seotud kaitseotstarbeliste toodetega, mille suhtes prioriseerimismeedet kohaldatakse.
7. Ettevõtja, kes täidab lõike 5 kohast prioriseerimismeedet, ei vastuta liikmesriigi õigusega reguleeritud lepingulise kohustuse rikkumise eest, tingimusel et:
  - a. lepingulise kohustuse rikkumine on taotletava prioriseerimise jaoks rangelt vajalik;
  - b. lõikes 5 osutatud rakendusakti on järgitud ning
  - c. lõikes 1 osutatud taotluse ainus eesmärk ei olnud eelneva era- või avalik-õigusliku lepingulise kohustuse põhjendamatu vältimine.
8. Ettevõtja, kelle suhtes kohaldatakse prioriseerimismeedet, võib taotleda komisjonilt lõikes 5 osutatud rakendusakti muutmist, kui ta leiab, et see on nõuetekohaselt põhjendatud ühel järgmistest põhjustest:
  - a. kui ettevõtja ei suuda prioriseerimismeedet ebapiisava tootmisvõimekuse või tootmisvõimsuse tõttu täita isegi taotluse eeliskohtlemise korral;
  - b. prioriseerimismeetme lõpuleviimine tooks ettevõtjale kaasa ebamõistliku majandusliku koormuse ja eriti suured raskused.
9. Ettevõtja esitab kogu asjakohase ja põhjendatud teabe, mis võimaldab komisjonil hinnata lõikes 8 osutatud muutmistaotluse põhjendatust.
10. Olles ettevõtja esitatud põhjendused ja tõendid läbi vaadanud, võib komisjon pärast konsulteerimist liikmesriigiga, kelle territooriumil asjaomase ettevõtja asjaomane tootmiskoht asub, ja selle liikmesriigi eelneval nõusolekul muuta oma rakendusakti, vabastades asjaomase ettevõtja osaliselt või täielikult käesolevast artiklist tulenevatest kohustustest.
11. Kui ettevõtja pärast seda, kui ta on sõnaselgelt nõustunud komisjoni nõutud tellimusi prioriseerima, ei täida tahtlikult või raske hooletuse tõttu kohustust need tellimused prioriteetsena täita, määratakse talle käesoleva artikli lõigetes 12–18 sätestatud trahvid, välja arvatud juhul, kui:
  - a. ettevõtja ei suuda prioriteetseks hinnatud taotlust ebapiisava tootmisvõimekuse või tootmisvõimsuse tõttu või tehnilistel põhjustel täita või

- b. taotluse täitmine või lõpuleviimine tooks ettevõtjale kaasa ebamõistliku majandusliku koormuse ja eriti suured raskused, sealhulgas talitluspidevusega seotud märkimisväärse riski.

Trahvidest saadud tulu käsitatakse sihtotstarbelise välistuluna määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 21 lõike 5 tähenduses ning see lisatakse välisabiprogrammile, mille raames on Ukraina rahastamiskõlblik.

12. Kui komisjon peab seda vajalikuks ja proportsionaalseks, võib ta määrata rakendusaktidega ettevõtjatele trahve, mis ei ületa 300 000 eurot, kui ettevõtja tahtlikult või raske hooletuse tõttu ei täida kohustust täita käesoleva artikli kohane prioriteetseks hinnatud taotlus.

Käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 30 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

13. Enne lõike 12 kohase otsuse tegemist annab komisjon asjaomasele ettevõtjale võimaluse esitada lõike 15 kohaselt oma seisukohad. Tehes kindlaks, kas trahve tuleks pidada vajalikuks ja proportsionaalseks, võtab komisjon arvesse kõiki ettevõtja esitatud nõuetekohaselt põhjendatud põhjendusi.

14. Trahvisumma kindlaksmääramisel võtab komisjon arvesse rikkumise laadi, raskusastet ja kestust, sealhulgas seda, kas ettevõtja on prioriteetseks hinnatud tellimuse või prioriteetseks hinnatud taotluse osaliselt täitnud.

15. Enne lõike 12 kohase otsuse vastuvõtmist tagab komisjon, et asjaomastele ettevõtjatele on antud võimalus esitada märkusi järgmise kohta:

- a. komisjoni esialgsed järeldused, sealhulgas kõik komisjoni esitatud vastuväiteid, ning
- b. meetmed, mida komisjon võib käesoleva lõike punktis a osutatud esialgsete järelduste põhjal kavatseda võtta.

16. Asjaomased ettevõtjad võivad esitada komisjonile oma tähelepanekud komisjoni esialgsete järelduste kohta tähtaja jooksul, mille komisjon on oma esialgsetes järeldustes määranud ja mis ei tohi olla lühem kui 14 tööpäeva.

17. Komisjoni määratud trahvid võivad põhineda üksnes sellistel vastuväidetel, mille kohta asjaomastel ettevõtjatel on olnud võimalik esitada oma seisukoht.

18. Kui komisjon on teavitanud asjaomaseid ettevõtjaid lõikes 15 osutatud esialgsetest järeldustest, võimaldab ta vastavalt kokkulepitud avalikustamistingimustele taotluse korral juurdepääsu komisjoni materjalidele, võttes arvesse ettevõtjate õigustatud huvi kaitsta oma ärisaladusi või selleks, et säilitada mis tahes isiku ärisaladusi või muud konfidentsiaalset teavet. Materjalidega tutvumise õigus ei hõlma konfidentsiaalset teavet ega komisjoni ja liikmesriikide ametiasutuste sisedokumente, eelkõige komisjoni ja liikmesriikide ametiasutuste vahelist kirjavahetust. Käesolev lõige ei takista komisjoni avalikustamast ja kasutamast teavet, mis on vajalik rikkumise tõendamiseks.
19. Käesolev artikkel ei piira liikmesriikide õigust kaitsta ELi toimimise lepingu artikli 346 lõike 1 punkti b alusel oma olulisi julgeolekuhuve.

V PEATÜKK

RAHASTAMINE JA RAKENDAMINE

Artikkel 20

Reparatsioonilaenuleping

1. Reparatsioonilaenu üksikasjalikud finantstingimused sätestatakse reparatsioonilaenulepingus.
2. Lisaks määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 223 lõikes 4 sätestatud elementidele sisaldab reparatsioonilaenuleping järgmisi nõudeid:
- a) reparatsioonilaen on piiratud tagasinõudeõigusega laen, mis tuleb tagasi maksta punktis k kindlaks määratud tagasimaksekohustuse käivitava sündmuse toimumisel;
  - b) Ukraina seab oma nõudele saada Venemaalt reparatsioone liidu kasuks tagatisõiguse, mis on reparatsioonilaenu tagatiseks. Tagatisõiguse väärtus on igal ajahetkel võrdne reparatsioonilaenu raames väljamakstud vahendite väärtusega;
  - c) reparatsioonilaenulepingu ja selle vahendite suhtes kohaldatakse määruse (EL) 2024/792 artiklis 9 osutatud Ukraina rahastu rakendamise raamlepingus sätestatud õigusi, vastutust ja kohustusi;
  - d) artikli 8 lõike 2 punkti a alapunktis ii osutatud abisummat rakendatakse kooskõlas määruse (EL) 2024/792 III peatükiga, välja arvatud laenu kestust ja tagasimaksmist käsitlevate normide puhul, mis on reguleeritud käesoleva määrusega;
  - e) Ukraina kasutab samu juhtimis- ja kontrollisüsteeme, mis on ette pandud määruse (EL) 2024/792 alusel kehtestatud Ukraina kavas, sealhulgas pärast kõnealuse määruse artikli 6 lõikes 2 osutatud toetuse kättesaadavuse ajavahemikku;
  - f) komisjonil on õigus teha kogu projektitsükli jooksul järelevalvet käesoleva määruse IV peatüki kohaste Ukraina ametiasutuste tegevuste, kulutuste ja meetmete üle;

- g) Ukraina teavitab komisjoni viivitamata, kui reparatsioonilaenu kaudu rahastatava lepingu või kokkuleppe projekti ei rakendata;
- h) Ukraina täidab jätkuvalt artikli 5 lõikes 1 sätestatud eeltingimust;
- i) Ukraina ei tühistata ühtegi korruptsioonivastase võitlusega seotud meetet, mis on võetud muude praeguste või varasemate liidu või IMFi toetusvahendite alusel;
- j) enne finants- ja majandusabi väljamaksmist sõlmib Ukraina komisjoniga määruse (EL) 2024/2773 artikli 4 lõike 2 kohase osaluslepingu, et tagada erakorralise tulu kiirendamise laenude algatuse jätkumine;
- k) Ukraina on kohustatud maksma tagasi reparatsioonilaenu põhisumma 30 päeva jooksul pärast seda, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest, mis on kõik käesoleva määruse tähenduses tagasimaksekohustuse käivitavad sündmused:
  - i. Ukraina saab Venemaalt reparatsioonide, hüvitiste või mis tahes finantstehingu kujul raha, millisel juhul kehtib tagasimaksekohustus tehingu summa ulatuses, või
  - ii. Ukraina saab Venemaalt reparatsioonide, hüvitiste või finantstehingu kujul mitterahalisi varasid, välja arvatud territoorium, millisel juhul on tagasimaksekohustuse tähtajaks 90 päeva ja see kehtib asjaomase tehingu summa ulatuses, mis määratakse kindlaks sõltumatu hindamisega. Ukraina taotluse korral võib komisjon seda tähtaega pikendada, kui see on rangelt põhjendatud, või
  - iii. Ukraina rikub punkti h; või
  - iv. on kindlaks tehtud, et Ukraina on reparatsioonilaenu haldamise kontekstis olnud seotud kelmuse või pettuse või korruptsioonijuhtumiga või mõne muu ebaseadusliku tegevusega, mis kahjustab liidu finantshuve;
- l) Ukraina on kohustatud maksma reparatsioonilaenu tagasi:
  - i. punkti k alapunktide i ja ii korral Venemaa reparatsioonide, hüvitiste või mis tahes finantstehingu rahalise väärtuse sellises osas, mis vastab reparatsioonilaenu jäägi osakaalule reparatsioonilaenu jäägi, G7 liikmete antud reparatsioonilaenude jäägi ja erakorralise tulu kiirendamise laenude jäägi koondsummast;
  - ii. punkti k alapunkti iii korral reparatsioonilaenu jäägi kogusummas;
  - iii. punkti k alapunkti iv korral pettuse, korruptsiooni või muu liidu finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevuse väärtuses;
- m) reparatsioonilaenu summad, mis ei ole kaetud punktis l osutatud kohustusega, kuuluvad tasumisele edaspidiste tagasimaksekohustust käivitavate sündmuste toimumisel;
- n) maksete ja sissenõuete korral märgib Ukraina ära reparatsioonilaenust tehtud asjaomased maksed, mis on tagasi makstud või sisse nõutud artikli 25 lõike 6 kohaselt.

Reparatsioonilaenuleping sisaldab ka kõiki muid reparatsioonilaenu rakendamiseks vajalikke nõudeid.

3. Reparatsioonilaenulepingu tingimuste täitmata jätmise annab komisjonile aluse makse või osamaksete väljamaksmine täielikult või osaliselt peatada või tühistada.

4. Reparatsioonilaenuleping tehakse taotluse korral samaaegselt Euroopa Parlamendile ja nõukogule kättesaadavaks.

Artikkel 21

Rahastustaotlus

1. Finants- ja majandusabi saamiseks esitab Ukraina komisjonile nõuetekohaselt põhjendatud rahastustaotluse. Ukraina võib sellise rahastustaotluse esitada komisjonile üldjuhul kuus korda aastas.

2. Makromajandusliku finantsabi puhul lisatakse rahastustaotlusele vastastikuse mõistmise memorandumi kohane aruanne.

3. Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks antava abi puhul:

a) võib rahastustaotlus hõlmata mitut toodet. Iga hõlmatud toote kohta peab rahastustaotlus sisaldama artikli 13 kohast lepingut või kokkulepet ja artikli 14 kohast vormi. Sellised lepingud või kokkulepped võivad olla allkirjastatud või kavandi lõpliku versiooni kujul;

b) kui rahastustaotluses taotletakse rahastust summas, mis on suurem kui 20 % artiklis 8 osutatud nõukogu rakendusotsuse kohaselt kättesaadavaks tehtud summast, esitab Ukraina selle kohta üksikasjaliku põhjenduse, milles käsitletakse muu hulgas mõju kõnealuse otsuse alusel edaspidi esitatavatele rahastustaotlustele.

Artikkel 22

Otsus abi väljamaksmise kohta

1. Komisjon teeb abi väljamaksmise otsuse, kui tema hinnangul on täidetud järgmised nõuded:

a) makromajandusliku finantsabi puhul, mis ei ole sihtotstarbeline eelarveabi:

i. artikli 5 lõikes 1 sätestatud eeltingimus on täidetud;

ii. artiklis 11 osutatud vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud poliitilised tingimused on rahuldavalt täidetud ning

iii. artiklis 20 osutatud reparaationilaenu lepingut on järgitud;

b) sihtotstarbelise eelarveabi puhul, taotlus on koosõlas artikli 11 lõikes 3 osutatud vastastikuse mõistmise memorandumi tingimustega;

c) Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks antava abi puhul:

i. artikli 5 lõikes 1 sätestatud eeltingimus on täidetud;

ii. antud on kinnitus selle kohta, et lepingud või kokkulepped käsitlevad tooteid, mis vastavad artiklile 13, ja et komisjonil ei ole rakendamismeetodite suhtes vastuväiteid;

iii. antud on kinnitus selle kohta, et Ukraina järgib üldjoontes rakendusotsuse (EL) 2024/1447 lisas esitatud kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid vahe-eesmärke ja nende muudatusi;

iv. järgitakse artiklis 16 osutatud kohustusi ja artiklis 20 osutatud reparatsioonilaenulepingut ning

v. määral, mil see on asjakohane, Ukraina esitatud üksikasjalik põhjendus on sobiv, võttes arvesse olukorda Ukrainas ning kohustustega seotud ja eeldatavalt kättesaadavat välisrahastust.

2. Kui komisjon annab rahastustaotlusele positiivse hinnangu, võtab ta põhjendamatu viivitusega vastu otsuse, millega antakse luba reparatsioonilaenu välja maksta, järgides artikli 8 kohaselt vastu võetud nõukogu rakendusotsuses sätestatud kättesaadava abi summat. Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks antava abi puhul on väljamakstav summa võrdne rahastustaotluses sisalduvate lepingute ja kokkulepete väärtusega.

3. Komisjon võib teha lõikes 2 osutatud otsuse lõike 1 punktide a, b ja c kohta ühiselt või eraldi.

4. Kui komisjon annab rahastustaotlusele negatiivse hinnangu, teatab ta sellest põhjendamatu viivitusega Ukrainale ja põhjendab seda. Negatiivne hinnang ei takista Ukrainal esitamast uut rahastustaotlust.

Artikkel 23

Reparatsioonilaenu rahastamine

1. Selleks et rahastada reparatsioonilaenu antavat abi, antakse komisjonile õigus laenata artikli 4 lõike 1 punktis a osutatud vajalikud rahasaldod liidu nimel. Kõnealuse rahastamise suhtes ei kehti määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artiklis 224 sätestatud mitmekesise rahastamise strateegia.

2. Käesoleva artikli lõike 1 kohaldamisel teevad finantsasutused komisjonile artikli 4 lõike 1 punktis a sätestatud rahasaldodest kättesaadavaks vajaliku summa, kui nad saavad komisjonilt rahastamisnõude. Kui komisjon saab kõnealuse summa (edaspidi „võlainstrument“), tekib liidul asjaomaste finantsasutuste ees võlakohustus, mille suhtes kohaldatakse järgimisi tingimusi:

a) liidu tasutav intress võrdub intressiga, mida asjaomased finantsasutused võlgnevad asjaomaste lepingute või muu korra kohaselt artikli 4 lõike 1 punktis a osutatud varade ja reservide eest Venemaa Keskpangale;

b) võlainstrumenti lõpptähtaeg on:

i. väärtpaberite keskdepositooriumide puhul üks päev;

ii. muude finantsasutuste kui väärtpaberite keskdepositooriumide puhul kohandatud punktis a osutatud asjaomaste lepingute ja muu korra laadiga;

c) võlainstrument nomineeritakse sellega seotud rahasaldo valuutas;

d) võlainstrument makstakse tagasi rahas, või kui see on rangelt vajalik, rahaekvivalendis, mis on kõlblik tagatisena kasutamiseks;

e) summat, mis liidul tuleb võlainstrumenti alusel tasuda, vähendatakse summa võrra, mis võrdub kõnealuse laenuinstrumenti jäägi osaga kõiki selliste laenuinstrumentide kogujäägis, korrutatuna summaga, mis liit on liikmesriikidele

artikli 24 lõike 2 kohaselt tagasi maksnud. Kõnealune vähendus toimub võlainstrumenti lõpptähtaja saabumisel pärast seda, kui liit on sellest teatanud.

Võlainstrumenti käsitatakse kohaldatavate raamatupidamiseeskirjade alusel samaväärsena rahaga.

3. Vastavalt kohaldatavale liidu õigusele teavitab komisjon iga finantsasutust, millele ta kavatses esitada rahastamisnõude. Otsuse tegemisel selle üle, milliseid finantsasutusi teavitada, võtab komisjon arvesse rahastamistingimusi, sealhulgas rahastuse maksumust, vahendite kättesaadavust eurodes ja haldusnõudeid, tagades aja jooksul kõigi asjaomaste finantsasutuste nõuetekohase kaasamise.

Komisjon ja finantsasutused võivad sõlmida lepinguid, milles määratakse eelkõige kindlaks rahastamisnõuete esitamise kord, vahendite kättesaadavaks tegemisega seotud kulude katmine ja hüvitised ning tagasimaksekord.

Kui võlainstrumentiga kaasnevad liidu jaoks kulud, rakendatakse seda üksnes tingimusel, et need kulud kaetakse:

- a) liikmesriikide poolt määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 21 lõike 2 punkti a kohase osaluse kaudu;
- b) liikmesriikide poolt vastavalt artiklis 26 sätestatud tingimustele või kolmandate riikide poolt vastavalt artiklile 27 või
- c) liidu eelarvest juhul, kui artikli 4 lõikes 5 sätestatud tingimused on kumulatiivselt täidetud viisil, mis võimaldab need võlainstrumenti kulud katta.

4. Käesoleva artikli lõike 1 kohaldamisel antakse komisjonile õigus esitada finantsasutustele, mida ta on kooskõlas lõikega 3 teavitanud, liidu nimel rahastamisnõue summas, mis võrdub väljamakstava osamakse või osa suurusega. Rahastamisnõue sisaldab juhiseid artikli 4 lõike 1 punktis a osutatud rahasaldode maksmiseks ja võlainstrumenti tagasimaksmiseks.

5. Kui lõike 2 punkti e kohaldamisest tulenev vähendus ületab võlainstrumenti jääki, on komisjonil erandina lõikest 4 õigus esitada finantsasutusele, mida ta on kooskõlas lõikega 3 teavitanud, liidu nimel rahastamisnõue summas, mis võrdub vähenduse ülemäärase osaga.

6. Käesoleva artikli lõikes 2 osutatud võlainstrument kaitseb täielikult asjaomase finantsasutuse finantsseisundit ja võimaldab finantsasutusel täita kõiki lepingulisi kohustusi, mis on seotud Venemaa Keskpanga varade ja reserveidega.

7. Erandina määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 112 lõikest 2 ja artikli 114 lõikest 2 võib artikli 24 kohase juriidilise kohustuse võtta, ilma et selleks oleks vaja eelnevalt võtta eelarveline kohustus, mille võib jaotada mitme aasta peale.

8. Luuakse liidu likviidsusmehhanism, mille ainus eesmärk on tagada lõike 2 punktis d osutatud tagasimakse tegemine. Selleks et rahastada liidu likviidsusmehhanismi, antakse komisjonile õigus laenata vajalikud rahalised vahendid liidu nimel kapitaliturgudelt või finantsasutustelt kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikliga 224. Liidu likviidsusmehhanismi laenutehingud tehakse eurodes.

9. Liidu likviidsusmehhanismi jaoks võetavad laenud ja sellega seotud kulud on kaetud tagatistega, mis saadakse:

- a) liikmesriikidelt vastavalt artikli 26 punktis e sätestatud tingimustele või
- b) liidu eelarvest juhul, kui artikli 4 lõikes 5 sätestatud tingimused on enne liidu likviidsusmehhanismi rahastamist kumulatiivselt täidetud.

10. Alates artikli 4 lõikes 5 sätestatud tingimuste kumulatiivsest täitmisest:

- a) kantakse kõik reparatsioonilaenuga seotud vahetuskursikulud algselt liidu eelarvest, ilma et see piiraks määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 223 lõike 4 punkti e kohaldamist;
- b) kantakse erandina määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 214 lõike 4 punktist c muu tuluna liidu eelarvesse summad, mis Ukraina on maksnud või mis on temalt sisse nõutud seoses artikli 4 lõikes 1 osutatud reparatsioonilaenuna antava abiga või mis on sisse nõutud artikli 24 lõikes 2 osutatud õiguse alusel pärast seda, kui käesolevas artiklis osutatud laenu tagasimaksmiseks on kasutatud artikli 4 lõikes 5 osutatud liidu eelarve tagatist.

11. Erandina määruse (EL) 2021/947 artikli 31 lõike 3 teisest lausest ei kaeta Ukrainale reparatsioonilaenuna antavat finantsabi välistegevuse tagatisega. Reparatsioonilaenu jaoks ei nähta ette eraldisi ning erandina määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 214 lõikest 1 ei kehtestata eraldiste määra.

Artikkel 24

Õiglase riski jagamine ja solidaarsus

1. Liit ja liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed käesoleva määruse kohaldamisega seotud finants- ja õiguslike riskide minimeerimiseks. Selle eesmärgi saavutamiseks võtavad liikmesriigid kõik vajalikud meetmed kooskõlas aluslepingutega, ilma et see piiraks määruse (EL) nr 833/2014 artiklite 11, 11a, 11e ja 11f ning määruse (EL) [artikli 122 kohane määrus] artikli 5 kohaldamist.
2. Õiglase riski jagamise ja solidaarsuse tagamiseks hüvitab liit artikli 4 lõike 1 alusel kättesaadavaks teha võidava summa piires määruse (EL) nr 833/2014 artikli 5a lõike 7 viiendas lõigus ja määruse (EL) [artikli 122 kohane ettepanek] artikli 4 lõikes 4 osutatud summad, kui liikmesriik esitab nõuetekohaselt põhjendatud taotluse ja asjaomased menetlused algatatakse hiljemalt [16,5 aastat alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast]. Liit jätab endale kõik hüvitatud summadega seotud õigused.
3. Vajaduse korral kasutatakse lõikes 2 osutatud hüvitise maksmiseks osalust, mida liikmesriigid pakuvad tagasivõtmatu, tingimusteta ja nõudmisel väljamakstava tagatisena vastavalt artiklile 25.

4. Komisjon uurib kõiki võimalusi liikmesriikide kaitsmiseks, kui seda peaks õiglase riski jagamise ja solidaarsuse tõhustamiseks vaja olema.

Artikkel 25

Osalus liikmesriikide tagatiste vormis

1. Liikmesriigid võivad osaleda reparatsioonilaenule tagatise pakkumise teel kogusummas kuni 210 000 000 000 eurot kooskõlas artikli 4 lõikega 1 ning artikli 24 lõikes 2 osutatud õiglase riski jagamise ja solidaarsuse põhimõttega.
2. Kui liikmesriik osaleb, toimub see tagasivõtmatu, tingimusteta ja nõudmisel väljamakstava tagatise kujul, mille kohta sõlmitakse komisjoniga artikli 26 kohane tagatisleping.
3. Asjaomase liikmesriigi osaluse osakaal (panustamispõhimõte) käesoleva artikli lõikes 1 osutatud summas vastab selle liikmesriigi suhtelisele osakaalule liidu kogurahvatulus, mis tuleneb 2026. aasta eelarve kogutulu osa A osa („Liidu aastaeelarve rahastamine. Sissejuhatus“) tabeli 4 veerust 1, mis on esitatud [*liidu eelarveaasta 2026 üldeelarve vastuvõtmise kuupäev*] lõplikult vastu võetud liidu eelarveaasta 2026 üldeelarves.
4. Tagatis jõustub liikmesriigi suhtes kahes võrdses osas. Kohaldatakse järgmist:
  - a) tagatise esimene osa jõustub liikmesriigi suhtes kuupäeval, mil tema ja komisjoni vahel jõustub artiklis 26 osutatud tagatisleping;
  - b) tagatise teine osa jõustub liikmesriigi suhtes automaatselt 1. jaanuaril 2028, juhul kui ta ei ole teatanud komisjonile 31. detsembriks 2027, et tagatise teine osa ei jõustu tema suhtes 1. jaanuaril 2028. Kui tagatise teine osa ei ole esimese lause kohaselt jõustunud automaatselt, jõustub see liikmesriigi suhtes kuupäeval, mille ta teatab komisjonile.

Artikli 26 punkti c kohane kulude katmine vähendab artikli 4 lõike 1 kohaselt kättesaadava laenu summat komisjoni kindlaks määratava summa võrra.

5. Summasid, mis saadakse muude tagatiste realiseerimise tulemusena, mida ei rahastada artikli 23 lõikes 8 osutatud liidu likviidsusmehhanismi kaudu, käsitatakse määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 21 lõike 2 punkti a kohaselt sihtotstarbelise välistuluna, et täita finantsasutuste ees liidu finantskohustused, mis tulenevad artikli 4 lõikes 1 osutatud reparatsioonilaenu antavast abist.
6. Summad, mis Ukraina on maksnud või mis on temalt sisse nõutud seoses artikli 4 lõikes 1 osutatud reparatsioonilaenu antava abiga või mis on sisse nõutud artikli 24 lõikes 2 osutatud õiguse alusel, hüvitatakse erandina määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 214 lõike 4 punktist c pärast artikli 26 punkti a kohast tagatise realiseerimist liikmesriikidele kuni summani, mille ulatuses nende tagatise on artikli 26 punkti a kohaselt realiseeritud. Kui

Ukraina teeb selliseid makseid või temalt laekuvad sellised sissenõuded, osutab ta nendele reparatsioonilaenu maksetele, millega maksed või sissenõudmised seonduvad, ning tagatakse käesoleva määruse III ja IV peatüki raames välja makstud, kuid veel tagasi maksmata summade proportsionaalne tagasimaksmine või sissenõudmine. Sellisel alusel liikmesriikidele makstavate hüvitiste puhul tagatakse täielikult teatavate liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsepoliitika austamine ning võetakse arvesse kõigi liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsehuve.

Artikkel 26

Tagatislepingud

Komisjon sõlmib iga liikmesriigiga, kes annab artiklis 25 osutatud tagatise, tagatislepingu. Tagatislepingus sätestatakse tagatise andmist reguleerivad tingimused, mis on kõigile liikmesriikidele ühesugused, sealhulgas eelkõige sätted, millega:

- a) kehtestatakse liikmesriikidele kohustus täita komisjoni esitatud tagatise realiseerimise nõudeid seoses artiklis 23 osutatud rahastuse ning artikli 24 lõike 2 kohase õiglase riski jagamise ja solidaarsusega;
- b) tagatakse, et tagatise realiseerimine toimub:
  - i. artiklis 23 osutatud rahastuse puhul proportsionaalselt, võttes aluseks tagatise summa võrdluse kõigi jõustunud tagatiste, sealhulgas artikli 27 lõike 2 kohaselt antud kolmandate riikide tagatiste kumulatiivse ülemmääraga;
  - ii. artikli 24 lõike 2 kohaldamise puhul proportsionaalselt, võttes aluseks tagatise summa võrdluse liikmesriikide antud jõustunud tagatiste kumulatiivse ülemmääraga;
- c) nähakse ette, et tagatise realiseerimisega tagatakse liidu võime:
  - i. maksta tagasi artikli 23 kohaselt laenatud rahasaldod, juhul kui artikli 23 lõike 2 punkti d kohaselt saabub sellise summa tagasimaksmise tähtaeg, kuid Ukraina ei ole reparatsioonilaenu tagasi maksnud, sealhulgas juhul kui Ukrainal ei ole artikli 20 lõike 2 punkti a kohaselt tagasimaksekohustust, samuti vajaduse korral kulud, sealhulgas artikli 23 lõike 3 kolmanda lõigu punktis b osutatud kulud ja kursivahetuskulud;
  - ii. täita kõiki artikli 24 kohaseid nõudeid;
- d) määratakse kindlaks maksetingimused, sealhulgas antakse liikmesriikidele võimalus täita tagatise realiseerimise nõue raha andmise või artikli 23 lõikes 8 osutatud liidu likviidsusmehhanismi kasutamise teel;
- e) kehtestatakse artikli 23 lõikes 8 osutatud liidu likviidsusmehhanismiga seotud sätted kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikliga 223, sealhulgas: säte, et kui liikmesriik ei teata komisjonile viimase kindlaks määratud tähtaja jooksul, et ta kavatab kasutada tagatise realiseerimise nõude täitmiseks oma rahalisi vahendeid, eeldatakse, et ta taotleb liidu likviidsusmehhanismi kasutamist; maksimaalne summa, mille ulatuses liikmesriik võib liidu likviidsusmehhanismi kasutada ja mis võrdub asjaomase liikmesriigi tagatise maksimaalse väärtusega; iga liidu likviidsusmehhanismist tehtava väljamakse maksimaalne kestus, mis on rangelt

seotud eesmärgiga tagada võlainstrumendi tagasimaksmine; säte, et kõik liidule tekkinud kulud, mis on seotud finantsabiga, tasub finantsabi saav liikmesriik;

f) tagatakse, et tagatist ei saa enam realiseerida alates emmast-kummast järgmistest komisjoni teatatud kuupäevadest, olenevalt sellest, milline neist on varasem:

i. kuupäev, mil artikli 4 lõikes 5 sätestatud tingimused on täidetud, ilma et see mõjutaks käesoleva artikli punktist e tulenevaid kohustusi, mis on liikmesriigil täitmata, või

ii. kuupäev, mil i) lubatakse Venemaa Keskpanga reservide ja varade haldamisega seotud tehingud, sealhulgas tehingud mis tahes füüsilise isiku, üksuse või asutusega, kes tegutseb Venemaa Keskpanga nimel või juhiste alusel, nagu näiteks The Russian National Wealth Fund, ning ii) enam ei saa esitada täiendavaid nõudeid artikli 24 lõike 2 alusel.

Artikkel 27

Kolmandate riikide osalus

1. Kolmandad riigid võivad osaleda, pakkudes tagatise või toetades valuutariski juhtimist seoses artikli 23 kohaselt finantsasutustelt laenatud rahasaldode konverteerimisega.
2. Kui kolmas riik osaleb tagatise kaudu, toimub see tagasivõtmatu, tingimusteta ja nõudmisel väljamakstava tagatise kujul, mille kohta sõlmitakse komisjoniga tagatisleping. Kõnealune leping peab sisaldama artikli 26 punkt a, punkti b alapunkti i ja punkti c alapunkti i sätteid *mutatis mutandis*. Sellised tagatised lisanduvad artikli 25 kohaselt liikmesriikidelt saadud tagatistele.
3. Kui kolmas riik osaleb, toetades valuutariski juhtimist seoses artikli 23 kohaselt finantsasutustelt laenatud rahasaldode konverteerimisega, sõlmib komisjon temaga lepingu, milles nähakse ette sellise osaluse jaoks vajalik kord. Sellist osalust käsitatakse sihtotstarbelise välistuluna määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 21 lõike 2 punkti e tähenduses.
4. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu käesoleva artikli alusel sõlmitud osaluslepingutest samal ajal ning viivitamata.

Artikkel 28

Salastatud teavet ja tundlikku teavet reguleerivate eeskirjade kohaldamine

1. Käesoleva määruse alusel loodud, käideldud, säilitatud, vahetatud või jagatud salastatud teavet kaitstakse asjakohasel viisil kooskõlas julgeolekunormidega, mis on sätestatud komisjoni otsuses (EL, Euratom) 2015/444 või nõukogus kokku tulnud Euroopa Liidu liikmesriikide vahelises kokkuleppes, mis käsitleb Euroopa Liidu huvides vahetatava salastatud teabe kaitset.
2. Selleks et hõlbustada salastatud teabe ja tundliku teabe vahetamist komisjoni ja Ukraina vahel, ning kui see on asjakohane, liikmesriikidega, kasutab komisjon turvalist teabevahetussüsteemi.
3. Komisjonil on juurdepääs teabele, sealhulgas ajalasele teabele, mis on vajalik talle käesoleva määrusega pandud ülesannete täitmiseks, eelkõige väljamaksete tegemise tingimuste täitmise kontrollimiseks ning kontrollide, läbivaatamiste, auditite, uurimiste ja aruannete ning artiklis 20 osutatud kontrollide ja auditite tegemiseks.
4. Käesoleva määruse kohaldamisel saadud teavet kasutatakse üksnes sel eesmärgil, milleks seda taotleti.
5. Komisjon ja liikmesriigid tagavad kaubandus- ja ärisaladuste ning muu käesoleva määruse kohaldamise käigus saadud ja koostatud tundliku teabe kaitse vastavalt liidu ja liikmesriigi õigusele.

VI PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 29

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklis 13 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks pärast seitsme päeva möödumist käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 13 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu*

Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 13 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 30

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 31

Reparatsioonilaenu dialoog

1. Liidu institutsioonide, eelkõige Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahelise dialoogi tõhustamiseks ning suurema läbipaistvuse ja vastutuse tagamiseks võib Euroopa Parlamendi pädev komisjon kutsuda Euroopa Komisjoni arutama käesoleva määruse rakendamist.
2. Euroopa Parlament võib reparatsioonilaenu kohta arvamust avaldada resolutsioonides.
3. Komisjon võtab arvesse kõiki reparatsioonilaenu dialoogi käigus, sealhulgas võimalikes Euroopa Parlamendi resolutsioonides, väljendatud seisukohtadega seotud üksikasju.

Artikkel 32

Euroopa Parlamendi ja nõukogu teavitamine

1. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu käesoleva määruse, sealhulgas selle artikli 4 lõike 4, artikli 6 lõike 1, artikli 7 lõike 5, artikli 11 lõike 4, artikli 20 lõike 3, artikli 22 lõike 2, artikli 24 lõike 2, artikli 25 lõike 2 ja artikli 27 lõike 1 rakendamisega seotud arengutest ning esitab neile institutsioonidele asjakohased dokumendid põhjendamatu viivitusega. Teave, mille komisjon edastab seoses käesoleva määrusega või selle rakendamisega nõukogule, tehakse samal ajal kättesaadavaks Euroopa Parlamendile, kohaldades vajaduse korral konfidentsiaalsuskorda.

2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga aasta 30. juuniks aruande käesoleva määruse rakendamise kohta eelnenud aastal, sealhulgas hinnangu määruse rakendamise kohta. Selles aruandes:

- a) analüüsitakse reparaatsioonilaenu rakendamise edenemist ning
- b) hinnatakse Ukraina majanduslikku olukorda ja väljavaateid ning edusamme, mida on tehtud artikli 11 lõikes 1 osutatud poliitiliste tingimuste rakendamisel.

3. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 31. detsembriks 2031 hindamisaruande, milles hinnatakse käesoleva määruse alusel antud reparaatsioonilaenu tulemusi ja tõhusust ning seda, mil määral on see aidanud kaasa abi eesmärkide saavutamisele.

Artikkel 33

Määruse (EL) 2024/792 muutmine

Määrust (EL) 2024/792 muudetakse järgmiselt.

1. Artikli 6 lõikesse 4 lisatakse järgmine lõik:

„Määruse (EL) [*reparaatsioonilaenu määrus*] artikli 8 lõike 2 punkti a alapunkti ii kohaselt kättesaadavaks tehtud summasid rakendatakse III peatüki kohaselt laenu vormis antava täiendava rahalise toetusena ning see lisandub lõigetes 2 ja 3 osutatud summadele.“

2. Artikli 22 lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:

„Artikli 19 lõikes 1 osutatud nõukogu rakendusotsuse vastuvõtmisel sõlmib komisjon Ukrainaga artikli 6 lõike 4 teises lõigus osutatud summa kohta käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud laenulepingu muudatuse või lisandi, et tagada nimetatud summa rakendamine vastavalt III peatükile, välja arvatud selle sätted, milles käsitletakse laenu kestust ja tagasimaksmist, mida reguleeritakse määruse (EL) [*reparaatsioonilaenu määrus*] sätetega.“

Artikkel 34

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTS- JA DIGISELGITUS

1.	ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK	3
1.1.	Ettepaneku/algatuse nimetus	3
1.2.	Asjaomased poliitikavaldkonnad	3
1.3.	Eesmärgid	3
1.3.1.	Üldeesmärgid	3
1.3.2.	Erieesmärgid	3
1.3.3.	Oodatavad tulemused ja mõju	3
1.3.4.	Tulemusnäitajad	3
1.4.	Ettepanek/algatus käsitleb	4
1.5.	Ettepaneku/algatuse põhjendused	4
1.5.1.	Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava	4
1.5.2.	ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud. ..	4
1.5.3.	Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid	4
1.5.4.	Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega	5
1.5.5.	Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang	5
1.6.	Ettepaneku/algatuse ja selle finantsmõju kestus	6
1.7.	Kavandatud eelarve täitmise viis(id)	6
2.	HALDUSMEETMED	8
2.1.	Järelevalve ja aruandluse reeglid	8
2.2.	Haldus- ja kontrollisüsteem(id)	8
2.2.1.	Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus	8
2.2.2.	Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta	8
2.2.3.	Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal)	8
2.3.	Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed	9
3.	ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU	10
3.1.	Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub	10
3.2.	Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele	12

3.2.1.	Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade.....	12
3.2.1.1.	Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud.....	12
3.2.1.2.	Sihotstarbelisest välistulust saadavad assigneeringud	17
3.2.2.	Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund	22
3.2.3.	Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade	24
3.2.3.1.	Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud	24
3.2.3.2.	Sihotstarbelisest välistulust saadavad assigneeringud	24
3.2.3.3.	Assigneeringud kokku.....	24
3.2.4.	Hinnanguline personalivajadus	25
3.2.4.1.	Rahastatakse heakskiidetud eelarvest	25
3.2.4.2.	Rahastatakse sihotstarbelisest välistulust.....	26
3.2.4.3.	Personalivajadus kokku.....	26
3.2.5.	Hinnanguline mõju digitehnoloogiaga seotud investeeringutele – ülevaade.....	28
3.2.6.	Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.....	28
3.2.7.	Kolmandate isikute rahaline osalus.....	28
3.3.	Hinnanguline mõju tuludele.....	29
4.	DIGIMÕÕDE.....	29
4.1.	Diginõuded.....	30
4.2.	Andmed.....	30
4.3.	Digilahendused.....	31
4.4.	Koostalitlusvõime hindamine	31
4.5.	Digimõõdme rakendamist toetavad meetmed.....	32

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega nähakse ette Ukrainale antav reparatsioonilaen ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrust (EL) 2024/792, millega luuakse Ukraina rahastu.

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

Majandus- ja rahandusküsimused ning kaitsetööstuse toetamine.

1.3. Eesmärgid

1.3.1. Üldeesmärgid

Üldeesmärk on anda Ukrainale majandusabi, et aidata tal katta rahastamisvajadusi, mis tulenevad eelkõige Venemaa agressioonisõjast ja sellest, et Venemaa ei maksa talle reparatsioone. Reparatsioonilaenuga antakse Ukrainale prognoositavat, pidevat, korralduslikult, paindlikku ja õigeaegset finants- ja majandusabi.

1.3.2. Erieesmärgid

Toetada Ukraina makromajanduslikku finantsstabiilsust, leevendades tema välis- ja siserahastamise piiranguid, ning toetada Ukraina kaitsetööstuse suutlikkust majandus-, finants- ja tehnilise koostöö kaudu.

1.3.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Märkige, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

Ukrainale antakse kriisiolukorra tõttu piisavat ja pidevat rahalist toetust. Reparatsioonilaenuga aidatakse rahuldada Ukraina eelarve- ja kaitsevajadusi lähitulevikus.

1.3.4. Tulemusnäitajad

Märkige, milliste näitajate abil jälgitakse edusamme ja saavutusi.

Ukraina ametiasutused peavad esitama korrapäraselt aruandeid reparatsioonilaenu raames antud abi rakendamise kohta. Komisjoni talitused suhtlevad tihedalt Ukraina rahastajate platvormiga, et saada kasu vastavate rahastajate käimasolevast tegevusest.

Rahastamispiirangute leevendamise eesmärgi täitmise kontrollimiseks peavad Ukraina ametiasutused enne makromajandusliku finantsabi osamakse tegemist esitama aruande selle kohta, kas kokkulepitud poliitilised tingimused on täidetud. Komisjoni talitused jätkavad Ukraina rahanduse juhtimise jälgimist ka pärast 2020. aasta juunis esitatud tegevusanalüüsi riigi rahastamis- ja halduskorra kohta.

Nõukogule ja Euroopa Parlamendile tuleb esitada igal aastal aruanne käesoleva määruse rakendamise kohta. Komisjon viib läbi reparatsioonilaenu järeelhindamise.

1.4. Ettepanek/algatus käsitleb

uut meetet

uut meetet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest³³

³³ Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktidele a või b.

“ olemasoleva meetme pikendamist

“ ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Reparatsioonilaenu rakendamiseks sõlmib komisjon Ukrainaga reparatsioonilaenulepingu, milles sätestatakse üksikasjalikult reparatsioonilaenu finantstingimused.

Komisjon sõlmib iga tagatist andva liikmesriigiga tagatislepingu, milles sätestatakse tagatise tingimused, mis on kõigile liikmesriikidele ühesugused. Oma tagatise võivad anda ka kolmandad riigid.

Pärast reparatsioonilaenulepingu sõlmimist ja vajalike tagatiste andmist makstakse reparatsioonilaenu välja, kui Ukraina on esitanud oma rahastamisstrateegia ja see on saanud positiivse hinnangu. Lisaks peavad komisjon ja Ukraina ametiasutused sõlmima eelarveabi kohta vastastikuse mõistmise memorandumid. Seejärel sõltuvad nii eelarveabi kui ka Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks antava abi väljamaksed asjakohaste tingimuste täitmisest.

Reparatsioonilaenu haldab komisjon. Kohaldatakse õigusnormide rikkumiste, sealhulgas pettuste ärahoidmist käsitlevaid erisätteid, mis on kooskõlas finantsmäärusega, sealhulgas määruse (EL) 2024/792 kohase raamlepingu asjakohaseid sätteid liidu finantshuvide tagamise kohta. Komisjon ja Ukraina ametiasutused lepivad kokku vastastikuse mõistmise memorandumis, millega nähakse ette aruandlusnõuded.

1.5.2. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

ELi tasandi meetme põhjused (*ex-ante*). Käesolev ettepanek lähtub vajadusest tegutseda ühtselt, sest liikmesriigid üksi ei suuda Ukrainat piisavas mahus toetada, ja see eesmärk on paremini saavutatav ELi tasandil. Peamiselt on see tingitud liikmesriikide fiskaalvõimekusest ja eelarvepiirangutest ning vajadusest tegevust kindlakäeliselt koordineerida, et maksimeerida toetuse ulatust ja tulemuslikkust, ent samas vältida Ukraina ametiasutuste halduskoormuse suurendamist, kuna need on praegustes oludes juba niigi üle koormatud.

Algatus on kooskõlas ELi eesmärgiga toetada Ukrainat. Sellega tugevdatakse liidupoolse majandusliku ja kaitsealase toetuse meetmeid ning liidu algatuse koordineerida mitmepoolseid meetmeid.

Oodatav tekkiv ELi lisaväärtus (*ex-post*). Muude ELi vahenditega võrreldes on meetmete eeldatav ELi lisaväärtus see, et nende abil on võimalik kiiresti hakata toetama makromajanduslikku finantsstabiilsust, leevendades Ukraina välis- ja siserahastamise piiranguid, ning toetada Ukraina kaitsetööstuse suutlikkust aruandlusnõuetele sobivas raamistikus.

1.5.3. *Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid*

Ukrainale varem antud makromajandusliku finantsabi kohta tehakse järelhindamine. Varasema Ukrainale antud makromajandusliku finantsabi järelhindamine on näidanud, et abi on eesmärkide, eelarve ja poliitikaeesmärkide seisukohast olnud üldiselt väga asjakohane. Kokkuvõttes on sel olnud suur osa selles, et aidata Ukrainal lahendada probleeme oma maksebilansiga ja viia ellu peamisi struktuurireforme, millega stabiliseerida majandust ja parandada välisvõla teenindamise võime jätkusuutlikkust. See on võimaldanud eelarvekokkuvõtteid ja rahalist kasu, aidanud kaasata täiendavat rahalist toetust ning suurendanud investorite usaldust.

1.5.4. *Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega*

Ettepanek on kooskõlas 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku ülemmääradega. Reparatsioonilaen on kooskõlas ka käimasoleva rahalise toetuse andmisega Ukrainale Ukraina laenukoostöö mehhanismi abil ja sellega seotud erakorralise tulu kiirendamise kahepoolsete laenudega, mida annavad G7 riigid.

Reparatsioonilaenu vahendeid saadakse laenudest, mis võetakse komisjoni ja asjaomaste finantsasutuste vahelise spetsiaalse võlainstrumendi kaudu. Liikmesriigid annavad võetavatele laenudele oma tagatise. Neid laene võivad tagada ka kolmandad riigid. Võttes arvesse finantsriske ja eelarve katvust, ei tohiks käesoleva määruse alusel laenudena antava toetuse jaoks ette näha üle ülemmäära tagatavaid eraldisi ning erandina määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 214 lõikest 1 ei tohiks kehtestada eraldiste määra.

1.5.5. *Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang*

Kavas on anda laenu, mille rahastamiseks võetakse laenuks liidu finantsasutuste rahasaladod, mis kogunevad seetõttu, et Venemaa Keskpanga varade ja reserveidega ei ole lubatud teha tehinguid. See on kõige kulutõhusam võimalus pakkuda ELi rahastust, ja suurendab selle rahastuse mõju. Muud võimalused, näiteks liikmesriikide antavad toetused või liidu võetavad laenud, mille toetuseks sõlmitakse liikmesriikidega osaluslepingud, põhjustavad liikmesriikidele eeldatavasti eelarvekulusid.

1.6. Ettepaneku/algatuse ja selle finantsmõju kestus

Piiratud kestusega

- kehtib alates 1. detsembrist 2025 kuni 31. detsembrini 2030, välja arvatud sihtotstarbeline eelarveabi, mis on kättesaadav kuni 31. detsembrini 2055.
- finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA ja maksete assigneeringutele ajavahemikul AAAA–AAAA.

Piiramatu kestusega

1.7. Kavandatud eelarve täitmise viis(id)

Eelarve otsene täitmine komisjoni poolt

- tema talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;
- rakendusametite kaudu

Eelarve jagatud täitmine koostöös liikmesriikidega

Eelarve kaudne täitmine, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
- rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);
- Euroopa Investeerimispannale ja Euroopa Investeerimisfondile;
- finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;
- avalik-õiguslikele asutustele;
- avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, sel määral, mil neile antakse piisavad finantstagatised;
- liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kellele antakse piisavad finantstagatised;
- asutustele või isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ühise välis- ja julgeolekupoliitika erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis;
- liikmesriigis asutatud asutustele, kelle suhtes kohaldatakse liikmesriigi eraõigust või liidu õigust ja kellele võib kooskõlas valdkondlike normidega usaldada liidu rahaliste vahendite või eelarveliste tagatiste haldamise niivõrd, kui võrd selliseid asutusi kontrollivad avalik-õiguslikud asutused või avalikke teenuseid osutavad eraõiguslikud asutused ja kontrollivad organid annavad neile solidaarvastutuse vormis piisavad finantstagatised või samaväärsed finantstagatised, mis võivad iga meetme puhul piirduda liidu toetuse maksimumsummaga.

Märkused

-

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse reeglid

Kohaldatakse määruse (EL, Euratom) 2024/2509 kohaseid järelevalve- ja aruandluskohustusi.

Komisjoni talitused teostavad meetme üle järelevalvet vastavalt reparatsioonilaenu raames antud abi rakendamisele.

Lisaks teostatakse järelevalvet ka Ukraina ametiasutustega vastastikuse mõistmise memorandumis kokku lepitud konkreetsete meetmete üle. Komisjon kontrollib vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud poliitiliste tingimuste täitmist. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu kõnealuse kontrolli tulemustest.

Meetme järelevalves võetakse arvesse ka tulemusi, mida annab koostöö Ukraina ametiasutustega, sealhulgas rahastamisaotlusi ja neis sisalduvat teavet Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetuseks antava abi kohta.

Selleks et Euroopa Parlament ja nõukogu saaksid jälgida käesoleva määruse rakendamist, peaks komisjon neid korrapäraselt teavitama käesoleva määruse kohase liidu abiga Ukrainale seotud asjade käigust ning edastama neile asjakohased dokumendid.

Läbipaistvuse ja vastutavuse tagamiseks peaks komisjon selliste aruandlus- ja järelevalvenõuete asjakohasuse korrapäraselt läbi vaatama ning esitama selle kohta Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruandeid.

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 31. detsembriks 2031 järelevalvete aruande, milles hinnatakse käesoleva määruse alusel antud reparatsioonilaenu tulemusi ja tõhusust ning seda, mil määral on see aidanud kaasa abi eesmärkide saavutamisele.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. *Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus*

Käesoleva ettepaneku alusel rahastatavaid meetmeid rakendab komisjon otsese eelarve täitmise korras. Komisjon teeb reparatsioonilaenu raames antava rahalise toetuse kättesaadavaks tingimusel, et liikmesriigid on sellele andnud oma tagatise. Rahaliste vahendite väljamaksmist saab 2026. ja 2027. aastal ning pärast seda korraldada kiiresti. Selleks et hõlbustada liikmesriikide likviidsuse juhtimist ja tagada prognoositavus tagatise sissenõudmise korral, peaks komisjon looma likviidsusmehhanismi.

2.2.2. *Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta*

Komisjonil on juurdepääs teabele, sealhulgas sajalasele teabele, mida ta vajab talle käesoleva määrusega antud ülesannete täitmiseks, sealhulgas väljamaksete tegemise tingimuste täitmise kontrollimiseks ning selleks, et teostada kontrolli, hindamist, auditeid ja uurimisi, koostada aruandeid ning viia läbi artiklis 20 osutatud kontrollid ja auditeid.

Reparatsioonilaenuga seotud liidu finantshuvide kaitsmiseks peaks komisjoni ja Ukraina ametiasutuste vahel sõlmitav reparatsioonilaenuleping sisaldama sätteid, mis

on kooskõlas Ukraina rahastu raames sõlmitud raamlepingus sätestatud õiguste, vastutuse ja kohustustega. Ukraina kasutab samu juhtimis- ja kontrollisüsteeme, mis on ette nähtud määruse (EL) 2024/792 kohase Ukraina kavaga.

Ukraina peab igal kuul esitama aruande kõigi maksete kohta. Ta avab erikonto, mille ainus eesmärk on hallata tema kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks antud finants- ja majandusabi. Sellelt kontolt tehakse kõik lepingute ja kokkulepete kohased maksed, mida taotletakse eesmärgiga saada abi Ukraina kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks. Komisjonile antakse selle konto üle järelevalve teostamise õigus.

Lisaks, kui tehakse kindlaks, et Ukraina on seoses reparatsioonilaenu haldamisega osalenud pettuses, korrupsioonis või muus liidu finantshuve kahjustavas ebaseaduslikus tegevuses, võib liit nõuda reparatsioonilaenu ennetähtaegset tagasimaksmist.

Teabe konfidentsiaalsusega seotud riskide maandamiseks tuleks käesoleva määruse alusel loodavat, käideldavat, säilitatavat, vahetatavat ja edastatavat salajast teavet kaitsta kas vastavalt julgeolekunormidele, mis on sätestatud komisjoni otsuses (EL, Euratom) 2015/444, või nõukogus kokku tulnud Euroopa Liidu liikmesriikide vahelisele kokkuleppele, mis käsitleb Euroopa Liidu huvides vahetatava salastatud teabe kaitset. Komisjon peaks salajase ja konfidentsiaalse teabe vahetamiseks Ukraina ja asjakohastel juhtudel ka liikmesriikidega kasutama turvalist teabevahetussüsteemi.

Komisjon peaks salajase ja konfidentsiaalse teabe vahetamiseks Ukraina ja asjakohastel juhtudel ka liikmesriikidega kasutama turvalist teabevahetussüsteemi.

2.2.3. Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal)

Olemasolevad kontrollisüsteemid on seni taganud makromajandusliku finantsabi maksete tegeliku veamäära 0 %. Pettuse, korrupsiooni ja ebaseadusliku tegevuse juhtumeid ei ole teada. Meetmete puhul kasutatakse selget sekkumisloogikat, mis võimaldab komisjonil hinnata nende meetmete mõju. Kontrollimine võimaldab kindlaks teha tegevuse seaduslikkuse ning selle, kas poliitikaeesmärgid ja prioriteedid on saavutatud.

Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed

Komisjoni ja Ukraina ametiasutuste vahel sõlmitavas reparatsioonilaenulepingus sätestatakse, et Ukraina kasutab samu juhtimis- ja kontrollisüsteeme, mida näeb ette 20. juunil 2024 jõustunud määrusega (EL) 2024/792 kehtestatud Ukraina kava. Sellega tagatakse, et makromajandusliku finantsabi laenuga seotud liidu finantshuvid on tõhusalt kaitstud. Ühtlasi nähakse ette asjakohased meetmed kõnealuse abiga seotud pettuste, korrupsiooni ja muude rikkumiste ärahoidmiseks ja tõkestamiseks. Samuti antakse sellega finantsmääruse kohaselt komisjonile, Euroopa Pettustevastasele Ametile (OLAF), Euroopa Kontrollikoja ja vajaduse korral Euroopa Prokuratuurile vajalikud õigused ja juurdepääs; sealhulgas annavad sellised õigused ja juurdepääsu kolmandad isikud, kes on seotud liidu vahendite rakendamisega reparatsioonilaenu kättesaadavuse perioodil ja pärast seda. Samuti peaks Ukraina teatama komisjonile Ukraina rahastu rakendamise raamlepingus sätestatud korra kohaselt rahaliste vahendite kasutamisega seotud rikkumistest.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr	Liigendatud/liigendamata ³⁴	EFTA riigid ³⁵	Kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaadid ³⁶	Muud kolmandad riigid	Muu sihtotstarbeline tulu
	[XX.YY.YY.YY]	Liigendatud/liigendamata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr	Liigendatud/liigendamata	EFTA riigid	Kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaadid	Muud kolmandad riigid	Muu sihtotstarbeline tulu
	[XX.YY.YY.YY]	Liigendatud/liigendamata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

³⁴ Liigendatud = liigendatud assigneeringud / liigendamata = liigendamata assigneeringud.

³⁵ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

³⁶ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaadid.

3.2. Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele

3.2.1. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade

- Ettepanek/algatus ei nõua tegevusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus nõuab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.1.1. Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik		Nr					
DG: <.....>			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
			2024	2025	2026	2027	
Tegevusassigneeringud							
Eelarverida	Kulukohustused	(1a)					0,000
	Maksed	(2a)					0,000
Eelarverida	Kulukohustused	(1b)					0,000
	Maksed	(2b)					0,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud							
Eelarverida		(3)					0,000
DG <.....> assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 1a + 1b + 3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	= 2a + 2b + 3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
			2024	2025	2026	2027	
Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU	(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI <...> assigneeringud KOKKU	Kulukohustused = 4 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed = 5 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
		Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
• Tegevusassigneeringud KOKKU (kõik rubriigid)	Kulukohustused (4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed (5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
• Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU (kõik rubriigid)	(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide 1–6 assigneeringud KOKKU (vajalikud vahendid)	Kulukohustused = 4 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed = 5 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	Rubriik „Halduskulud“				
		Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
• Personalikulud		0,000	0,000	11,554	11,554	23,108
• Muud halduskulud		0,000	0,000	0,659	0,659	1,318
KOKKU		0,000	0,000	12,213	12,213	24,426
		Assigneeringud				

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	0,000	0,000	12,213	12,213	24,426
---	--	--------------	--------------	---------------	---------------	---------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku	Kulukohustused	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIKIDE 1–7 assigneeringud KOKKU	Maksed	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.1.2. Sihtotstarbelisest välistulust saadavad assigneeringud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Nr					
--	----	--	--	--	--	--

DG: <.....>			Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
Tegevusassigneeringud							
Eelarverida	Kulukohustused	(1a)					0,000
	Maksed	(2a)					0,000
Eelarverida	Kulukohustused	(1b)					0,000
	Maksed	(2b)					0,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud							
Eelarverida		(3)					0,000
DG <.....>	Kulukohustused	= 1a + 1b + 3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

assigneeringud KOKKU		Maksed	= 2a + 2b + 3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
				Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
				2024	2025	2026	2027	
Tegevusassigneeringud	KOKKU	Kulukohustused	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
		Maksed	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Eriprogrammide vahenditest haldusassigneeringud KOKKU		rahastatavad	(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI <...> assigneeringud KOKKU		Kulukohustused	= 4 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
		Maksed	= 5 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
				Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
				2024	2025	2026	2027	
Tegevusassigneeringud	KOKKU	Kulukohustused	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
		Maksed	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Eriprogrammide vahenditest haldusassigneeringud KOKKU		rahastatavad	(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI <...> assigneeringud KOKKU		Kulukohustused	= 4 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
		Maksed	= 5 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
				Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027
				2024	2025	2026	2027	

							KOKKU
• Tegevusassigneeringud KOKKU (kõik rubriigid)	Kulukohustused	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
• Eiprogrammide vahenditest haldusassigneeringud KOKKU (kõik rubriigid)	rahastatavad	(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide 1–6 assigneeringud KOKKU (vajalikud vahendid)	Kulukohustused	= 4 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	= 5 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	Rubriik „Halduskulud“
---	----------	-----------------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

DG: <.....>	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
• Personalikulud	0,000	0,000	11,554	11,554	23,108
• Muud halduskulud	0,000	0,000	0,659	0,659	1,318
DG <.....> KOKKU	0,000	0,000	12,213	12,213	24,426

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	0,000	0,000	12,213	12,213	24,426
---	--	--------------	--------------	---------------	---------------	---------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	---

Mitmeaastase finantsraamistiku	Kulukohustused	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIKIDE 1–7 assigneeringud KOKKU	Maksed	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.2. Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund (ei täideta detsentraliseeritud asutuste puhul)

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Märkige eesmärgid ja väljundid			Aasta 2024		Aasta 2025		Aasta 2026		Aasta 2027		Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)						KOKKU	
	VÄLJUNDID																	
	↓	Väljundi liik ³⁷	Keskmine kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Väljundite arv kokku
ERIEESMÄRK nr 1 ³⁸ ...																		
-	Väljund																	
-	Väljund																	
-	Väljund																	
Erieesmärk nr 1 kokku																		
ERIEESMÄRK nr 2 ...																		
-	Väljund																	
Erieesmärk nr 2 kokku																		
KOKKU																		

³⁷ Väljunditena käsitatakse tarnitud tooteid ja osutatud teenuseid (rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

³⁸ Vastavalt punktile 1.3.2 „Erieesmärgid“.

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade

- Ettepanek/algatus ei nõua haldusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus nõuab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.3.1. Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud

HEAKSKIIDETUD EELARVE	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	2021–2027 KOKKU
	2024	2025	2026	2027	
RUBRIIK 7					
Personalikulud	0,000	0,000	11,554	11,554	23,108
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,659	0,659	1,318
RUBRIIK 7 kokku	0,000	0,000	12,213	12,213	24,426
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud					
Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOKKU					
	0,000	0,000	12,213	12,213	24,426

3.2.3.2. Sihtotstarbelisest välistulust saadavad assigneeringud

SIHTOTSTARBELINE VÄLISTULU	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	2021–2027 KOKKU
	2024	2025	2026	2027	
RUBRIIK 7					
Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIK 7 kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud					
Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOKKU					
	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.3.3. Assigneeringud kokku

KOKKU HEAKSKIIDETUD EELARVE + SIHTOTSTARBELINE VÄLISTULU	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	2021–2027 KOKKU
	2024	2025	2026	2027	
RUBRIIK 7					
Personalikulud	0,000	0,000	11,554	11,554	23,108
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,659	0,659	1,318
RUBRIIK 7 kokku	0,000	0,000	12,213	12,213	24,426
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud					
Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOKKU	0,000	0,000	12,213	12,213	24,426

3.2.4. Hinnanguline personalivajadus

- Ettepanek/algatus ei nõua personali kasutamist
- Ettepanek/algatus nõuab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.4.1. Rahastatakse heakskiidetud eelarvest

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

HEAKSKIIDETUD EELARVE	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)				
20 01 02 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	0	0	44	44
20 01 02 03 (ELi delegatsioonides)	0	0	10	10
01 01 01 01 (kaudne teadustegevus)	0	0	0	0
01 01 01 11 (otsene teadustegevus)	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige)	0	0	0	0
• Koosseisuväline personal (täistööaja ekvivalendina)				
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid)	0	0	2	2
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja noored eksperdid ELi delegatsioonides)	0	0	0	0
Haldustoetuse eelarverida [XX.01.YY.YY] - peakorteris	0	0	0	0
[XX.01.YY.YY] - ELi delegatsioonides	0	0	0	0
01 01 01 02 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid kaudse teadustegevuse valdkonnas)	0	0	0	0
01 01 01 12 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid otsese teadustegevuse valdkonnas)	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriik 7	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriigist 7 välja jäävad kulud	0	0	0	0
KOKKU	0	0	56	56

3.2.4.2. Rahastatakse sihtotstarbelisest välistulust

SIHTOTSTARBE LINE VÄLISTULU	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)				
20 01 02 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	0	0	0	0
20 01 02 03 (ELi delegatsioonides)	0	0	0	0
01 01 01 01 (kaudne teadustegevus)	0	0	0	0
01 01 01 11 (otsene teadustegevus)	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige)	0	0	0	0
• Koosseisuväline personal (täistööaja ekvivalendina)				
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid)	0	0	0	0
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja noored eksperdid ELi delegatsioonides)	0	0	0	0
Haldustoetuse - peakorteris	0	0	0	0

eelarverida [XX.01.YY.YY]	- ELi delegatsioonides	0	0	0	0
01 01 01 02 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid kaudse teadustegevuse valdkonnas)		0	0	0	0
01 01 01 12 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid otsese teadustegevuse valdkonnas)		0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriik 7		0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriigist 7 välja jäävad kulud		0	0	0	0
KOKKU		0	0	0	0

3.2.4.3. Personalivajadus kokku

HEAKSKIIDETUD EELARVE + SIHTOTSTARBELINE VÄLISTULU KOKKU	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)				
20 01 02 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	0	0	44	44
20 01 02 03 (ELi delegatsioonides)	0	0	10	10
01 01 01 01 (kaudne teadustegevus)	0	0	0	0
01 01 01 11 (otsene teadustegevus)	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige)	0	0	0	0
• Koosseisuväline personal (täistööaja ekvivalendina)				
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid)	0	0	2	2
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja noored eksperdid ELi delegatsioonides)	0	0	0	0
Haldustoetuse eelarverida [XX.01.YY.YY] - peakorteris	0	0	0	0
- ELi delegatsioonides	0	0	0	0
01 01 01 02 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid kaudse teadustegevuse valdkonnas)	0	0	0	0
01 01 01 12 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid otsese teadustegevuse valdkonnas)	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriik 7	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriigist 7 välja jäävad kulud	0	0	0	0
KOKKU	0	0	56	56

12 ametikohta ja 2 täistööajale taandatud töötajat saadakse komisjoni piiratud ümberpaigutamiseservist.

Käesoleva ettepaneku rakendamiseks on lisaks ametikohtade loetelus olevatele kohtadele vaja veel 42 ametikohta, mida rahastatakse rubriigist 7 nagu ka tavapäraseid töökohti. Sellekohane taotlus esitatakse seadusandliku menetluse raames.

Kõiki ametikohti rahastatakse rubriigist 7.

Ettepaneku rakendamiseks vajatav personal (täistööaja ekvivalendina)

	Kaetakse komisjoni talituste olemasolevast personalist	Erakorraline lisapersonal*		
		Rahastatakse rubriigist 7 või teadusuuringute	Rahastatakse BA ridadelt	Rahastatakse tasudest

		eelarveridadel		
Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad	12 ametikohta	42 ametikohta	-	
Koosseisuväline personal (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud)	2 lepingulist töötajat			

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	54 ametnikku ja ajutist teenistajat , kelle tööülesanded on järgmised: <ul style="list-style-type: none"> - Programmitöö/eksperdirühm/komitee - Rakendamine: horisontaalsed ülesanded, temaatilised ja tehnilised eksperditeadmised ELi ja Ukraina küsimustega tegelevates struktuuriüksustes - Ukraina rahastamisstrateegia - Makromajandusliku finantsabiga seotud tegevus - Audit ja kontroll - Õiguslane tegevus - Raharingluse kujundamine - Arvepidamine - Eelarvelise manööverdamisruumi säilitamine - Lühiajalised laenud (tagasimaksete tegemiseks finantsasutustele) ja pikemaajalised võlad - Sissenõutavad rahalised maksed, arveldusaruandlus jms - Lepingute haldamine
Koosseisuvälised töötajad	2 täistööajale taandatud töötajat programmitöö/eksperdirühma/komitee jaoks

3.2.5. Hinnanguline mõju digitehnoloogiaga seotud investeeringutele – ülevaade

Kohustuslik: järgmises tabelis tuleks esitada parim hinnang ettepanekust/algatusest tulenevate digitehnoloogiaga seotud investeeringute kohta.

Erandkorras, kui see on vajalik ettepaneku/algatuse rakendamiseks, tuleks rubriigi 7 assigneeringud esitada selleks ettenähtud eelarveraal.

Rubriikide 1–6 assigneeringuid tuleks kajastada „tegevusvaldkonna IT-kuludena, mis on eraldatud rakenduskavadele“. Nende kulud kuuluvad tegevuseelarvesse, mida kasutatakse otseselt algatuse rakendamisega seotud IT-platvormide/vahendite taaskasutamiseks/ostmiseks/arendamiseks ja nendega seotud investeeringuteks (nt litsentsid, uuringud, andmete säilitamine jne). Selles tabelis esitatud teave peaks olema kooskõlas 4. jaos „Digimõõde“ esitatud üksikasjadega.

Digi- ja IT-assigneeringud KOKKU	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane
---	-------	-------	-------	-------	---------------------

	2024	2025	2026	2027	finantsraamistik 2021– 2027 KOKKU
RUBRIIK 7					
Institutsiooni tasandi IT-kulud	0,000	0,000	0,443	0,443	0,886
RUBRIIK 7 kokku	0,000	0,000	0,443	0,443	0,886
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud					
Politiikavaldkondade IT-kulud rakenduskavadele	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOKKU					
	0,000	0,000	0,443	0,443	0,886

3.2.6. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

Ettepanek/algatus:

- on täielikult rahastatav mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi sisese vahendite ümberpaigutamise kaudu
- tingib mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi mittesihotstarbelise varu ja/või mitmeaastase finantsraamistiku määruces sätestatud erivahendite kasutuselevõtu
- nõuab mitmeaastase finantsraamistiku muutmist

3.2.7. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

- ei näe ette kolmandate isikute poolset kaasrahastamist

näeb ette kolmandate isikute poolse kaasrahastuse, mille hinnanguline summa on järgmine: kolmandate riikidel on võimalik rahaliselt osaleda, kuid see ei ole kohustuslik, sest ettepanek põhineb liikmesriikide tagatistel. Assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Kokku
Nimetage kaasrahastav asutus					
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU					

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele
- Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
  - omavahenditele
  - muudele tuludele
  - märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida	Jooksval eelarveaastal kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ³⁹			
		Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
Punkt 6 6 4 2 – Ukraina laenukoostöö mehhanism – Sihtotstarbeline tulu					

Sihtotstarbeliste tulude puhul märkige, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave).

4. DIGIMÕÕDE

4.1. Diginõuded

Algatusega toetatakse kolmandat riiki. Sellega ei looda uusi ELi tasandi avalikke digitaalseid teenuseid liidu füüsilistele ega juriidilistele isikutele. Reparatsioonilaenu puhul kasutatakse siiski ka teatavaid digielemente, mida on vaja finantsabi haldamise, kaitsetööstuse suutlikkuse toetamise ja laenualgatuste seisukohalt vajaliku teabe vahetamiseks, kontrollimiseks ja säilitamiseks ning vajaduse korral teabe esitamiseks nõukogule ja Euroopa Parlamendile.

R1. Digitaalsed protsessid rahastamise ja rakendamise puhul (V peatükk, eelkõige artikkel 27)

Kirjeldus: töövoo (näiteks taotluste esitamine ja kontrollimine ning rakendusotsuste ja väljamaksete tegemine) seisukohalt vajalike aruannete, ülevaadete ja tõendavate dokumentide elektroonne edastamine turvaliste kanalite ja komisjoni süsteemide kaudu.

Sidusrühmad: komisjoni talitused ja nõukogu, toetust saavad asutused ja Euroopa välisteenistus, mis jälgivad artiklis 5 määratletud eeltingimuste täitmist.

Protsessid: aruandlus, järelevalve, finantsjuhtimine, teabevahetus.

R2. Kaitsetööstuse suutlikkuse toetamiseks antava abi haldamine (IV peatükk, eelkõige artikkel 16)

Kirjeldus: toetust saavad asutused peavad edastama komisjoni standardvormide kohaseid automaatset kontrolli võimaldavaid digitaalseid dokumente, mis tõendavad kaitsetööstuse suutlikkuse suurenemist toetuse abil.

Sidusrühmad: toetust saavad asutused, komisjoni talitused.

Protsessid: hangete rakendamise ja kinnitamise järelevalve kooskõlas määrusega.

³⁹ Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, st brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.

R3. Liikmesriikide ja võimaliku kolmandate riikide pakutud tagatiste haldamine (eelkõige V peatüki artiklid 25, 26 ja 27)

Kirjeldus: Liikmesriigid ja asjakohastel juhtudel ka kolmandad riigid esitavad turvaliste elektroonsete kanalite kaudu tagatiskohustusi käsitlevat teavet ja nendega seotud finantsandmeid, mida komisjon vajab digitaalse osaluste registri pidamiseks.

Sidusrühmad: komisjoni talitused, liikmesriigid, osalevad kolmandad riigid (kui neid on).

Protsessid: teadete edastamine, registri pidamine, raha kasutamise jälgimine.

R4. Teabe, sealhulgas auditi seisukohast olulise teabe vahetamine Euroopa Parlamendi ja nõukoguga (eelkõige VI peatüki artiklid 31 ja 32)

Kirjeldus: komisjon peab esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule vajaduse korral turvaliste süsteemide kaudu aruandeid ja konfidentsiaalset teavet.

Sidusrühmad: komisjoni talitused, Euroopa Parlament, nõukogu, toetust saavad asutused (eelnev etapp).

Protsessid: aruandlus, audititeabe vahetamine, salajaste ja konfidentsiaalsete dokumentide edastamine.

4.2. Andmed

R1–R4 andmete hulka kuuluvad finantsnäitajad, väljamaksedokumendid, andmed kaitsetööstuse suutlikkuse ja pakutud tagatiste kohta ning muu teave (mis võib olla konfidentsiaalne või salajane).

Kooskõlas Euroopa andmestrategiaga on andmevahetus eesmärgipärane ja minimaalne, selle puhul tagatakse koostalitlusvõime ja välditakse andmete dubleerimist ning see toimub olemasolevate turvaliste ELi süsteemide kaudu.

Kasutatakse olemasolevaid komisjoni andmekogumeid ja aruandluskanaleid ning ühekordsuse põhimõttest lähtudes ei nõuta uuesti andmeid, mida on juba maksete saamiseks või järelevalve käigus esitatud.

Esitajad: toetust saavad asutused (R1–R2), liikmesriigid ja kolmandad riigid (R3).

Saajad: komisjoni talitused, aruannete puhul Euroopa Parlament ja nõukogu (R4).

Käivitav sündmus: aruannete esitamise tähtajad, väljamaksetaotlused, tagatise käsitlevad teated, auditinõuded.

Sagedus: perioodiline (nt igakuine või vastavalt muudele määruses sätestatud tähtaegadele) ja ühekordne (vastavalt rahastamis- ja auditeerimisvajadustele).

4.3. Digilahendused

Kõigi asjakohaste digitaalsete toimingute (R1–R4) puhul kasutab komisjon salajase ja konfidentsiaalse teabe vahetamiseks Ukraina ja asjakohastel juhtudel ka liikmesriikidega turvalist teabevahetussüsteemi ja andmete esitamise vorme.

Vastutus: komisjoni talitused, toetust saavad asutused, liikmesriigid ja asjakohastel juhtudel ka kolmandad riigid.

TI: tehisintellekti funktsionaalsust ei nõuta.

Õigusaktidest ja normidest tulenevad nõuded: kõik süsteemid on kooskõlas ELi

küberturvalisuse raamistiku, eIDASe määruse, isikuandmete kaitse normide ja komisjoni eeskirjadega salastatud teabe käitlemise kohta.

Korduvkasutatavus: kõik digilahendused tuginevad komisjoni olemasolevale taristule.

4.4. Koostalitlusvõime hindamine

Määruse kohaselt peab olema tagatud salajase ja konfidentsiaalse teabe vahetamise turvalisus ja isikuandmete kaitse ning komisjonil peab olema juurdepääs kõigile andmetele, mis on vajalikud määruses sätestatud kohustuste täitmiseks, sealhulgas kontrollimiseks. Kõik nõuded on kavas täita komisjoni olemasolevate turvaliste süsteemidega, mille puhul ei teki lünki koostalitlusvõimes. See kehtib kõigi punktide R1–R4 puhul.

4.5. Digimõõtme rakendamist toetavad meetmed

Kuna komisjon juba annab abisaavale riigile toetust ning selleks vajalikud finants- ja tegevustoetuse raamistikud on juba välja töötatud, ei ole R1, R3 ja R4 puhul vaja muid digitaalseid rakendusmeetmeid võtta. Kaitsetööstuse suutlikkuse aruandluse (R2) puhul võib komisjon anda teenuse tasandil suuniseid ja selgitusi digitaalsete vormide kasutamise ja turvaliste teabevahetuse korra kohta, et kõik osalised saaksid valmistuda ja täita kõiki nõudeid järjepidevalt.